

Ceny prenumeraty.

We Lwowie: miesięcznie 2 Kor.,
za codzienną dwukrotną dostawę
do domu dopłaca się 60 halerzy

Z przesyłką poczt. w kraju
i monarchii:

miesięcz. 2 K. 50 h. z 2-krot. 3 K. — h.
kwartal. 7 K. 50 h. wysyłką 9 K. — h.
rocznie 30 K. — h. pocztow. 36 K. — h.

W Niemczech: miesięcznie 4 Kor.
W innych państwach Związku po-
cztowego miesięcznie 5 Koron.
Zmiana adresu pocztowego 40 hal.
Redakcja, Administracja, Drukarnia
Lwów, ulica Zimorowicza 11—15.

Ceny ogłoszeń.

Ogłoszenia (inseraty) za 1 wiersz
petitowy lub jego miejsce 20 hal.
Nadesłane za wiersz petitowy lub
jego miejsce 80 halerzy.

Nekrologia za wiersz petit. 60 hal.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach
i t. p. wiadomości po 1 Kor. za wiersz
Drobne ogłoszenia za wyraz 6 h.
najmniej 60 halerzy. Wyrazy grub-
szym pisemem liczą się podwójnie.

Ceny oddzielnych numerów:

Nr. popołudn. 6 h. z przesyłką 10 h.
Nr. poranny 4 h. z przesyłką 6 h.
Drobnych rękopisów nie zwraca się

Słowo Polskie

wychodzi 2 razy dziennie

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Listy w sprawach przedpłaty i odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacye
uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegramów: Słowo Lwów. — Nr. telefonu Redakcji 541, Administracji 740.

Wydawca: inżynier WACŁAW WOLSKI

Redaktor naczelny: ZYGMUNT WASILEWSKI

Treść numeru.

Dzisiejszy numer „Słowa Polskiego” składa się
nie licząc dodatku powieściowego, z 20 stron i za-
wiera na stronicach dodatkowych:

kol. 9—10 Z kraju.

Kronika sportowa.
Dział ekonomiczny.

W odcinkach:

Jan Styka: Dział sztuki na wystawie francu-
sko-angielskiej w Londynie.
„Trudno inaczej”, Aliny Swiderskiej.
Sport przez Kł.

Do numeru dzisiejszego dołączamy ark. 6 powieści
p. t. „Synowie”, przez Gabryelę Reuter.

Zadania Sejmu.

III.

Zmiany społecznych stosunków narodu dokony-
wują się zawsze stopniowo i dlatego są mniej dostrze-
galne. To też zdarza się nieraz, że jakaś warstwa spo-
łeczna, czy partya polityczna, mniej mająca z szerokimi
warstwami ludowymi styczności, zażywa w spokoju du-
cha wczasu, w przeświadczeniu, że mimo różnych drob-
nych zmian, jakie w kraju zaszły, wszystko w gruncie
rzeczy pozostaje po dawnemu, mimo, że w rzeczywisto-
ści stosunek społecznych sił narodu zmienił się do nie-
poznania.

Dopiero, gdy przeobrażenie to znajdzie jaskrawy
wyraz w przemianach politycznych, oczy się otwierają.

Niespodzianem takim dla rządzących w kraju
stronnictw odsłonięciem tajemnicy przeobrażeń, jakie za-
szły w naszym społeczeństwie w ciągu ostatnich dzie-
sięcioleci, były ostatnie wybory do parlamentu.

Ale większość tych, co nie umieli poprzednio do-
strzedz, jak przez długie lata postępowała stale, coraz
głębsza demokratyzacja społeczno-gospodarczych sto-
sunków naszych, pocieszyła się szybko, że to tylko brak
organizacji wśród żywiołów zachowawczych, oraz roz-
pisanie radykalnej demagogii, dały na razie tak stano-
wczą przewagę stronnictwom ludowo-demokratycznym
w parlamentarnej kraju reprezentacji. Wnet też wynale-
zli niezawodny sposób załatwienia tych wszystkich tru-
dności, które ze zmienionych politycznych naszych sto-

sunków wynikły: „prawicę narodową” oraz „sojusz
wielkich rolników z drobnymi”.

Lecz mimo zorganizowania „prawicy narodowej”,
wybory sejmowe potwierdziły ujawniony przez wybory
parlamentarne fakt zupełnego w zachodniej części kraju
zaniku wpływów wielkiej własności i po wsiach i po
miastach. A sojusz „wielkich rolników” z „drobnymi
rolnikami” był w istocie tylko honorową niby to formą
kapitulacji krakowskiego stronnictwa konserwatywnego
przed ludowcami.

Jednak optymiści z pod znaku „Czasu” w dal-
szym ciągu jeszcze pocieszali się, że choć utracili już
dawną w Sejmie przewagę, będą nim nadal przy po-
mocy „drobnych rolników” rządzić, a byle przetrzymać
czas jakiś, byle utrzymać w Sejmie swą dyktaturę,
wzburzone reformą parlamentarną fale ucichną i wrócą,
dawne, dobre czasy.

Lecz żaden kunszt polityczny nie jest w stanie
odwrócić dziejowych konieczności. A dziejową koniecz-
nością jest, iż gdy narosły w narodzie nowe siły spo-
łeczne, gdy zdobyły one mocne w społeczno-gospodar-
czym życiu kraju stanowisko, muszą dojść do od-
powiadającego ich ekonomicznej i kulturalnej sile udziału
we władzy.

Wybór komisji sejmowych i ich wewnętrzne ukon-
stytuowanie się, rozwieje chyba ostatnie illuzye. W za-
danej z komisji nie uzyskała prawica zdecydowanej wię-
kszości. I do prezydium każdej z nich weszli w równej
mniej więcej mierze przedstawiciele prawicy, lewicy i
ludowców.

Jest to znamienita na przyszłość wskazówka.

Po wczorajszych wyborach w komisjach należy
stwierdzić z całą stanowczością, że już w obecnym
Sejmie, wybranym na podległe kurylniej, dającej ogro-
mny przywilej żywiołom konserwatywnym rządy dotych-
czasowej większości się skończyły.

Polityka naszego Sejmu będzie musiała, nie-
zależnie nawet od liczebnego składu poszczególnych
klubów, uwzględnić równomiernie dążenia wszystkich
reprezentowanych w nim stronnictw.

Tak się bowiem stosunki ułożyły, że jakakolwiek
chęć majoryzowania przez najsilniejszy klub konserwa-
tywny któreby z innych stronnictw stworzyłaby na-
tychmiast reakcję, mogącą łatwo doprowadzić do zma-
joryzowania samych też konserwatystów.

Daje to gwarancję, że reforma wyborcza zostanie
istotnie w Sejmie obecnym zatwierdzoną. A wraz z tem
i demokratyzacja Sejmu, dokonana już w znacznym sto-
pniu przez ostatnie wybory, posunie się o dalszy jesz-
cze krok naprzód.

„mille heut cents trent” oni wskrzesili pejzaż, który za-
początkowali Holendrzy z Ruisdelem i Hobbemą na czele
i nowe wytknęli mu drogi, którym od stulecia ho-
dujemy.

Obok nich niemal na tych samych ścianach roz-
wieszono klasyków jak Cabanela, Bouguereau, Heberta,
Lefera, Dagnau, Bouvereta, a tuż obok Courbeta, który
głosił rewolucję, a dalej na osobnej ścianie zawieszeni
Manet, Renoir Manet i Sisley.

Dziwna doprawdy rzecz, że kiedy te płótna obok
siebie wiszą, to jedynie wtajemniczony w te walki kie-
runków może się dopatrzeć jakiejś nadzwyczajnej odręb-
ności poglądów, bo po za tem zdawałoby się, iż de-
cyduje jedynie dobroć dzieła t. zn. majsterstwo techniki,
trafność obserwacji i indywidualność artysty.

To stulecie było we Francji niezaprzeczenie stu-
leciem eksperymentów i w tem wielka tych pionierów
zasługa wobec przyszłych pokoleń — mogli nie zdobyć
twierdzy, ale ci co legli, posłużyli jako szczybel innym
wielkim talentom.

I to się przedewszystkiem rzuca w oczy na tej
londyńskiej wystawie sztuki francuskiej w porównaniu
z Anglią.

Mówiłem o pejzażu, w którym po Corocie i Dau-
bigny celują Guilemet Gagliardini, Harpigny, Lepine,
Ziem, Cazin, a potem impresyoniści Sisley, Monet i Pi-
zarro. To cały szereg zupełnie odmiennych palet.

Taż sama różnorodność w portrecie — to Bonnat
idący śladami Riberry, a przeciw indywidualny — to
Carolus Durau idący śladami Velasquesa, a przeciw inny
— to Cabanel słodki i wypieszczony i Baudry już
jędrniejszy, — Bastien Lepage i Roll z portretami pod
gołem niebem — to Henner posiadający wdzięk i świa-
tło Corregia — to Morot i Roybet — to Lefeure —
to Hebert i Humbert — to wreszcie Gandara.

Niezaprzeczenie Francji należy się palma, bo za
ich płótnami kryje się bohaterstwo przekonani.

Z tem musi się dawniejsza większość sejmowa po-
godzić; do decydującego wpływu na kierunek politycz-
nego naszego życia przychodzi szerokie warstwy ludu.
Rządzić będzie w przyszłości opinia narodu, a nie cias-
ne, choćby najlepiej dobrane, grono osób.

Ale stąd wynika dla Sejmu naszego obowiązek
poważny jaknajszybszego naprawienia groźnego dziś za-
niedbania na polu krajowej polityki społecznej i gospo-
darczej, spowodowanych zbytnią ufnością poprzednich
sejmów w trwałość minionych już stosunków.

Nasz ustrój społeczny jest fatalny. Nigdzie tak
jak w naszym kraju nie ma równie głębokiej przepaści,
dzielącej warstwy zamożne i kulturalne od mas ludo-
wych; nigdzie nie ma tak mało między ludem a wię-
cej oświeconymi żywiołami styczności i wzajemnego zro-
zumienia się; nigdzie nie zarysowują się tak silnie jak
u nas antagonizmy społeczne.

Dowodem choćby ustawa łowiecka, która, w in-
nych krajach monarchii nie lepsza niż u nas, nigdzie
przecież nie wywołała podobnego co w naszym ludzie
rozdrażnienia.

Brak nam bowiem zupełnie niemal stanu średnie-
go, pośredniego będącego ogniwem między najbiedniej-
szymi, najwięcej upośledzonymi w życiu społecznym, a
warstwami zamożnymi.

Mamy „lud”, mamy „panów” — a nie ma u nas
zgoła prawie zamożnych, niezależnych gospodarczo
„mieszczan” i „kmiaci”. Nasz gmach społeczny przed-
stawia widok wprost dziwaczny: szeroko założone, mo-
cne fundamenty, dach ozdobami silnie obciążony, a za-
miast murów kruche i do tego wpół podpiłowane słupy.
Gmach taki nie przetrwa żadnej burzy, żadnego
silniejszego wstrząśnienia.

Warstwy społeczeństwa, posiadające tylko warstwy
krafcowe, a całkowicie prawie pozbawione zdrowej,
na twardej podstawie gospodarczego dobrobytu opiera-
jącej się warstwie średniej, są nad wyraz niepewne.

Liczny zastęp ekonomistów, publicystów, polity-
ków zwracał od dziesiątków lat uwagę Sejmowi na nie-
bezpieczeństwo to. Ale dawne sejmy czy nie chciały go
widzieć, czy też brakło im energii do podjęcia bądź co
bądź trudnego zadania naprawy naszych stosunków spo-
łecznych.

Tem energiczniej powinien przystąpić do pracy
Sejm obecny, kładąc podwaliny planowej polityki spo-
łecznej przemysłowej i agrarnej, któraby istniejące w so-
cjalnym naszym organizmie rozdziewiki zlagodziła.

Dział sztuki na wystawie angielsko-francuskiej w Londynie.

Sojusz Anglii z Francją zamanifestował się wy-
stawą anglo-francuską w Londynie, trwającą już od
trzech miesięcy i zwiedzaną codziennie przez kilkukro-
ciową publiczność.

Powodzenie jej świetne.

W pawilonie sztuki stanęły oba te narody, jakby
do turnieju „dans ce duel courtois” w czyjem ręku pa-
ma zwycięstwa?

Tak jedni jak i drudzy przedstawili całego stulecia
plody, Anglicy rozpoczęli swoimi Gainsborough, Hopp-
nerem, Turnerem, Romneyem, Wattsem, Rosettim i
Burn-Jonesem, a Francuzi swoim Delacroix, Corotem,
Daubigny, Duprę, Cabanelem i Miletem.

Patrzeć na te spokojnie zawieszone płótna niktby
nie przypuszczał ile to walk około nich wrzało.

Oddział francuski zupełnie się różni od angielskie-
go; artyści francuscy szukali dróg nowych, stwarzali
dzieła zupełnie indywidualnie odczute, zrywali z trady-
cją i niejako wyzywali ją na rękę; a Anglicy spokojnie
wykończali dany temat, to wzorując się na mistrzach
starych, a nawet na prerafaelitach, to naśladowując niewol-
niczo w naturze widziane rzeczy — robili obrazy pię-
knie wykończone z dobrym smakiem, ale zimne.

W oddziale angielskim dominuje wprawdzie tytani-
czny malarz, Velasquez naszych czasów, Sargent —
wabi i nęci oko wdzięcznym wykonaniem Alma Tadema,
pociągą mistycznym nastrojem Burnes Jons, ale poza
nimi to już przeważnie malarze drugorzędni, którzy, po-
siadając poprawność rysunku i sumiennność wielką w wy-
kończeniu szczegółów, dostarczają wyborne płótna dla
ozdoby ścian salonów, ale wyższym połotem się nie
odznaczają.

U Francuzów stają w pierwszym rzędzie twórcy
pejzażu Corot, Daubigny, Duprę Diazy tak zwana szkoła

I kiedy patrzymy głębiej, to widzimy, że z życia
każdego z tych wybitnych artystów pozostaje tylko kil-
ka płócien, które są znakomitami; widzimy, iż prawdzi-
we dzieła sztuki są bardzo rzadką i dla tego
nie dziwić się, że później nie posiadają ceny i prawdzi-
wi miłośnicy walczyć muszą krociami, aby je posiadać.

Taka walka toczyła się niedawno o zdobycie płó-
tna Velasquesa, które już dziś zawieszone w londyńskiej
National Gallery. Studium aktu kobiecego, który jakby
przed kilku dniami opuścił pracownię malarzką — malowa-
nie tak spokojne, proste, szerokie a skończone, że trze-
ba tegoż znawcy, aby z tej prostoty wyczytał to wy-
sokie majsterstwo jakie się w tem płótnie mieści. Venus
leżąca, plecami obrócona do nas patrzy w lustro trzy-
mane przez amora. Przeszło milion franków wyłożyli
Anglicy za tę niewiastę, ale wzbogacili swoją galerię
narodową niepomniernie. Zawieszona pomiędzy portretem
Filipa IV a admirałem jego, króluje ta bogini piękna na
środku ściany, w sali wyłącznie prawie Velasquesowi
poświęconej.

Opuściłem na chwilę wystawę francusko-angielską
i przeszedłem z umysłu do mistrzów starych, bo z tego
zestawienia przekonać się możemy, że arcydzieła nie
powstają tak często byśmy je mogli lekceważyć. Dwa
wielkie narody kulturalne stanęły tutaj do turnieju, ale
nie ma wśród nich ani jednego arcydzieła tej miary, jak
będące w tym samym grodzie portrety Velasquesa, jak
„portret uczzonego”, Van Dyka, który ja jednakże stanow-
czo za Rubensa uważam, jak portret własny Rembradta
w tej samej galerii, jak poeta Tycjana czy Giorgiona,
powtarzam nie ma tak wielkiego arcydzieła w dziewię-
tnastym wieku, jak je dał wiek szesnasty i siedemnasty.

Mówię tu o portrecie jedynie, gdzie porównanie
ułatwione — nie mówię jednak o kompozycjach, na
których każda epoka wyciska odrębnych poglądów zna-
miona i gdzie już w samem założeniu warunki są zu-
pełnie odrębne, a stąd i sąd mógłby być stronnictwy,
mówię o portrecie tylko, mówię o malarzu, który trzy-

Co się dzieje w sandzaku Nowobazarskim?

Wiedeń, 18 września.

(A) Sulejman-pasza nie uciekł z Pleolje, lecz wyjechał. Nie kijem go, ale pałką! Tak twierdzi tutejsze ministerstwo wojny.

Dziennik „Reichspost” podaje bardzo zajmujące szczegóły o położeniu w sandzaku Nowobazarskim. Zanim powtórzymy owe informacje, zaznaczmy, że w sandzaku Nowobazarskim administrację cywilną wykonują urzędnicy tureccy. Garnizony w miastach są tureckie i tylko w północnej części sandzaku obok garnizonów tureckich stoją garnizony austro-węgierskie.

Bunt przeciwko Sulejmanowi-paszy — pisze „Reichspost” — nie jest następstwem przemijającego wybuchu namiętności, jak zamordowanie Szemsiego-paszy lub inne postępy młodotureckie. Sulejman-pasza widnieje już od wielu lat na liście proskrypcyjnej niezadowolonych. Utrzymywał w sandzaku porządek. Miał twardą rękę. Nie zwlekał z karą i załatwiał takie sprawy we własnym zakresie działania. I tak n. p. monarchia nie ma z Turcją traktatu o wydawaniu przestępców. Sulejman-pasza nakazywał przestępców, zbiegłych z Bośni do sandzaku, prosto odstawiać do mostu pod Pribojem i przepędzać przez most. Tam żandarmi brali złoczyńcę w opiekę i sprawa była skończona.

„W sandzaku istnieje jeszcze instytucja zwyczajowa zemsty krwawej. Padają jej ofiary także organy rządowe. Już od lat wiadano, że Sulejman-pasza musi się strzedz wykonawców takiej zemsty. Nadto weszły w grę motywy polityczne. Serbowie obwiniali paszę, że wydał kraj w ręce Austriaków, ponieważ się przyjaźni z komendantem c. k. wojsk, garnizonujących w sandzaku i utrzymuje z nim otwarte stosunki zażyłe.

„Z tego samego powodu znenawidzono w sandzaku Mehmeda Bajrovicza Bega. Ten jako dostawca dla wojsk austriacko-węgierskich dzięki Austrii stał się bogatym. Niebezpieczeństwo grożące mu jest tak wielkie, że się musiał otoczyć gwardią przyboczną zbrojną i kryje się w swym zamku pod Gotovusą za murami, wałami i wieżami.

„Stosunki towarzyskie między c. i k. wojskami i tureckimi, które w Sandzaku stoją obok siebie we wspólnych garnizonach, były zawsze bardzo przyjazne. Żołnierze salutowali na widok oficerów drugiego państwa. Oficerowie utrzymywali stosunki towarzyskie i odwiedzali się wzajemnie w obozach wojskowych. Ostatnimi miesiącami przyszło do wybuchu aktów nieprzyjaźni przeciwko c. i k. wojskom. Było to następstwo kłótni Serbów fanatycznych, którzy zjednali sobie jako narzędzie garść muzułmanów.

„Serbowie wmawiali tym ostatnim, że już pora wypędzić szwabów z kraju. Z pomocą pieniędzy i frazesów przewrotnych zdołano doprowadzić do buntu.

Uczestnikami owego buntu były przedewszystkiem osoby cywilne, Turcy, Serbowie, Albańczycy; żołnierze tworzyli mniejszość. Zbuntowała się dzielnica handlowa (czarszyja) miasta Pleolje. Rokosz przybrał rozmiary niebezpieczne dlatego, że wojsko tolerowało ów ruch. C. i k. władzom w Sandzaku zaś nie przysługuje wła-

ma od kilku stuleci tę samą paletę w rękę i siedzi przed modelem, aby go odtworzyć — tu możemy sobie na tej samej ścianie wyobrazić portret Halsy obok Holbeina, Rembrandta obok Tycjana, lub Van Dyka, Rubensa obok Velasquesa, Reynoldsa obok Sargenta lub Bonnaty.

I pytam się w duchu nieśmiało jakie płótna z naszej sztuki mogłyby zawisnąć obok tych dzieł starych mistrzów? I bez lęku odpowiadam, iż mieliśmy potężnego malarza, tytana, o sile Michała Anioła, którego kilka płócien mogłoby zawisnąć w każdym muzeum świata, a był nim Matejko i kiedy wspomnę jego portret Serafińskiego lub Dietla, to czuję, że przetrzymałyby one porównanie z każdym wyżej wymienionym majstrów, a płótnami jak Batory, Unia lubelska lub Skarga możemy śmiało każdemu narodowi spojrzeć w oczy i dzisiaj musiałby Krzyżak ugiąć kolano przed Zygmuntem Starym, bo takiej postaci nie wydała sztuka germańska.

Z uczty tej artystycznej w Londynie wyniosłem przekonanie, że jeśli kiedyś dla nas wybijie ta szczęśliwa godzina, że staniami twarzą w twarz do takiego turnieju, to kopia nasza nie ulegnie się tych, którzy nas dzisiaj gnębią i wytipiają. Więc gromadźmy co mamy u nas pięknego i nie pozwólmy się wywłaszczać z tych dzieł sztuki, które mogą świadczyć o naszej kulturze, brońmy ziemi, ale nie pozwólmy się pozbawiać tych płodów ducha, które są najpiękniejszym tej ziemi kwiatem.

Ułamki posągów świadczą o wielkości ducha greckiego narodu, przed torsem Fidyasza korzą się umysły pokoleń całych, nie posiadających tej siły twórczej, bądźmy czujni i nie przesłepiajmy tych dzieł sztuki, które kiedyś w najdalsze pokolenia świadczyć będą o naszego ducha sile.

Gromadźmy w skarbnicy narodowej te klejnoty, byśmy nie byli nędzarzami, skoro nas stać na coś lepszego! Jeśli pojedyńcze u nas jednostki nie poczuwają się do tego obowiązku: niechaj o nim pamięta ogół i niechaj nam Anglia będzie wzorem, tu ofiarość kolektywna nie pozwala żadnemu dziełu sztuki opuścić wyspy Albionu.

W Londynie, w sierpniu 1908. JAN STYKA.

dza policyjna. Mogłyby interweniować dopiero w razie ostatecznym.

„Sulejman-pasza nie będzie prawdopodobnie ostatnią ofiarą tego ruchu.

„Położenie c. i k. garnizonu w Pleolje nie wzbudza obaw tak długo, dopóki ludność wiejska serbska nie weźmie znacniejszego udziału w buncie. C. i k. obóz wojskowy w mieście Pleolje, liczącym 3000 mieszkańców cywilnych, jest wprawdzie w znacznej mierze nieoszańcowany. Leży przecież bardzo korzystnie w części północnej szerokiej kotliny Pleolje, pod wzgórzami, które umożliwiają obronę obozu. Drogi z Pleolje ku granicy bośniackiej bronią silnie obwarowane koszary w Gotovusie i Boljanicy. Fortyfikacje w formie zamku na przełęczy Metalka leżą już na terytorium bośniackim. Położenie c. i k. garnizonów w Sandzaku tylko wtedy stałoby się krytycznym, gdyby się zerwało powstanie w całym Sandzaku. Dla liczby tych garnizonów w chwili obecnej nie spróbowałby takim wypadkom. Na podstawie traktatu okupacyjnego z Turcją Austro-Węgry mają prawo trzymania w Pleolje, Prjepolu i Priboju tylko tyle wojska, ile ma tamże Turcja. W czasach normalnych przeto możnaby powiększyć garnizony tylko dzięki pozwoleniu Turcyi. W razie atoli, gdyby c. i k. garnizonom groziło poważne niebezpieczeństwo, bezwątpienia po poprzednim zawiadomieniu wysłanoby natychmiast z Bośni do Sandzaku posiłki. Chwilowo jeszcze tak groźne niebezpieczeństwo nie istnieje. Z granicy bośniackiej do Pleolje wojska mają jeden dzień wytyżonego marszu.

„Obecne niepokoje w Sandzaku wybuchły nie tylko w Pleolje, lecz także w Prjepolu, w największym mieście doliny Lium. Owo miasto łączy z Pleoljem drogą przez wąwóz Jabuka. Ów wąwóz posiada wysuniętą załogę austriacką, pomieszczoną w wielkich, silnie ufortyfikowanych koszarach. Pod Prjepolje przyszło już teraz kilkakrotnie do napadów na żołnierzy austriackich. Postrzelono też posterunki”.

Tyle „Reichspost”. Informacje powyższe mają wszelkie znamiona prawdopodobieństwa. Położenie tedy w południowej granicy monarchii jest groźne.

Przegląd prasy.

Dyskusje polityczne w Warszawie: „Głos Warszawski” a „Goniec”. — Głos z emigracji.

Przed paru dniami w artykule p. t. „Przyparci do muru” zaznajomiliśmy czytelników naszych z polemiką, jaka od pewnego czasu toczy się w Warszawie między „Głosem Warszawskim” (organem zbliżonym do kierowników Koła polskiego w Petersburgu) a „Goncem”, reprezentującym opozycję względem polityki polskiej w Dumie. Opozycja ta, jak zaznaczaliśmy, nigdy nie sformułowała pozytywnie swego programu, ograniczając się zrządzeniem i szykanowaniem Koła i prezesa Dmowskiego.

Widocznie taktyka ta przebrała miarę cierpliwości sfer, polityką kierujących, skoro w „Głosie” postanowiono przyprzeć do muru malkontentów stanowczą interpelacją: czego chcą mianowicie? Wyjaśnienie takie stało się koniecznym wobec grożącej demoralizacji w szeregach narodowych, które przedewszystkiem w czasach tak krytycznych muszą być karne.

Przyparty do muru „Goniec”, jak przewidywaliśmy z góry, nie umiał na pytania odpowiedzieć. Pominął wprost najdrażliwsze, co do innych wykreślił się sianiem. Przejmując natomiast metodę indagacyjną od przeciwnika, „Goniec” stawia „Głosowi” szereg zapytań, rzucających wesołe światło na naiwność doktrynerów. Doktrynerstwo polega na tem, że opozycyoniści bez wchodzenia w meritum pracy Koła, w jej pobudki, cele i zasługi, bez oceniania, czy rzecz sama jest dla narodu korzystna, — krytykują stronę formalną, mianowicie śledzą, jak robota Koła wygląda pod względem barwy. Chcą nadto, żeby posłowie polscy w Petersburgu wykonywali stamtąd czynności edukacyjne dla mas, które potrzebują kształcenia w ideałach niepodległości. Obarczają pozatem posłów odpowiedzialnością za wszystko, co się w kraju dzieje, za to nawet, że publicystyka zajmuje się więcej polityką w Kole, niż szerzeniem oświaty politycznej.

Wprost ośmieszające opozycję jest wyznanie, że gdyby to samo, co robią dzisiejsi kierownicy Koła, robili „realiści” (konserwatyści), toby „Goniec” nic nie miał do zarzucenia tej samej polityce. Więc chodzi o czystość szat stronnictwa D. N.

„Niech prawica N.-D.-cy, czy cała wogóle N.-D.-cy połączy się z realistami i utwórzę odpowiednie stronnictwo, niech to zrobi wyraźnie i bez „zastrzeżeń”, a nie będziemy jej zarzucali obłudy i demoralizacji opinii. Niewiele nas obchodzi, na jakich warunkach powstać mogłaby owa fuzja, czy realisci zechcą uznać za swoich wodzów endeckich, czy zrobią jaką inną kombinację, to ich rzecz, sprawa ta ma bardzo małą doniosłość ogólną”.

Pokazuje się po raz setny w naszych stosunkach, że dla doktrynerów politycznych nazwa ma zwykle większe znaczenie, niż rzecz sama i że tworzą jedną bez względu na miejsce i czas szkołę nominalistów. Zabawnie wygląda pozycja radykalnej opozycji, namawiającej stronnictwo do połączenia się z konserwą, jedynie dla uratowania nazwy stronnictwa w czystości. Gdyby chodziło o rzecz samą, usiłowano by zapewne przyciągnąć błądzących na swoje stanowisko.

Odpowiedź „Gońca” spotkała się nazajutrz z niespodziewanym w „Głosie” przeciwieństwem. Potraktowano ją

dobrotliwie, ale z ironią. „Głos” przyznaje się, że użył nowej metody polemicznej, poprostu przycisnął interpelację, grożąc, że odpowiedź wydobyć musi, nie tym to innym sposobem.

„Goniec” — czytamy w tej odpowiedzi — to zrozumiał jako groźbę jakowichś rewelacji, podczas gdy myśmy mieli na myśli tylko dyagnozę — zwykłą konsekwencję wszelkiej rozprawy, w której nie można dojść do ustalenia logicznych i rozumiałych pobudek danego czynu czy szeregu czynów.

„Na większość pytań naszych „Goniec” nie dał bezpośredniej odpowiedzi. My się tem wszakże nie zrażamy, jak nie zrażamy się też jego opinią, że pytania nasze sformułowane zostały niedołącznie. Zdaje nam się wszakże, iż z pytań „Gońca”, nam we wczorajszym jego artykule postawionych, oraz z jego deklaracji, która po tych pytaniach następuje, można sobie jego stanowisko polityczne jako tako odtworzyć. Próby tej z możliwą sumiennością postaramy się dokonać, lepiąc te skorupki po ich oczyszczeniu w całość i usiłując wyjaśnić, co ta całość jest warta.

„Mamy nadzieję, że publicyści „Gońca” nam pomogą, że dopełnią nasz obraz w punktach, w których nie zdążyli się jeszcze wypowiedzieć, lub wypowiedzieli się nie dość jasno, że sprostują nasze mniemanie tam, gdzieśmy ich źle zrozumieli. Przy tej sposobności otrzymają oni odpowiedź, której udzielimy z całą dobrą wolą ludzi, którzy nie mają nic do ukrycia i w niczem nie chcą przed społeczeństwem „konirować”.

Nastąpi więc niewątpliwie dyskusja rzeczowa i pouczająca, która przyniesie tylko pożytek opinii publicznej i oświacie politycznej.

W pewnym związku z utarczką powyższą znalazł się strzał w Zurychu, skierowany w Koło polskie przez sędziwego powieściopisarza Z. Miłkowskiego, który uznał za stosowne rozesać do wszystkich dzienników orędzie z protestem przeciwko polityce Koła w Petersburgu. List ten autora „Uskoków” wywołał oczywiście uciechę zarówno wśród opozycji, o której była mowa wyżej, jak i w sferach ugodowych. Miłkowski zarzuca Kołu, że zatraciło tradycje polityczne Komitetu centralnego z r. 1862, że uznało rozbiór Polski przez udział swój w Dumie itp.

„Kurier Warszawski”, stojący na boku od polityki, nie pozbawiony jednak czujności w sprawach narodowych, tak ocenił wystąpienie pułkownika Miłkowskiego:

„Znany powieściopisarz Zygmunt Miłkowski (T. T. Jez) rozesał do wszystkich pism polskich okólnik, w którym zawiadamia, że wystąpił z komisji nadzorczej t. zw. „Skarbu narodowego” w Raperswyli i podaje motywy swojej rezygnacji. Jest to echo tych sporów partyjnych, które od dłuższego już czasu toczą się w łonie stronnictwa narodowo-demokratycznego między grupą radykalnych ideologów starego typu z „Goncem” na czele, a większością i zarządem partii, uprawiającej politykę więcej kompromisową, więcej zastosowaną do realnych warunków życia naszego i emancypującą się z więzów doktryny dla popierania żywotnych, aktualnych interesów chwili. Jest to „mutatis mutandis” ta sama walka, która toczy się w obozie socjalistycznym między starymi marksistami a t. zw. „rewizjonistami”.

„Zygmunt Miłkowski jest, jak powszechnie wiadomo, klasycznym typem polityka emigracyjnego, w którym kojarzy się dobra wiara doktrynera, sentymentalizm poety i naiwność wielkiego dziecka, kochającego namiętnie świat pięknej fantazji, a gardzącego prozą szarej rzeczywistości. Wszystkie jego manifesty do narodu, z których od lat Bóg wie ile składa daninę ojczyźnie, mają to piętno idealnej naiwności. Takich ludzi można kochać i czcić, ale trudno im w polityce narodu przyznawać prawo komendy.

„Ktokolwiek zna Zygmunta Miłkowskiego, nie mógł ani chwili wątpić, jakie będzie jego stanowisko w sporze lewicy narodowo-demokratycznej z zarządem partii i Kołem polskim. Już oddawna polityka wielkiego stronnictwa była w jego mniemaniu zgubną i dlatego w dyskusji nad przeznaczeniem odsetek „Skarbu narodowego”, które mi subwencyonowano prasę narodowo-demokratyczną, zajmował on od lat kilku stanowisko opozycyjne. Obecnie zaś, gdy komisja nadzorcza znowu cświadczyła się przeciw jego krytyce, podał się ostentacyjnie do domisy i rzucił między innemi społeczeństwu takie „ceterum censeo” ze swej emigracyjnej placówki.

„Ośmielamy się — ciągnie dalej „Kurier Warszawski” — czcigodnemu starcowi zwrócić uwagę, że orędzie narodowe emigrantów politykujących nie były prawie nigdy dla Polski szczęśliwe i że należałoby straż nad kierunkiem reprezentacji polskiej w Dumie pozostawić ludziom, posiadającym żywy, bezpośredni kontakt z ojczyzną, z powikłanymi stosunkami izby i ze splotem względów różnorodnych. Nic łatwiejszego, jak rozciąć węzły gordyjskie mieczem doktryny; nic trudniejszego, jak tam, gdzie wielkie drogi życia narodowego zamknięto, znaleźć ścieżyny dla rozwoju i postępu idei polskiej”.

Do sporów tych wtrącił się i „Kurier Lwowski” jedynie dla tego, żeby dokuczyć galicyjskiej demokracji narodowej, z którą ma swoje rachunki. Oczywiście dzien-

nik ten, licząc na nieznaną sobie stosunków wśród swoich czytelników, pragnie przenieść, co się da, na grunt galityjski, pomimo że cały tamten spór, a tem mniej sprawa Skarbu narodowego tutejszych stosunków nie dotyczy.

Gdyby nie ten antagonizm stronnicy a lokalny, byłoby rzeczą niezrozumiałą, jaką drogą Polacy z jednej dzielnicy dojdą do stanowiska ironicznego a nawet wrogiego względem tego wszystkiego, co w innym zaborze robi się w obronie narodowej z takim wysiłkiem i ofiarnością, jakiej dowody dali tak szykanowani w „Kuryerze Lwowskim” wszechpolacy. Sama nazwa „wszechpolskość” wydaje się śmieszną wszelkim patryotom stanowym lub parafialnym, nie wiedzą bowiem, ile ten wyraz mieści w sobie historii. Ta okoliczność, że ruch odrodzenia narodowego, tak ochrzczony, dał początek na ziemiach polskich demokracji narodowej, która tutaj „Kuryerowi” jest niemiła, nie jest dostatecznym powodem do zapędzania opinii na stanowisko wrogie względem pracy ogólnonarodowej.

O co chodzi? Przecież „Kuryer” w zasadzie uznaje politykę realną — nawet za daleko w tym kierunku idzie. Skądże się bierze w tym wypadku stanowisko emigranckie, skąd ten aplauz dla Miłkowskiego?

Sprawy austriacko-węgierskie.

Czy dżuma?

Tryest (Tel. wł.). W dniu wczorajszym zachorował tu majątek a objawy choroby nasuwały podejrzenie, że stał się ofiarą dżumy. Przewieziono go natychmiast do szpitala i umieszczono w baraku dla chorób infekcyjnych, izolując go zupełnie.

Parowiec Lloyd'a, na którym zaszedł ten wypadek „Erzherzog Franz Ferdinand” został poddany zupełnej desynfekcji, wszystkich członków załogi jak najdokładniej zbadano i pokazało się, że wszyscy są zdrowi. Oddano ich pod nadzór lekarski.

Chory majątek wczoraj wieczorem umarł. Będą przeprowadzone dochodzenia bakteriologiczne, czy istotnie był to wypadek dżumy.

Narady ministrów.

Wiedeń (Tel. wł.). Wczoraj w południe pod przewodnictwem prezesa ministrów hr. Becka odbyła się konferencja ministerialna. Pierwszym przedmiotem narady było zastanowienie się nad projektem utworzenia zakładu emerytalnego (Pensions-Versicherungs-Anstalt).

Następnie — jak podaje „Fremdenblatt” — zastanawiano się nad sprawą ordynacji wyborczej i statutu krajowego dla Czech. W obu tych sprawach nie przyszło do ostatecznego porozumienia.

W ciągu najbliższych tygodni ministrowie będą w dalszym ciągu konferowali nad obiema temi sprawami.

Wreszcie zastanawiali się także ministrowie nad kwestją tworzenia szkół dla mniejszości czeskich w tych miejscowościach, gdzie większość ludności jest niemiecka.

Tę kwestję przekazano osobnemu komitetowi referentów, który swoje propozycje przedłoży następnie ministrom. Komitet ma swoje prace ukończyć do czwartku.

W ciągu najbliższych tygodni odbędzie się rada ministrów, w której wezmą udział wszyscy członkowie gabinetu.

Oficerowie rezerwy.

Budapeszt (Tel. wł.). Dzienniki tutejsze donoszą, że mają być zaprowadzone reformy w wykształceniu oficerów rezerwowych w tym kierunku, że oficerowie rezerwowi mają być powoływani co roku na 4-tygodniowe ćwiczenia, celem wykształcenia się na specjalnych komendantów batalionowych, czego do tej pory nie było.

Zaburzenia przeciw-niemieckie.

Lublana (Tel. wł.). Dzisiejszej nocy przyszło tu do wielkich demonstracji antyniemieckich. Słoweńcy oburzeni napaścią Niemców w Petlau, odbyli wiec w domu miejskim w Lublanie a następnie rzucili się na kasy niemieckie, tudzież rozmaite domy niemieckie. Żandarmeria, która konsystuje w Lublanie, okazała się niewystarczającą, a również i żandarmeria powołana z okolicznych wsi w liczbie 200 osób okazała się za słabą, by sprostać ekscedentom.

O godzinie 11 w nocy powołano garnizon w Lublanie do wystąpienia przeciwko ekscedentom, poczem nastąpił spokój.

Sporo aresztowanych odprowadzono do urzędu policyjnego, gdzie nad ranem przeprowadzono z nimi śledztwo.

Szkody poniesione przez Niemców są znaczne.

Sprawy sejmowe.

Z komisji sejmowych.

Wybrane przez Sejm komisje dokonały niektóre rozdziały referatów przedłożenia Wydziału krajowego.

W komisji drogowej sprawozdanie z czynności departamentu IV Wydziału kraj. o drogach, przydzielono do referatu p. Urbańskiego. Nad tem sprawozdaniem przeprowadzono dyskusję ogólną i uchwalono na wniosek p. Czaykowskiego domagać się podjęcia robót drogowych z powodu klęsk elementarnych i żądania w tym celu jednorazowej subwencji na komunikację, a nadto podwyższenia dotacji na subwencyonowanie dróg z 1 do 2 milionów koron.

P. Urbański postawił wniosek polecenia Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt ukrajowienia około 1500 kilometrów dróg powiatowych względnie gminnych I klasy, mających większe znaczenie.

Obrady nad tym ostatnim wnioskiem odroczone do następnego posiedzenia komisji, na które zaproszony być ma szef departamentu drogowego, p. Dąbski.

W komisji administracyjnej przydzielono do referatu sprawozdanie Wydziału krajowego: o zezwolenie rep. pow. w Białej na zaciągnięcie pożyczki w sumie 318.400 kor. p. Jaworskiemu; o zezwolenie repr. pow. w Bochni na zaciągnięcie pożyczki w sumie 150.000 kor. p. Tertilowi; o zezwolenie repr. pow. w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki w sumie 300.000 kor. p. Stan. Henr. Badeniemu; o kraj. funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska p. Maissowi; o czynnościach Wydziału kraj. w zakresie publicznego pośrednictwa pracy p. Zdzisławowi Tarnowskiemu; o projekcie ustawy normującej płace emerytalne lekarzy okręgowych p. Trzcińskiemu; o zezwoleniu repr. pow. w Myślenicach i Wieliczce na przyjęcie gwarancji dla kolei Wieliczka—Myślenice—Mszana Dolna p. Skołyżewskiemu.

W komisji górniczej przydzielono do referatu sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zbiornikach publicznych na ropę p. Długoszowi; o sprawach górniczych p. Zamoyskiemu.

W komisji gospodarstwa krajowego przydzielono do referatu przedłożenia Wydziału krajowego, z czynności Departamentu III Wydziału krajowego w sprawach rolniczych p. Krzysztofiwiczowi; o zakładach naukowych w Dublanach p. Wasungowi; o kraj. szkole lasowej we Lwowie p. Cipserowi; o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie i Zaleszczykach p. Julianowi Brunickiemu; o podniesieniu chodowli koni p. Czartoryskiemu; o podniesieniu mleczarstwa w kraju p. Marszałkowiczowi; o krajowym składzie publicznym w Krakowie p. Bat-

taglii; o melioracjach p. Gorayskiemu; o pożyczkach na osuszenie i drenowanie gruntów p. Skwarce; o kursie dozorców drenarskich pos. Krynickiemu.

W komisji sanitarnej przydzielono do referatu przedłożenia Wydziału kraj. o budowie zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie p. Saremu; o przyznaniu szpitalom w Czortkowie i Kosowie charakteru publicznego i w sprawie rozszerzenia szpitalu w Stanisławowie p. Czaykowskemu.

W komisji podatkowej przydzielono do referatu przedłożenia Wydziału krajowego o uwolnieniu nowych domów w Buczaczu od dodatków gminnych i powiatowych p. Schätzlowi.

Komasacya.

Do istniejących w r. 1905 dwunastu miejscowości, które podjęły się przeprowadzenia komasacji, w dwu latach ostatnich przybyły cztery: Myscowa, pow. Krosno, Małków pow. Mościska, Laszki gościńcowe pow. Mościska, Podbereże pow. Lwów; ponadto w gminach pow. nowosądeckiego: Świnarsko, Chełmiec polski i Moszkowice podjęto dzielenie gruntów. Odmownie załatwiono żądanie gminy Przewłocznej o komasację, a Pererowa o podział gruntów wspólnych.

Prace przy osobnych operacjach agrarnych są w toku: faktycznie przeprowadzono dotąd dwie komasacje: w Choszewicach pow. Rudki, i w Skniłówku pow. Lwów; w Lubieńcu nowym (Cieszanów) i Skniłowie (Lwów) komasacya w toku; w pięciu miejscowościach prace są w stadium początkowym, a ośm żądań nie doczekało się dotąd dochodzenia informacyjnego.

Z prawicy.

Posel bialski, Niemiec, Karol Haempel, właściciel dóbr, wstąpił do klubu prawicy sejmowej. Stanowisko swoje p. Haempel zaznaczył już przy głosowaniu nad wnioskiem nagłym w sprawie reformy wyborczej, łącząc się z konserwatystami.

Wiadomości zagraniczne.

Eulenburg.

Berlin. (Tel. wł.) Ks. Eulenburg postawił wniosek, aby władze sądowe pozwoliły mu zamieszkać pod dozorem policyjnym w jego dobrach w Liebenberg.

Motytem tej próby jest argumentacja, że pomieszczenie w szpitalu jest dla zdrowia ks. Eulenburga stanowczo szkodliwym i że przyczyniłoby się tylko do zaciemnienia faktycznego stanu rzeczy na punkcie oskarżeń przeciwko niemu podniesionych.

Ks. Eulenburg spodziewa się, że w domu będzie mógł odzyskać zdrowie i stawić się do rozporządzenia rządu.

Kwestya żandarmerii macedońskiej.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Reichspost” donosi, że podczas konferencji bar. Aehrenthal z lwolskim chodziło między innemi także o załatwienie sprawy oficerów żandarmerii zreformowanej w Macedonii. Austro-Węgry chcą tych oficerów odwołać, nie mogą przecież tego uczynić bez porozumienia się z innemi mocarstwami a przede wszystkim z Rosją, gdyż żandarmeria zreformowana w Macedonii została stworzona na podstawie układu zawartego między Austro-Węgrami i Rosją w Müzzsteg.

Międzyparlamentarna konferencja.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. Fr. Presse” zawiadamia, iż otrzymała depeszę z Berlina, w której poinformowano ją, iż p. Włodzimierz Gniewosz, biorący do tej pory udział w naradach międzyparlamentarnej konferencji pokojowej wyjechał z Berlina.

Trudno inaczej.

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

— Więc to dlatego... tak, tak, teraz mi się wszystko tłumaczy!

— Stefanie, czy uważasz, co do ciebie mówię? — zniecierpliwiła się matka z lekkim zdenerwowaniem.

— Ależ tak, mam, uważam każde słowo.

— Więc powiedz, że to jest wyraźne moje życzenie, i... i prosba moja do was wszystkich. Ja... wołałabym o tej sprawie już z nikim nie rozmawiać, bo zbyt wiele mię to wszystko kosztuje.

Zamilkła i podniosła chustkę do oczu.

— Czy matki, które widywał bardzo rzadko, zrobiły na Stefanie silne wrażenie.

— Moja mam — powiedział serdecznie — niech mama będzie pewna, że wszyscy gotowi jesteśmy zrobić dla Anielusi co tylko można, nie tylko ze względu na życzenie mamy, ale prosto dla pamięci Wacka. Ale swoją drogą... to dla mamy szalony kłopot. Jakże mama myśli to wszystko urządzić?

— Narazie jeszcze niema zbyt wielkich trudności. Niewiadomo nawet czy dziecko będzie żyło... w takich smutnych warunkach rozwija się przecież biedactwo... ale i w tym wypadku rzecz ostatecznie dałaby się ukryć. Byłoby tylko Anielusia zgodzić. Namówiłabym ją, aby

dziecko oddała gdzie na mamki pod dobrą opieką, ja samą moglibyśmy przyszywać, a jak się trochę uspokoi i przyjdzie do siebie, to wróci może do życia normalnego; kto wie, mogłaby nawet pójść zamaż...

— Tak mama myśli?

— Przypuszczam. Młoda jest przecież, bardzo żywotna, ma temperament...

— Najwidoczniej — mruknął Stefan i ugryzł się w język.

— A dzieckiem ja się zaopiekuję — kończyła pani Dowburowa — będzie je mogła widywać.

Sensacyjna wiadomość o Anielusi dostarczyła tematu do nieskończonych rozmów w rodzinie po wyjeździe matki i Mity. Raz Stefanowie umyślnie się nawet wybrali do Żdzisławów, aby tę kwestję ogadać.

— Ja domyślałam się trochę czegoś podobnego — mówiła Marysia Zdzisławowa — próbowałam nawet pociągnąć za język Mitę, ale ta jest jak mur nieprzebit. Nic z niej nie wydobędzie.

— Myślisz, że Mita wiedziała?

— O, sądzę, przecież w takiej są przyjaźni z Anielusią. A zresztą, alboż jest coś, czego Mita nie wie?

Ten sąd o Micie niezupełnie był w zgodzie z opinią o niej reszty rodzeństwa, ale narazie nie ona zajmowała umysły.

— Ale Anielusia! Nigdybym nie przypuściła — powtarzała wciąż Janinka — że też to się kogoś niby zna, a nie zna. Takie to absolutnie do niej nie podobne!

A ja właśnie znajduję, że to jest zupełnie w stylu Anielusi — powiedziała Marysia sięgając do klosza po śliwki, które tak lubiła, że jadła ich sama więcej, niż wszyscy goście — głowę dam, że ona ulegając Wackowi wcale nie wiedziała, do czego to prowadzi.

— Dajno pokój, Marysiu, takich panien już dzisiaj niema na świecie.

— A czy są takie, któreby swój posag oddawały przez poświęcenie na cele publiczne, któreby, gdy im się kto w sekrecie oświadczy, natychmiast przez skrupuły szły to wyznać mamie, a listy od kogoś kochanego odsyłały nierozpieczętowane, dlatego, że na coś tam dały słowo? A jednak Anielusia to wszystko robiła.

— Et, dużo w tem musiało być pozy — rzuciła Janinka.

— A skąd ty wiesz te szczegóły tak dokładnie? — zapytał Żdzisław żony.

— Mówiła mi Mita.

— Od której nic wydobyć nie można — wtrącił Stefan.

— No, ale ostatecznie jakie stanowisko zajmujemy wobec Anielusi? — dopytywała się Janinka — mamy ją uważać za należącą do rodziny, czy nie mamy?

— Przecież pod tym względem dawno już jest postawiona — zniecierpliwił się łagodny zwykle i delikatny Żdzisław. Dawniej od ciebie — dodał, ale tylko w myśl.

— Niewiem co tu jest za stanowisko do zajmowania — mówiła przeciągając się Marysia, która była z natury leniwa — czy to należenie do naszej rodziny wymaga jakich odznak niezwykłych, czy pociąga za sobą jakie wielkie przywileje?

— Ej, kiedy bo, Marysiu, stawiasz kwestję na takim gruncie...

(C. d. n.)

Ten wyjazd p. Gniewosza z Berlina bez wątpienia stoi w związku z dalszym punktem programu konferencji, którym miało być przyjęcie członków konferencji przez następcę tronu niemieckiego w Poczdamie, a następnie defilada członków konferencji przed pomnikiem Bismarka i przed grobowcem Fryderyka Wielkiego w Poczdamie.

P. Gniewosz prawdopodobnie uznał, że polityk polski w tego rodzaju uroczystościach udziału brać nie może.

Czyż idylla się kończy?

Berlin. (Tel. wł.) „Berl. Tagebl.” donosi, że wykryto w Salonice tajny program komitetu centralnego bułgarskiego, wystosowany do wszystkich zarządów okręgowych i powiatowych wewnętrznej organizacji bułgarskiej.

Główne punkty tego programu są następujące:

Komitet centralny bułgarski jest oburzony z powodu stanowiska młodoturków, którzy odrzucają stanowczo myśl zaprowadzenia administracji autonomicznej w Macedonii. Dlatego też Bułgarzy postanowili utworzyć dwa komitety, celem prowadzenia walki czynnej. Wszystkim członkom organizacji bułgarskiej zakazano bratać się z Turkami i obiecywać im lojalne zachowywanie się w przyszłości. Ludność powinna żądać wszędzie utworzenia zamkniętych w Macedonii szkół i kościołów bułgarskich.

Komitet młodoturecki jest oburzony z powodu tego rodzaju zachowania się Bułgarów i postanowił chwycić się środków odwetowych.

Widmo cholery.

Petersburg. (Tel. wł.) Wiadomości o cholercie są obecnie istotnie przerażające. W ostatnich paru dniach przyszło do tego, że w białej dzieł na ulicach Petersburga padali ludzie chwyceni nagle kurczami cholery. Szpitale są przepełnione. W dniu wczorajszym umarło 131 osób w samym Petersburgu, a przeszło 300 osób zachorowało.

Panuje ogromne oburzenie, że epidemia mogła przybrać tego rodzaju rozmiary, a dzienniki atakują ostro rząd za to, że zaniedbał wszelkiego rodzaju ostrożności.

Petersburg. (Tel. wł.) Według ostatnich obliczeń statystycznych, wczoraj zachorowało w Petersburgu 392 osób, w szpitalach zaś leży 1.600 osób chorych, z których prawdopodobnie większa część nie zostanie uratowana.

Pobrzękiwanie szablami.

Kolonia. (Tel. wł.) Korespondent marokański „Rheinisch Westf. Ztg.” dowiadyuje się, że w Tangerze między posłem francuskim i posłem niemieckim przyszło do bardzo ostrego starcia.

Posel francuski robił posłowi niemieckiemu zarzuty, że zataja przed światem dyplomatycznym wyjazd konsula niemieckiego Vessela do Fezu. Na to posel niemiecki odpowiedział, że Niemcy są państwem niezależnym i nie potrzebują się nikogo pytać o to, co chcą robić. Wówczas posel francuski zawołał: „Jeżeli chcecie mieć wojnę, to my jesteśmy gotowi”. Dyplomata niemiecki na to odpowiedział: „Nie szukamy wojny, ale my od dawna jesteśmy do wojny przygotowani”.

Posel rosyjski dowiedziawszy się o tem zajściu, wyraził się do swoich kolegów, że Francuzi robią głupstwo, jeżeli teraz chcą wywołać wojnę, gdyż Rosya nie mogłaby w porze obecnej przyjść Francji z pomocą.

Korespondent „Rheinisch-Westf. Ztg.” dodaje, że prawdopodobnie nastąpi zaprzeczenie tej informacji, on jednak z całą stanowczością podtrzymuje, że informacja ta jest prawdziwą.

Konstytucyjna Turcja.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Obiega pogłoska, że sultan w dniu dzisiejszym weźmie udział w manewrach armii tureckiej, które się odbywają pod miejscowością Masiak.

Berlin. (Tel. wł.) „Berl. Tagebl.” donosi z Konstantynopola, że dnia 17 bm. wieczorem odszedł pociąg osobowy z Konstantynopola na zachód, lecz nie wziął ze sobą poczty. Pociąg ekspresowy orientalny, który powinien był wczoraj odejść z Konstantynopola, nie odszedł, gdyż służba wzbrania się podjąć ruch na linii.

Prawdopodobnie nie odejdą także i inne pociągi osobowe.

Londyn. (Tel. wł.) Prezydent rady kościoła narodowego niezależnego w Anglii na wczorajszym zgromadzeniu tej instytucji wyraził publiczne ubolewanie, że król angielski w depeszy wysłanej do sultana oświadczył, iż potomność będzie czczyć Abdul Hamida. Tego rodzaju wyrażenie jest tembardziej ubolewania godne, że odpowiedzialność za nie musi wziąć na siebie gabinet liberalny angielski.

Zatarg bułgarsko-turecki.

Sofia. (Tel. wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że rosyjskie ministerstwo spraw zagranicznych pochwała w zupełności postąpienie rządu bułgarskiego w sprawie znanego zatargu z Wysoką Portą.

Rząd rosyjski jest zdania, że nie można agenta dyplomatycznego bułgarskiego traktować jako funkcyjusa państwa hołdowniczego.

Ambasador rosyjski w Konstantynopolu interweniował też w tym duchu i stara się o to, aby rząd turecki poczynił pierwsze kroki do nawiązania ponownych stosunków przyjaznych z Bułgarią.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Obiega pogłoska, że do Konstantynopola, jako agent dyplomatyczny bułgarski będzie wysłany znany dyplomata Naczowicz, który się cieszy wielką popularnością w sferach tureckich.

Islam się budzi!

(Interview z posłem dr. Battaglia).

Rozszerzyły się i pogłębiły w ostatnich czasach wiadomości ogółu o Turcji, a już dziennikarze musieli przeprowadzić formalne studia nad tem państwem i nad tym narodem, który zdawało się, skazany był na śmierć niechybną i nagle okazał tyle żywotności i tyle wytrwałości politycznej. W tem wszystkim jednak daje się uczuć pewien brak, który Paweł Bourget tak trafnie określa, jako „brak bezpośredniego zetknięcia się”, dającego granitową podstawę rzeczywistości teoretycznym wiadomościom, choćby nawet zakresu ich nie rozszerzało.

Do Turcji jednak pojechać tak na poczekaniu trudno!... W poszukiwaniu więc niejako surrogatu owego „bezpośredniego zetknięcia”, informacji od kogoś, co choćby przez pewien czas żył w Turcji i miał sposobność głębiej spojrzeć w jej sprawy, niżli to bywa dozwolone zwyczajnemu turyście, przyszedł mi na myśl poseł Battaglia, który w swej karierze dyplomatycznej zawadził także o Turcję.

Posła Battaglia znam jeszcze z uniwersytetu. Młody jednak akademik różnił się bardzo od dzisiejszego polityka. Bardzo zdolny i pracowity, jednak błąd, cichy, raczej zamknięty w sobie, odznaczający się darem i skłonnościami poetyckimi, z dzisiejszego Battaglia miał tylko pragnienie poznania bezpośredniego każdej sprawy, które go pchnęło na drogę dyplomatyczną. Dopiero później z wzmocnieniem się wężego zdrowia rozwinęła się u niego ta bujność temperamentu i energia, która go w życia społecznym i politycznym tak naprzód wysunęła.

Udało mi się go dopaść przed paru dniami, pomiędzy kilku konferencjami, zgromadzeniami i naradami, na chwilę, wieczorem przy stoliku restauracyjnym.

— Zdaje mi się — zacząłem od razu z sedna — że poseł był kiedyś w służbie konsularnej w Turcji?

— Tak! w konsulacie austriacko-węgierskim w Salonice. Ale przybyłem tam już przygotowany i z obudzoną sympatją dla narodu tureckiego. Podczas mego pobytu bowiem w Bukareszcie zawiązałem przyjaźń z wicekonsulem Hahnem, który, bawiąc dłuższy czas w Kairze, zislamizował się niejako duchowo, a nawet zewnętrznie. W domu chętnie ubierał się po wschodniemu, codziennie przepędzał popołudniu parę godzin na czytaniu Koranu, a w opanowaniu języków tureckiego i arabskiego doszedł do tej niedościgłej prawie dla Europejczyka doskonałości, że wymawiał „poprawnie” najbardziej gardłowe dźwięki arabskie. Z wiadomościami nabytymi od niego i z lektury pod jego wpływem, przybyłem do Saloniki.

— A więc do głównego ogniska późniejszego ruchu konstytucyjnego. Jakie wrażenie robi Salonika?

— Bardzo oryginalne: miasta górskiego i nadmorskiego zarazem. Od strony morza widzi się na pochyłości ostro zarysowany, otoczony murami kwadrat, najeżony minaretami. Miasto zaczyna się i kończy w obrębie tych murów, a nie rozplywa się jak nasze miasta dalekimi przedmieściami.

— Pod względem ludności Salonika musi być do pewnego stopnia „mikrokosmem” narodowościowej mozaiki, jaką jest Macedonia?

— Tak jest. Turcy zajmują stanowiska urzędowe, Grecy prowadzą handel, Słowianie odgrywają rolę podrzedną. Albańczycy służą w wojsku, są kawasami obcych konsulatów. Prócz nich ogromną i dodatnią rolę odgrywają żydzi.

— Tak zwani „spaniolowie”, mówiący po hiszpańsku?

— Raczej pewnem narzęciem hiszpańskim, zbliżonem do dyalektu katalońskiego. W Salonice są najwybitniejszymi notablami miejskimi, bardzo poważni i bardzo uczciwi. Prócz nich jest znaczna liczba żydów zmahometanizowanych od wieku XVI, coś w rodzaju naszych Frankistów, którzy, choć się nawrócili na Islam, zachowali własną odrębność, odmienny sposób życia, a nawet mają własne meczety. Żydzi tureccy należą do odłamu południowego, t. zw. „seferim”, uważającego się za coś lepszego od żydów naszych, północnych, czyli „aszkenazim”.

— A Słowianie macedońscy, Serbowie i Bułgarzy, czy robią sympatyczne wrażenie?

— Wcale nie! Bardzo mi przykro to stwierdzić, ale wrażenie ich, to wrażenie „bandy”. Zapewne w tem wiele nie ich winy: długa niewola, niepewność życia i mienia, wyrobiły w nich niesympatyczne strony charakteru, ale trudno zaprzeczyć prawdzie. Natomiast bardzo sympatyczne wrażenie robią Albańczycy. Bez względu czy są Mahometanami, czy katolikami, posiadają poczucie odrębności, a w służbie wojskowej, której się oddają, odznaczają się, że się tak wyrażę „wyniosłą służbiistością”, pełną poczucia własnej godności. Pielęgnują starannie swój język, należący do rodziny greko-lacińskiej, odznaczają się wielką solidarnością — jest u nich n. p. silnie rozwinięta „tachsile”, zwyczajowe prawo i obowiązek opieki szczepowej, której udzielają nawet cudzoziemcom, dając im zbrojną eskortę na podróż — i mojem zdaniem mają wielką przyszłość przed sobą. Ich bitność, ma dziś wszelkie cechy dzikości. Przypominają trochę młodych Kiemliczów z Sienkiewiczowskiego „Potopu”, którzy przy każdej sposobności pytają: „Ociec! prać?” i nawet po ogłoszeniu konstytucji, kiedy się odwołano do ich współdziałania, ruszyli zbrojnie na miasto a rozłożywszy się obozem, wysłali deputację z zapytaniem: kogo mają rznąć? Ale z czasem ta bitność, skierowana na tory świadomości narodowej, może im zapewnić wielką przewagę.

Prócz nich dość sympatyczne wrażenie robią macedońscy Kuco-wolosi, czyli Zinzarowie. Mieszkają niedaleko granicy greckiej i łatwo się grekizują.

— Skądżeż taka ich wyspa znalazła się tak daleko od granic Rumunii?

— Zawędrowali! Przecież Wołosi to nałogowi wędrownicy. Wszakżeż i tutaj, na zachód od nas mamy kolonie wołoskie, jak Walachisch Mezericz.

— A sami Turcy?

— Bardzo sympatyczni. Gościnni, ujmujący, ale bardzo poważni. O takiej powadze jak Turka, my nawet pojęcia nie mamy. Przytem łączy się u nich niemniej wielka pogoda umysłu. Proszę uważać, że w tych dwóch przymiotach niema sprzeczności, gdyż prawdziwa pogoda ducha jest bardzo poważna. Ten charakter daje im Islam, który nie pozwala im się troszczyć o życie doczesne, zapewnia ich, że co się stać ma, to się stanie nieuniknienie i daje im pewność szczęśliwości wiecznej, byle spełnili pewne obowiązki względem swej religii.

— A więc przyszłość konstytucyjnej Turcji, przyszłość jej jako państwa „europejskiego”?

— Przyznam się, że w nią nie wierzę. Ruch obecny konstytucyjny bierze się zazwyczaj z zupełnie fałszywego punktu. Mimo bowiem wielkich pozorów postępowości, jest to ruch czysto nacyonalistyczny, a nawet powiedziałbym religijny. To nic innego jak odróczenie się Islamu. Turcja pod wpływem konstytucji albo rozpadnie się, albo odrodzi się jako państwo islamistyczne, a w takim razie dźwignie się jako potęga groźna dla Europy. Zaborczość na tle religijnem to przecież dogmat Islamu, to cała istota charakteru Turka, to warunek owej „szczęśliwości wiecznej”, która mu daje wspomnianą pogodę umysłu. Turek albo musi przestać być Turkiem, albo odródziwszy się, powrócić do zmodernizowanego ducha swojej polityki, która mu każe mieczem nawracać niewiernych, a który sprawiał, że aż do pokoju z Rosją w Kuczuk-Kajnardzi w r. 1774, sultanie nigdy nie zawierali „pokojów” z narodami chrześcijańskimi, ale tylko „zawieszenie broni”.

— Z trzech plemion muzułmańskich: Tatarów, Turków i Arabów, którzy więc mają przeznaczoną największą rolę dziejową?

— Bezwarunkowo Turcy. Tatarzy to żołnierze, ale duchowo i etnograficznie mało odzwierciedlający w sobie Islam. Arabowie odegrali ogromną rolę cywilizacyjną, w naukach, w poezji i z pewnością ją jeszcze odegrają. Turcy zaś są niejako czemś pośredniem pomiędzy Arabami a Tatarami. Nie tak uduchowieni jak pierwsi, a więc energiczniejsi, są bardziej apostołami Islamu niż drudzy. Doskonali żołnierze, przeznaczeni są do zawojowywania świata pod panowanie Islamu. Turcy w życiu politycznym niezdolni są do intensywnej ekonomicznej, inwestycyjnej polityki, zato w wojnie rozwijają cudowne przymioty. To też jeżeli chcą żyć jako państwo, muszą być państwem zaborczem. A gruntu, materiału ludzkiego na całej kuli ziemskiej, mają pod dostatkiem. Przecież religia Mahometa jest najliczniejszą religią na świecie i ma ogromną zdolność rozmnażania się wśród ludów wschodnich. Przecież propaganda Islamu zwolna ogarnia Chiny i sięga aż do Japonii... Nie mówię już o krajach mahometańskich z dawna: o Mahometanach w Indjach angielskich, o Persyi, Kaukazie, Egipcie, Marokku, gdzie obecnie wszędzie uwijają się mahometańscy pielgrzymi, budząc Islam do życia, na wzór głośnego dziś dr. Nazima, który był takim pielgrzymem-agitatorem „konstytucji” w Azji Mniejszej.

— Z tegoby wynikało, że dyplomacja europejska ludzi się co do znaczenia dzisiejszego ruchu konstytucyjnego w Turcji?

Dyplomacya z pewnością zdaje sobie z niego doskonale sprawę — powiedział poseł Battaglia, kończąc naszą krótką rozmowę — ale ta dyplomacya jest podzielona antagonizmami, a przytem dzisiejsza jej metoda, to metoda wyczekiwania. Ale jeżeli Turcja nie rozpadnie się, jeżeli się odrodzi, da tej dyplomacyi wiele do czynienia. Pamiętajmy bowiem, że n. p. Anglia, przez swe posiadłości azjatyckie i afrykańskie, jest największem „państwem mahometańskim” na świecie...

Wyszedłszy na ulicę w milczeniu, poseł Battaglia zmęczony całodzienną pracą, ja zajęty w duszy pytaniem: Kto w razie nowej nawały mahometańskiej odegra wobec Europy rolę Polski, rolę „przedmurza Chrześcijaństwa”?

ALDOR.

MAŁY FEJLETON.

Po stopniach ognia...

I.

Po stopniach z ognia w pielgrzymkę mozną
od ciebie odchodzę.
Na przeszłość oczu obrócić nie wolno,
ni wstrzymać się w drodze.
Wkrąg gwiazd się wicher pożarem przewala
jak Boża potęga...
Lecz w tropy za mną biegnie wzdęta fala
i ust mych dosięga.
Uciekam w męce — lecz uciec nie mogę,
dziewczyno, dziewczynol
Choćbym za skrzydła wziął ową pożogę
gwiazd ponad głębiną...
— Tę jedną tylko myśl z siebie wypromień,
serce na śmierć skore,
Tę myśl, co dotąd jak bolesny płomień
we wnętrzu twem gore;
Jeden ból, duszo, co dźwigasz przez lata,
odrzuć jako brzemień —

A będziesz wolną w obliczu wszechświata
i zdobędziesz ziemię.
Wrócisz zwycięzców tryumfalnym śladem
z chorągwią swej zorzy,
Bóg ci wszechwładztwa złocisty dyadem
na skronie położy...
Uczuje w głosie twym moc panowania
korne ludzkie plemię;
Jako miecz będziesz, co się z krwi wyłania —
i zdobędziesz ziemię.

II.

Po stopniach ognia, z których krew ciekąca
niby tży opada,
Idę od raju straconego słońca
w światy, gdzie noc włada...
Krzyż przywarł do mych bark rozpalonemi
wargami ze stali...
Patrzcie! zostałem tylko synem ziemi,
co w dole się pali!
Kto mówił, że jest większą chwałą duszy,
gdy złotym sztandarem
Wionie i ludzkość uspioną poruszy,
oślepi swym czarem?
Sam z sobą jestem, sam uwielbię siebie,
gdy stanę u szczytu...
I tam, w bezmiarze włożę — nie na glebie —
koronę błękitu.
Bolem się zowie moc ta, co stworzyła
wszechświatów miryady,
Wiecznej boleści tylko rusza siła
słońc roje z posady;
Niczem jest mrówczej pracy trud bezsenny
dla ciała i ducha:
Bo życie tylko z kuźnicy Gehenny
we wieczność wybucha;
W męce poczęte, mękę płodzić musi,
by trwać w czas daleki,
Aż się o berło tej mocy pokusi,
co oświeca wieki.
Kraków
ARTUR ĆWIKOWSKI.

MIGAWKI.

Z ŁOŻY DZIENNIKARSKIEJ.

(Z tygodnia.)

Zanim wejdę do łoży, zatrzymuję się przed gmachem sejmowym, gdzie wśród tłumów publiczności dwie kapele w strojach narodowych witają powracających z koscioła posłów w prześlicznych kontuszach. Nastroj nie do opisania. Wszystko jakieś więcej uroczyste, niż zwykle, bo to nowo wybrany Sejm, do którego przywiązują tak wielkie nadzieje. Bajeczne kolory, kontusze, żupany, karabele, pasy, dorożki, narodowe pieśni, tłum... W kuloarach ruch...

Wchodzimy do łoży dziennikarskiej na I piętrze, wypełnionej publicznością, która prócz zalegania z prenumeratą, nie ma zresztą z dziennikarstwem nic wspólnego.

Przed otwarciem posiedzenia, posłowie nowi i starzy witają się, rozmawiają, tworzą grupki. Powszechną uwagę zwracają piękne stroje polskie, które korzystnie wyróżniają się od fraków i angielzów nieraz pomiętych i wyszarżanych. Szczególnie nieśmiały są nowo wybrani posłowie, którzy tylko ukradkiem rozglądają się po sali, aby nikt nie poznał, o czym zresztą każdy wie, że są tu po raz pierwszy. Między tymi młodziutki, może najmłodszy poseł, tak podobny do marszałka Badeniego, jakby sam marszałek widziany przez szkło pomniejszające, w bardzo pięknym, białym atlasowym żupanie, jest tak nieśmiały (no i dobrze wychowany), że po podłodze, wysłanej sukrem, chodzi na palcach.

Z innych zwracają na się uwagę jakiś poseł wysoki i barczysty we fraku, z orderem czerwonym, niby okienkiem wybitem w piersi frakowej, potem poseł, który w roztrągnięciu musiał zapewne ubrać angielz swego syna, a także w tylnych ławach jakiś bardzo otyły poseł, który trochę się nudzi i ma taką minę, jakby chciał spytać: kiedy pójdziemy na obiad, albo: ile dań ma dzisiejsze posiedzenie?

Nowy namiestnik w nowiuteńkim mundurze wygląda wcale gładko.

Posłowie słuchają z uwagą, nieraz nawet z zajęciem. Gdy marszałek mówi o 11 milionowym deficycie budżetowym zaspiewają się miny posłów.

Byłem jeszcze kilka razy w Sejmie, a niektórymi posłami zachwyciłem się nawet. Szczególnie podobał mi się pewien poseł, ubrany podług ostatnich przepisów mody, człowiek tak elegancki, jakby był blizkim kuzynem wszystkich gracyj. Jest to człowiek tak dobrze wychowany, że nikomu nie wchodzi w drogę i napewno nigdy nie zabierze głosu.

Szczytem zato cynizmu odznacza się inny poseł, który pamiętając o tem, że niektóre zwłaszcza obstrukcyjne mowy sejmowe z jego obozu są doskonałym środkiem na wzmocnienie i uspokojenie nerwów i działają jak najlepszy narkotyk, przyszedł na posiedzenie Sejmu od razu w nocnej koszuli, ażeby każdej chwili być przygotowanym do orzeźwiającej drzemki.

Mając ponadto tyle innych ciekawych widoków, jak bukiet pań w łożach i na galerii, bukiet dziennikarstwa w łożach, cały szereg deputacyj z pisemnymi memoriałami do swoich posłów itp., spędzamy chętnie cały tydzień w Sejmie zdala od szkarlatyny, cholery i elektrycznych deficytów magi trackich, zdala od miasta, gdzie dzieją się na ulicach straszne rzeczy. I dziennika-

rze, zwłaszcza t. zw. fejletoniści, chętnie grzeją się w Sejmie, który im dostarcza prócz ciepła i światła, sporo tematów do fejletonów, dzięki czemu np. jeden z fejletonistów już nareszcie przestał pisać o pogodzie.
KL.

NADEŚLANE.

(Za tę rubrykę Redakcyja nie odpowiada.)

Ciągnięcie nieodwołalnie 7 listopada 1908.

Wiedeńska c. k. loteryja policyi

1 los kosztuje 1 kor. — Pierwsza główna wygrana

koron 30.000 koron

druga 5000 kor. i trzecia 1000 kor. płatne na żądanie wygrywającego gotówką za najwyż. zezwoleniem Jego c. k. Apost. Mości po potrąceniu 10% i prawn podatku z wygranej. LOSY do nabycia we wszystkich kantorach wymiany, kolekturach loter. i trafikach. — Biuro c. k. loteryi policyi: Wiedeń, I Schottenring 11; (Zabudowanie Dyrekcyi pol.) 7498

Prof. Jerzy Lalewicz

przyjeżdża dnia 27 b. m. dla odbycia lekcji w szkole muzycznej **Szczecińskiej i Kasparkówny, Lwów, ul. Teatralna 1.** 10679

Doc. Dr. Gońka

powrócił i ordynuje jak zwykle Kopernika 1. 10669

Dra Eug. Piaseckiego

ul. 3 Maja 2. Ordynacya 2—4.

JUŻ OTWARTY
Zakład gimnastyki
lecniczej, ortope-
dy i masażu.
10635

Ostrzeżenie.

Z dniem dzisiejszym wystąpił z mego magazynu służący Walenty Helński. Wobec tego nie ma prawa do inkasowania żadnych kwot pieniężnych od Wielm. Panów moich Klientów. 10671

MICHAŁ ROSZKO

Magazyn krawiecki, Pasaż Hausmana 8.

Proszę wziąć

codziennie bezpośrednio przed jedzeniem kieliszek Dr. Hommela Haematogen! Pobudza apetyt, wzmacnia system nerwowy, znużenie ustępuje i człowiek czuje się rześki. Proszę jednak żądać wyraźnie „Dr. Hommela” Haematogen i odrzucać wszelkie naśladownictwa. 8866

Nowo otwarty

Pensjonat LITWINKA

Lwów, Kochanowskiego 14 a I p.

Eleganckie pokoje z całym utrzymaniem, niemeblowane taniej: Elektryka, łazienki. Kuchnia domowa a wykwinna. Opieka dla pańienek. Ceny przystępne. 9937

C. k. uprzyw.

7604

Gal. akcyj. Bank hipoteczny

Oddział depozytowy

przyjmuje za wydaniem książeczek WKŁADKI na rachunek bieżący

od 500 koron począwszy

z oprocentowaniem 4¹/₂ od sta

Kwoty do 2.000 k. wypłaca Bank bez wypowiedzenia

„The Gresham”

Towarzystwo ubezpieczeń na życie w Londynie.

zostaje pod kontrolą austr. i angiel. rządu. Fundusz gwarancyjny dla ubezpieczonych w Austrii przez c. k. Rząd uznany wynosi

koron 35,721,468-83

Nowe taryfy w rozmaitych kombinacjach i prospekty wysła darmo i opłatnie 9295

Jeneraina Agencya dla wschodniej Galicyi, Lwów, Kopernika 21.

Osoby mające rozległe stosunki towarzyskie mogą jako akwizytorowie być natychmiast przyjęci za stałą płacą i prow.

Najmodniejsze kapelusze paryskie, jakoteż wiezorowe i stylowe na sezon jesienny i zimowy, poleca po cenach umiarkowanych MAGAZYN MÓD

„AUBELIA”

we Lwowie, pasaż Mikolascha 10573

Gimnastyka higieniczna dla dzieci.

Leczenie skrzywień, kręgosłupa, chorób stawów i kości. 2692

Zakład Zanderowski

Kraków, ul. Zybkiewicza 1. 9, tel. 796.

9—1

4—6

Dr. Merz.

Dr. Starzewski.

Dr. Wachtel

Naturalna woda żelazisto-arszenikowa

RONCEGNO

Wskazane przy. niedokrewności, chorobach skórny h, nerwowych i kobiecych polecane przez lekarzy. Kura cy domowe (picie wody) w każdej porze roku. — Do nabycia we wszystkich aptekach i składach wód mineralnych. 10045

Na sezon jesienny

NOWOŚCI

Dywanów, portyer, kap, firanek, kocy i t. p.

słynnych światowych fabryk, pod firmą

FILIP HAAS i Synowie

Lwów — plac Halicki 1. 12

jak również fabryk francuskich i angielskich, nadeszły już w wielkim wyborze. — Szczególną uwagę zwracamy na wyjątkowo wielki wybór

Dywanów oryentalnych

o niebywale pięknych i rzadkich wzorach.

10300

Hotel Post

Wiedeń I, Fleischmarkt 16

Najlepsze położenie w centrum miasta. 140 z najnowszym komfortem urządzonych pokoi od k: 3-50 począwszy. Wyśmienita kuchnia wiedeńska. Dewiza: Czysto, smacznie i tanio. ANTONI HANL.

Nie tylko większe ale i mniejsze przesyłki swin przyjmuje miejskie Biuro pośrednictwa sprzedaży bydła i mięsa w Rzeźni we Lwowie. 9780

„Dom Kobiet” przy Towarzystwie „Ognisko Kobiet”, ul. Brajerowska 14, — poleca Paniom tanią, wygodną gościnę. Przednie zgłoszenia konieczne. 9926

ZNANE ZE ZNAKOMITOSCI

Cukierki Kuglera

W Budapeszcie są do nabycia u wyjątkowego zastępcy **Leona Propsta** Fruits Confits Honore Jourdan Goritz-Görz w Magazynie papierowym, Lwów, ul. Henryka Sienkiewicza 2, obok Hotelu Georgea. 5555

Wielki wybór widokówek. Zamówienia z prow. odwrotną pocztą

„ASTRA” Lwów, Zielona 3. Jedyny w kraju przez artystkę-malarkę prowadzony Zakład rysowania i wybijania wzorów pod haft dekoracyjny i kościelny wykonuje malowane parawany, roboty, wypalane w drzewie, skórze itd. 10333

Place budowlane w Lowranie (Austriacka Riwiera)

Akcyjne towarzystwo „Quarnero” (siedziba reprezentacji; Wiedeń I, Helfferstorferstrasse 3) sprzedaje pod wille, domy rodzinne, pensjonaty itp. zdane, przed wiatrem chronione grunta w każdej wielkości, położone bądź na brzegu morza bądź na łagodnie opadających terasach i posiadające wspaniałą południową roślinność. Terasy te umożliwiają ładny widok na morze. Cate to terytorium posiada już gotowe do wszelkiej jazdy przydatne drogi, wodę z wysoko położonych źródeł, z wodociągów do Towarzystwa Monte Maggiore należących, i oświetlenie elektryczne z centrali w Abbazy. Elektryczna kolej dochodzi do Matuglie, stacyi kolei południowej. Bliższe informacje przez Dyrekcyę, Wiedeń I, Helfferstorferstrasse 3 7472

„Pension Exquisite”

Lwów, ulica Sykstuska 1. 23

poleca pokoje elegancko urządzone, elektrycznie oświetlone, na dłuższy lub krótszy pobyt z całym utrzymaniem. Centrum miasta. Ceny umiarkowane. 8926

Zakład Ludwika Wierzbickiego

ul. Chorażczyzny 14, poleca: albumy, adresy, dyplomy, stylowe oprawy książek, obrazów, haftów etc. 10684

Powagi lekarskie uznały jednogłośnie

BACTOFORM

plynną we flaszkach — galaretkę w tubkach — za najlepszy i najtańszy środek antyseptyczny i desinfekcyjny. — Nietrujący. — O przyjemnym zapachu.

Jedyny środek zapobiegawczy przeciwko chorobom epidemicznym. Przy szkarlatynie, cholery i wszelkich chorobach infekcyjnych nie powinno braknąć BACTOFORMU do antyseptycznego czyszczenia na żadnej umywalni. Kilka kropel do wody wystarczy. — Do nabycia w aptekach i drogueryach. 10062

ORZECZENIE:

Wielmożny Paniel

Zawiadamiam niniejszem, że z „Bactoformu” jestem zadowolony, szczególnie w tubkach jest dla nas lekarzy bardzo dogodny. Używałem „Bactoformu” z najlepszym skutkiem przy szkarlatynie, influency i przy obecnie częstej infekcyi „Streptococcus”.

Z głębokim szacunkiem

Dr. Józef Pörner, lekarz miejski

em. asystent c. k. Szpitala Elżbiety itd. w Wiedniu

Adwokat kraj. — emer. Radca Sądu 10691

Władysław Dimmel

otworzył kancelaryę w Stanisławowie 3-go Maja 3.

Bezplatnie wysyła numery okazowe bogato ilustrow. Administracja „Świata” Kraków, ul. Zybkiewicza 8. 10694

Dr. Marek Berger

ordynuje, jak roku ubiegłego od 10-go września w ABBAZYI. 10017

Dr. K. PODLEWSKI

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych powrócił i ordynuje dla kobiet i mężczyzn od 11—12, 3—5 ul. Akademicka 14, telefon nr. 1120. 9824

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

Dr. J. PAPEE powrócił ul. Asnyka 3 10455

ADWOKAT c. k. em. radca dworu

Edward Trusiewicz

otworzył kancelaryę adwokacką 9120 we Lwowie, ul. Karola Ludwika 5.

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych

Dr. Maksymilian Schmelkes

b. kilkuletni sekundaryusz szpitala powszechnego ordynuje od g. 10—12 i od 3—5, ul. Brajerowska 6. 9323

Adwokat Dr. Edward Solański

przeniósł kancelaryę z domu ulica Piekarska 1. 12, do domu ulica Klonowicza 1. 16. 8549

OKULISTA

10336

Docent Dr. A. Szulistański

ordynuje jak dawniej, ul. Jagiellońska 8.

Adwokat Dr. Lewin

otworzył kancelaryę we Lwowie, ul. Jagiellońska 24 Telefon 422. 9999

Homeopata dr. Dornfest

Lwów — plac Akademicki 1. 3. — Lwów. ordynuje od 3 do 6 — leczy wszelkie choroby (także zaszczepione) tylko metodą homeopatyczną Radiotherapia (kuracja z piciem Radiogenu). 9568

Dr. Zygmunt Danielski

specjalista chorób dróg oddechowych ordynuje obecnie pl. Strzelecki 12 od 3—6 pop. 10408

Docent dentystyki**Dr. Teodor Bohosiewicz**

10556 ordynuje jak zwykle ul. Jagiellońska 7.

Zakład dentystyczny

Dr. Fryd. Fruchtmanna

Lwów, Sykstuska 15

wykonuje plomby złote i porcel. zęby sztuczne korony i mostki. 9943

Dr. Zdzisław Szczepański

ordynuje w Marienbadzie Haus SCHILLER. 8608

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych 1608

Dr. Antoni Blumenfeld

b. asystent kliniki dermatolog. w Uniwersytecie wrocławskim ordynuje Lwów, ulica Kopernika 1. 28.

Dentysta dr. K. Lewandowski

Lwów, plac Halicki 7. (nad Kawiarnią Centralną). 8607

Wymywanie, plombowanie, wstawianie zębów bez bólu.

Dentysta Dr. Ignacy Sandauer

powrócił i ordynuje jak dawniej ul. Sykstuska 16. Plomby złote i porcelanowe, zęby sztuczne, korony, mostki. 8443

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

Dr. Leon Rapp

powrócił i ordynuje jak dawniej Podlaskiego 6. 10525

Sekundaryusz szpitala powszechnego

Dr. med. L. Lauterstein

10502

powrócił i ordynuje ul. Zybkiewicza 2

Specjalista chorób uszu, nosa i gardła

Dr. J. Reinhold

powrócił i ordynuje ul. Sykstuska 29 od 11—12 i 3—5. 10493

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 10158

Dr. Heschels

powrócił i ordynuje jak dawniej ul. Słowackiego 3.

Po powrocie polecam swój

MAGAZYN MÓD

zaopatrzony w wielki wybór oryginalnych modeli paryskich i wiedeńskich, artystycznie wykonanych — po cenach bardzo przystępnych. 10547

M. BBRODA, — Chorążczyzna 6.

Lwowski Instytut muzyczny (ul. Kilińskiego 1. 1.), (Dyr. Stanisław Głowański).

Klasa dykcji i deklamacji pod kier. p. Teofili Nowakowskiej. 9910

Przyjechawszy z Wiednia otworzyłam SALON MÓD przy ul. Grodeckiej 1. 23 i polecam swój MAGAZYN kapeluszy damskich ostatniej mody. Przyjmuję także przeróbki po najtańszych cenach 9970 K. Piotrowska.

W LABORATORYUM

c. k. cyrkularnej Apteki we Lwowie

rozbierają mocze, piwociny itp. 9913

Dr. med. J. KORMAN i Mag. far. A. SKLEPIŃSKI.

wagonami do każdej stacji
dostarcza firma
ŁASOCKI i KOZIAŃSKI
LWÓW ul. KOPERNIKA 28.
TELEFON 28/IV TELEGRAF: ELKO. LWÓW.

SZKOŁA SZTUK PIĘKNYCH

DLA KOBIET

MARYI NIEDZIELSKIEJ

KRAKÓW = UL. KOLEJOWA 1. 3.

Początek nauki dnia 1-go października.

Profesorowie:

Feliks Jasieński — St. Kamocki — Jacek

Malczewski — Włodzimierz Tetmajer —

Wojciech Weiss — Leon Wyczółkowski

Szczegółowy program na żądanie.

Wiadomości bieżące.

— Przeniesienie zwłok Żółkiewskiego. Otrzymujemy następującą odezwę z prośbą o umieszczenie: Do pp. preo o ych i członków s owarzyszeń przemysłowych we Lwowie. W dniu 29 go września b. r. odbędzie się w Żółkwi obchód narodowy przeniesienia popiołów hetmana Żółkiewskiego. Wydział Związku S owarzyszeń przemysłowych postanowił, aby wszystkie Stowarzyszenia wzięły udział w tej uroczystości narodowej osobiście ze sztandarami. O ile nie będzie osobnego pociągu, wyjazd nastąpi we wtorek d. 29 bm. o godz. 6 min. 14 rano. Bliższych wyjaśnień udziela sekretaryat Izby Rządniczej we Lwowie, Związek Stow. przem. Izba Stowarzyszeń Rękodzielniczych we Lwowie.

Komitet obchodu podaje do publicznej wiadomości, iż uroczystość Żółkiewskiego trwać będzie od 10:30 przed południem do 3 popołudniu tego samego dnia. Odpowiednio do tego stara się Komitet o osobne pociągi wycieczkowe po niższej cenie, które dowiozą różnymi szlakami gości do Żółkwi w czasie od 8 do 10 godziny rano, a odwiozą po 3 godz. po południu tego samego dnia. Tym sposobem odpada potrzeba kwarter i noclegu w Żółkwi. Komitet organizuje też odpowiednią ilość bufetów i restauracji do skromnego posilenia gości.

W celu uczczenia pamięci Stanisława Żółkiewskiego, Koło T. S. L. im. Kościuszki postanowiło złożyć na grobie Bohatera narodowego wieniec kartkowy. Bilety do wieńca nabywać można w lokalu Koła Kościuszki, Ossolińskich 4 w godzinach wieczornych 7 a 9, oraz w kancelaryi internatu „Zorza” imienia Stanisława Wyspiańskiego przy ul. Wincentego Pola 1. 6 w godzinach 3—5 popołudniu. Cena biletu wynosi 10 hal. Prosimy o liczne zakupy biletów.

— Pięćdziesięciolecie gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie. Uroczystość półwiekowego jubileuszu gimnazjum imienia Franciszka Józefa we Lwowie odbędzie się w dniu 10 października b. r. z następującym programem:

Godzina 9 rano: nabożeństwo w rz. kat. kościele archikatedralnym we Lwowie.

Godzina 10 rano: Zebranie byłych uczniów i profesorów w gmachu gimnazjalnym przy ul. Batorego 1. 5. — Przemówienia: przewodniczącego zjazdu, kierownika gimnazjum, reprezentanta uniwersytetu, reprezentanta „Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych”, reprezentanta gremium byłych profesorów, reprezentanta byłych uczniów zakładu, następnie wspólna fotografia w podwórzu gimnazjalnym.

Godzina 8 wieczór: Zebranie w salach Strzelniczej miejskiej, wspólna kolacja i przemówienia uczestników zjazdu.

Po zjeździe wyjdzie z druku księga pamiątkowa, która będzie obejmować następujące rozdziały: 1. Słowo wstępne p. dr. Oswalda Balzera; 2. Dzieje gimnazjum im. Franciszka Józefa; 3. Udział profesorów i uczniów tego gimnazjum w powstaniu styczniowym; 4. wspomnienia z lat szkolnych byłych uczniów gimnazjum; 5. Opis uroczystości jubileuszowej; 6. Spis dyrektorów i profesorów; 7. Spis wszystkich uczniów gimnazjum; 8. Podobizny tych byłych uczniów, którzy przy nadesłaniu swych fotografii, złożyli opłatę na kosztą sporządzenia kliszy.

Każdy z uczestników obowiązany złożyć na kosztą uroczystości 4 korony. Kto reflektuje na księgę pamiątkową, winien złożyć ponadto 8 koron, czyli razem z kosztami uroczystości koron 12, a w razie nadesłania swej fotografii dalszych koron 10 na sporządzenie kliszy, czyli łącznie koron 22.

Kwoty pieniężne, zamówienia na księgę pamiątkową, ewentualnie podpisane na odwrotnej stronie fotografii i wspomnienia z lat szkolnych, należy wysłać pod adresem p. Józefa Białyni-Cholodeckiego, we Lwowie, ul. Ossolińskich 1. 11. Ewentualna nadwyżka dochodów przypadnie na rzecz Bursy uczniów gimnazjum im. Franciszka Józefa.

Wkładka na wspólną kolację wynosi po 5 koron od osoby. Cenę egzemplarzy grupy fotograficznej zdjętej w podwórzu gimnazjalnym oznaczy się później i ureguje stosownie do liczby uczestników zjazdu i zamówionej ilości egzemplarzy.

Na cztery dni przed uroczystością będą urzędować w gmachu gimnazjum przy ul. Batorego 1. 5 delegaci komitetu, udzielać szczegółowych informacji, odbierać przypadające opłaty i wydawać karty uczestnictwa w zjeździe i wspólnej kolacji. Karty te należy jako legitymacje zatrzymać stale przy sobie.

— Zeszyciki z markami. W maju b. r. zaprowadziło ministerstwo handlu zeszyciki marek listowych po cenie 1 kor. 52 hal., zawierające 10 marek po 5 i 6 po 10 halerzy.

Zeszyciki takie sporządzone w dogodnym formacie są nader praktyczne i stanowią wielką dogodność dla publiczności w podróży, dla turystów, kupców, a także dla zamieszkałych po wsiach, gdzie trudniej o znaczki pocztowe. Lecz i dla publiczności miejskiej przedstawiają zeszyciki z markami znaczne i praktyczne udogodnienie i ułatwienie, gdyż przez zakupno zeszycików marek uniknąć można niepotrzebnej straty czasu, z jaką kupno pojedynczych marek jest nieraz połączone.

Dowodem praktyczności zeszycików jest rozpowszechnienie się ich w Szwajcaryi, gdzie w ciągu roku 1907 sprzedano 32.400.000 marek pocztowych w zeszycikach (1.350.000 zeszycików).

Kupić je można w każdym urzędzie pocztowym, w składnicach pocztowych, oraz u sprzedawców znaczków pocztowych.

— Komisariat dzielnicowy I zostanie z dniem 1 października br. przeniesiony z lokalu przy ulicy Zimorowicza 1. 16 do realności przy ul. Jabłonowskich 1. 34.

— Wiadomości osobiste. Ślub dr. Leona Borała, radnego m. Stanisławowa, znanego adwokata i dziennikarza z panną Wandą Rosnerówną, odbędzie się w Wiedniu w niedzielę 20 bm.

— Nowy rok szkolny. Deklamacyi uczy Wysocki Franciszek w Konserwatorium, na pensjach i w domu: Łyczaków 3 od 1—2.

— „Cercle français”. W sobotę dnia 19 b. m. wygłos w Towarzystwie „Cercle français” pl. Maryacki 1. 10 II p. odczyt w języku francuskim p. inżynier Eustachy Żebrowski p. t. „Le rôle des idées françaises dans la société”. Początek o godz. 7 wieczorem. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

— Lwowski Klub sportowy „Pogoń” urządza w niedzielę 20 b. m. zawody sportowe, w skład których wchodzi: Match footballowy między reprezentatywnymi drużynami „Pogonia” a „Świtezia” (z łona klubu), rzut dyskiem i skok o tyczce.

— Wystawę prac uczniów i uczennic kursu sztuki stowarzyszenia Maryli Wexówny odbędzie się w lokalu szkolnym przy ul. Łyczakowskiej 1. 16 dnia 20, 21, 22 b. m. Otwarta od 10—1 i od 3—6. Wstęp wolny.

— Teatr miejski we Lwowie:

W sobotę o godzinie 3:30 po połud. przedstawienie dla młod. szkolnej: „Wesele”, dramat w 3 aktach Stanisł. Wyspiańskiego. — Występ Jerzego Rygiera.

W sobotę o godz. 7:30 wieczór „Halka”, opera w 4 aktach St. Moniuszki. II-gi gościnny występ Janiny Korolewicz-Waydowej i Tadeusza Łowczyńskiego.

W niedzielę o godz. 3:30 po połudn. „Nitouche” operetka w 3 aktach Hervy’ego.

W niedzielę o godz. 7:30 wieczór — po raz II-gi „Nerwowa”, komedia w 3 aktach W. Sardou.

W poniedziałek po raz II-gi „Samson”, sztuka w 4 aktach Henryka Bernsteina.

We wtorek „Bał maskowy”, opera w 5 aktach Verdi’ego; występ gościnny Janiny Korolewicz-Waydowej i występ p. Tadeusza Łowczyńskiego.

Teatr miejski w Krakowie.

W sobotę „Obłudnicy“, komedia w 3 aktach B. Shaw'a (nowość).

W niedzielę „Obłudnicy“, komedia w 3 aktach B. Shaw'a (nowość).

W poniedziałek „Król Stanisław August“, 9 obrazów na tle dziejowym z r. 1764 — 1768, J. Grabowskiego.

We wtorek „Obłudnicy“, komedia w 3 aktach B. Shaw'a.

We środę „Tamten“, sztuka w 5 aktach J. Maskoffa (popularne).

We czwartek „Obłudnicy“, komedia w 5 aktach B. Shaw'a.

➔ **Szkarlatyna.** Stan z d. 17 bm. 301. Przybyło dnia 17 bm. 9 osób. Razem 310. Wyzdrowiało 7. Umarło 0. Razem ubyto 7. Pozostaje w leczeniu 303.

Nowo zgłoszeni chorzy — w wieku 1 1/2 roku, 2, 4, 6, 8, 12 i 13 lat życia — pochodzą: w I okr. sanit. z ulic: Św. Kingi, Panieńskiej, Pilnikarskiej, Sienkowskiej i Zamarstynowskiej; w VI okr. sanit. z ulic: Szpitalnej i pod Dębem.

W pozostałych pięciu okręgach nie było świeżych przypadków płonicy.

Magistrat zarządził zamknięcie sklepu z jajami przy pl. Strzeleckim, szkoły muzycznej w ul. Bernsteina, oraz wykluczenie szeregu zarobników od pracy, z powodu szkarlatyny.

➔ **Z teatru.** Dany wczoraj „Samson“ ściągął do teatru liczną publiczność, która z zajęciem przysłuchiwała się zrecznej i obfitej w sensację sztuce Bernsteina, śledząc u uwagą znakomitą grę p. Żelazowskiego w roli tytułowej, zwłaszcza w napiętych scenach drugiego i trzeciego aktu.

Sprawozdanie z wczorajszej premiery zamieścimy w numerze poniedziałkowym.

„Samson“ Bernsteina z p. Żelazowskim w roli tytułowej, grany będzie w przyszłym tygodniu trzykrotnie, tj. w poniedziałek, w środę i w piątek. We wtorek w melodyjnej operze „Bal maskowy“, wystąpi p. Korolewicz-Waydowa w partii „Amelii“, którą u nas śpiewa po raz pierwszy, oraz p. Łowczyński w partii tenorowej „Ryszarda“. „Renatę“ będzie p. Okoński, „Ulryka“ pna Markówna. We czwartek śpiewać będzie „Toskę“ p. Bohuss po raz pierwszy, a p. Łowczyński „Cavalarossi'ego“. „Scarpium“ będzie p. Okoński. W sobotę po raz 2-gi „Aida“ z p. Korolewicz-Waydową, z panią Oleską i p. Muszyńskim. „Amonastrem“ będzie p. Ludwig. W poniedziałek powtórzenie „Cyganeryi“ z panią Bohuss i p. Łowczyńskim. W sobotę popołudniu dla młodzieży szkolnej Moliera „Świętoszek“, w niedzielę popołudniu, cieszący się wielką sympatią publiczności „Mał z grzeczności“.

➔ **Nauka gry na arfie.** Konserwatorium lwowskie wprowadziło w tym roku nowość zupełnie dotąd nie znaną w tutejszych szkołach muzycznych: naukę gry na arfie; nauczycielką zaś tejże została uzdolniona artystka naszej orkiestry teatralnej p. Holubówna. Otwiera się w ten nowy zawód dla tych osób, które szukają w muzyce swojej przyszłości. Wobec nieustannego powiększania się istniejących już orkiestr i powstawania ciągłego nowych, artystki i arfistki są bardzo poszukiwani i stosunkowo dobrze placeni. Arfa jest przytem instrumentem wdzięcznym przy muzykalnym uzdolnieniu nie wymaga tak wielkiego fizycznego wysiłku jak fortepian, powinna być zatem u nas znaleźć zwolenników znaczną ilość.

➔ **Filii IV gimnazjum** umieszczono w nowym gmachu przy ul. Chocimskiej. Sprawdzono młodzież do mokrych murów a nauka odbywa się stojąco, bez ławek. Wczoraj musiano uczniów klas niższych uwolnić już o godzinie 10, bo uczniowie skarżyli się na ból w nogach z powodu dwugodzinnego stania. Dyrekcja nowego zakładu jest w prawdziwym kłopotcie, bo nauka regularna miała się od 15 bm. odbywać, a o ławki dla nowej szkoły mimo energicznych zabiegów dyrektora, doprosić się nie można. Dodać należy, że gabinety i biblioteki są puste — jak w takich warunkach wyglądać będzie nauka trudno się domyśleć.

➔ **Aresztowanie ruskich akademików.** Jak donoszą pisma ruskie, aresztowano w tych dniach w powiecie drohobyckim akademików ruskich Winnickiego, Ułczyna i Konrada. Prokuratura zarzuca im zbrodnię z §§ 696 i 285. Aresztowania te mają być w związku ze sprawą agitacji rewolucyjno-anarchistycznej, szerzonej wśród włościan ruskich głównie zapomocą wydanej w młoruskim przekładzie broszury Bakunina „Rewolucyjny katechizm“. Samborski sąd okręgowy przeprowadza cały szereg rewizji wśród włościan w Stebniku, Młynkach, Hubiczach i w całym powiecie drohobyckim.

➔ **Z za kulis prasy ukraińskiej.** Ukraiński „Nar. komitet“ usunął niedawno naczelnego redaktora swych organów „Dila“ i „Swobody“, p. Longina Cegielskiego. Jak donoszą pisma ruskie, na wiecu ruskim w Kopyczyńcach uchwalono zwrócić się do „Nar. komitetu“ z żądaniem, aby „uprosił p. L. Cegielskiego, żeby objął napowrót redakcję organów komitetu“. „Nar. Słowo“, podając o tem wiadomość, oburza się, a redakcja „Dila“, drukując nadesłane jej przez prezydum tego wiecu sprawozdanie, pominęła tę uchwałę milczeniem.

W ostatnich dniach nastąpiła również zmiana w redakcji radykalnego „Hromadzkiego Hołosu“ Mianowicie usunięto redaktora p. Mychajła Pawłyka. Powodem usunięcia go było, jak donosi jedna z gazet ruskich, że redagował to pismo zbyt „kulturno“ i nie dopuszczał „do chronicznych napasli i oszczerstw, zwracających się przeciw wszystkiemu i wszystkim“. Ciekawa rzecz, jaki ton będzie obecnie panował w organie p. Tryłowskiego.

➔ **Ważne dokumenty w papierni.** Niedawno wyszkarbowano w kraj. sądzie karnym we Lwowie cały szereg starych aktów, z których część oddał sąd do archiwum aktów grodzkich, część zaś jako nieużyteczne szpargały sprzedano jakiemuś handlarzowi, który je wy-

wiódł do papierni koło Żółkwi. Tymczasem dyrektor archiwum miejskiego, który dowiedział się o wywiezieniu tych aktów, udał się na miejsce, przekonał się, że pomiędzy sprzedanymi jako szpargały aktami, są nader cenne dokumenty. I tak znajdowały się między innymi: pierwszy tom czarnej księgi, zawierającej dokładne spisy osób policyjnie podejrzanych w czasach konspiracyjnych (trzy dalsze tomy tej księgi znajdują się w archiwum akt grodzkich i ziemskich) dalej rejestry aktów sądownictwa karnego podług prawa magdeburskiego z końcem XVIII wieku, ciekawe z tego względu, że wymieniają rodzaj zbrodni oraz bardzo szczegółowo karę podług przepisu prawa magdeburskiego, u samego schyłku jego zastosowania. Wspomniane księgi pochodzą ze sądów lwowskiego i zamojskiego. Znalazły się również księgi handlowe lwowskiego księgarza Kallenbacha z lat 1846 do 1856, w których jest mnóstwo ciekawych przyczynków do ruchu księgarskiego i literackiego w Galicji w połowie ubiegłego stulecia. Dokumenty nabył dr. Czołowski dla lwowskiego archiwum miejskiego.

➔ **Sprawa nauczycielek tymczasowych.** Po długich zabiegach uchwaliła nareszcie Rada szkolna krajowa systemizować 17 posad stałych nauczycielek przy szkołach żeńskich we Lwowie (zamiast 23 proponowanych przez Radę szkolną okręgową).

Od tego czasu minęło już kilka tygodni, a odnośne władze do dziś nie rozpisały konkursów. Od dwu lat ciągnie się ta sprawa, na załatwienie której czekają nauczycielki mające 18, 19, 20, 21 lat ciężkiej służby prowizorycznej. Zaznaczyć należy, że przy obecnej obsadzie będą pominięte dla braku posad nawet nauczycielki mające 18 lat służby. Interesowane nauczycielki spodziewają się, że odnośne władze przynajmniej obecnie przez rozpisanie konkursów w jak najbliższym czasie i szybkie ich załatwienie stwierdzą swoją życzliwość dla pokrzywdzonych nauczycielek, o której tylokrotnie zapewniali.

➔ **O regulację upominają się już same kanały miejskie;** nie mogąc doczekać się rozpoczęcia tej pięknej roboty, wałają się po trochu same. Wczoraj zawałił się znówu kanał w ulicy Rzeźnickiej.

➔ **Wyjaśnienie.** W sprawozdaniu z wystawionej niedawno na scenie lwowskiej „Złotej czaszki“ znajduje się na końcu wzmianka, o żywym obrazie, jako ułożonym podobno przez znanego art. malarza p. Włodzimierza Tetmajera. Trudno nam w tej chwili naprędcie oznaczyć źródło, za którym idąc powtórzyliśmy tę wzmiankę, podając ją zresztą w formie nie kategorycznego twierdzenia lecz, tylko pogłoski. Obecnie p. Tetmajer prosi nas o zaznaczenie, iż nie jest wcale autorem żywego obrazu w „Złotej czaszce“ ani też o tym obrazie nic nie wie — czemu też niniejszem z miłą ochęcią zadość czynimy.

➔ **Niemą groźba opryszka.** Przełożona Przytuliska św. Józefa przy ul. Piekarskiej doniosła wczoraj policyi, iż około południa dobił się do zakładu jakiś brunet, około 30 lat liczący, ubrany w czarny surdut, popielate pantalone i czarny kapelusz miękki, i domagał się otwarcia drzwi: gdy mu oświadczono, iż mężczyźni nie mają wstępu do zakładu, żądał pieniędzy lub obiadu, a gdy mu i tego odmówiono, stanął na podwórzu, wyciągnął z kieszeni rewolwer, nabił go sześcioma ładunkami i zapisawszy sobie w notesie nr. domu, odszedł. Przerazone tą groźbą zakonnice, zawiadomiły o tej nie-mej groźbie włóczęgi policyę z prośbą o opiekę.

➔ **Nieostrożna jazda.** Woźnica Michał Mruk, jadąc ulicą Zamarstynowską, najechał na ręczny wózek z owocami Eliasza Dornera i rozsypał mu wszystkie owoce, których następnie połowa utonęła w kieszeniach publiczności, zanim zdołał je handlarz pozbiierać.

➔ **51 sznurków koralu** odebrano wczoraj od zarobnika lwana Kendy. Kenda zgłosił się do złotnika p. Hermana Raka i chciał koralę te sprzedać. Gdy zaś złotnik począł go wypytować skąd je ma, zostawił koralę i uciekł, złotnik jednak pobiegł za nim i oddał go w ręce policyi. Kenda zeznał, iż wracając z roboty w Prusiech, głodny i zbiedzony, skradł je we wsi pod Jarosławiem z chaty, do której go z łaski na noc przyjeżdża.

➔ **Umysłowo chorą** kobietę jakąś, walającą się po biurach i urzędach i maltretującą urzędników jakimiś urojonemi pretensjami, przytrzymał wczoraj w krajowej dyrekcyi skarbu i oddano komisaryatowi dzielnicy II, celem umieszczenia w zakładzie obłąkanych.

➔ **Kronika policyjna.** Ze strychu realności pod l. 11a przy ul. Pijarów skradziono bieliznę na szkodę p. Reginy Weingartenowej. — Na strych realności pod l. 22c przy ul. św. Zofii włamano się wczoraj w nocy i skradziono na szkodę prof. dr. Kazimierza Twardowskiego bieliznę, ubrania damskie, kapy na łóżko, ubrania i lalki dziecięce i rozmaite drobniactwa łącznej wartości 410 koron. Złodziej po włamaniu się na strych porozbił kufr i pozabierał z nich wszystko, co miało tylko jakąkolwiek wartość. — Z klombu przed teatrem miejskim skradziono ubiegłej nocy dwa wazon z kwiatami. — Z mieszkania p. Febusa Rentschnera, kupca przy ul. Karola Ludwika pod l. 37 skradziono z szafy, po rozbiciu jej, ubrania i bieliznę wartości 200 kor. — Muzykantowi z kapeli włoskiej produkującej się w jednej z kawiarni lwowskich p. Vincenzo Chierchia, skradziono z kieszeni 190 koron. Kradzieży dopuściła się jakaś dama z ćwierćwiatka, z którą romantyczny Włoch nawiązał stosunek. — Za kradzież bucików ze straganu szewca z Kulikowa T. Trembeckiego oddano do aresztów Kaśkę Zamichowską, włościankę z Lubienia. Zamichowska skradła dwie pary butów i podała je drugiej włościance, która zbiegła, dopiero przy kradzieży trzeciej pary przytrzymała ją straganiarka. — Za kradzież bucików na szkodę służbodawców oddano do aresztów policyjnych służącą Parankę Kiczakiewicz. — Za kradzież zegarka z kieszeni p. Maurycego Schalla oddano do aresztów dziewiętnastoletniego Marka Steinberga.

➔ **Fortepiany, pianina, harmonie i pianole** z fabryk krajowych i zagranicznych nowe i przegrane — wynajmuję i sprzedaje za gotówkę lub na spłaty nawet 20 miesięcznie bez zaliczki. B. GABRYELSKA, Kraków Krzysztofory. 6525

Dr. Bernard Berger

TARNOPOL.

zareczeni.

Amalia Badian

10500

GRZYMAŁÓW.

➔ **Salon młód Fanny Gerstel**, Lwów, Jagiellońska 19, poleca ostatnie jesienne nowości w kapeluszach. 10685

➔ **Przemysł galicyjski** na Wystawie międzynarodowej w Karlsbadzie. Dowiadujemy się, że p. M. S. Korkeš, fabryka maszyn i skład artykułów technicznych we Lwowie otrzymał za wystawione plużki własnego pomysłu do ogartywania kartofli, na wystawie karlsbadzkiej duży złoty medal i dyplom honorowy. 10657

Sejm.

(4 posiedzenie 1 sesji IX kadencji).

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu budziło oczekiwanie i zainteresowanie z powodu, że na porządku jego było dużo uzasadniań wniosków poselskich, a tem samem wiele „dziewiczych mów“.

Posiedzenie zaczęło się przed pół do 11 odczytaniem przez marszałka ukonstytuowaniu się poszczególnych komisji, co już wczoraj podaliśmy. Prócz wymienionych przez nas, ukonstytuowała się „komisya rolna“, wybierając przewodniczącym p. Wassunga (ludowiec), zastępcą p. Sapiechę (kons.), a sekretarzem Zamoyskiego (kons.).

Następnie marszałek hr. B a d e n i zarządzając odczytanie petycji zauważył, że aż 10 mowców zapisało się dziś do głosu, celem poparcia petycji i oświadczył, że na przyszłość tylko tym posłom udzieli głosu do popierania petycji, którzy mu przed posiedzeniem osobiście przedstawiały ważne do tego powody.

Urlop otrzymał p. L u b o m i r s k i na 8 dni.

Spis petycji dosięgnął dziś cyfry 412. Między innymi wnieśli: pos. Sala petycję „Sokoła“ w Brodach o subwencję, gminy Bieniaki o pomoc z powodu klęsk elementarnych, Joanny Witkowskiej wdowy po nauczycielu o podwyższenie pensji, Wydziału pow. w Brodach o zmianę § 24 o reprez. powiat., — p. G ł ą b i ń s k i Władysława Rudzkiego emer. kontrolora kasy Wydziału kraj. o policzenie lat służby, Czesława Zaremby śpiewaka operowego o subwencję na kształcenie się, — K l e s k i „Sokoła“ w Berezowie niżnym o subwencję, Celestyny Douschat wdowy po nauczycielu o zapomogę.

Lubomirski Towarzystwa zabaw ruch. we Lwowie o subwencję, — D e m b i ń s k i Komitetu obchodu 100 roczn. ur. J. Słowackiego o subwencję, — B e d n a r s k i Anny Sarneckiej b. doz. w Kulparkowie o pensję, dr. W. Kohlbergera dyr. w Kulparkowie o podwyższenie poborów, — C i p s e r Wydziału pow. w Buczaczu o zmianę § 24 Repr. pow., Wydziału pow. w Dolinie o utrzymanie dróg komunikacyjnych, — G ł ą b i ń s k i Jana Skwarzyńskiego i St. Darowskiego em. kond. drog. o podwyższenie emerytury, Tow. im. B. Głowackiego o subwencję, — S k a r b e k gm. Czajkowiec o budowę mostu na Dniestrze, — G ł ą b i ń s k i Rady narodowego Muzeum w Rapperswyłu o subwencję, — B e d n a r s k i F. Bobińskiego naucz. o przyznanie 5-letni, — G ł ą b i ń s k i „Sokoła“ w Przemyslu o subwencję, — dr. A d a m Towarzystwa naucz. szk. wyższych o podwyższenie subwencji, — G ł ą b i ń s k i K. Strnadowej o zapomogę wdowi, — M i c h a ł o w s k i L. Gerstmana naucz. o policz. lat służby, L. Narkiewiczowej o zapom. wdowi, pp. Ekonomek w Tarnopolu o zasiłek na ochronkę polską.

Celem poparcia petycji i z prośbą o odesłanie ich do poszczególnych komisji zabierali głos pp. ks. S e n y k (ukr.), S z w e d, Sala, Styła (lud.), Staruch (ukr.) parokrotnie, W i t o s (lud.).

Interpelacje wnieśli dzisiaj: a) do rządu: P. K i w e l u k Iwan (ukr.) w sprawie bezprawnego postępowania dyrekcyi okręgu skarbowego w Czortkowie przy wymiarze należności spadkowych.

P. K i w e l u k Iwan (ukr.) w przedmiocie bezprawnego rozdziału administracyjnego gminy Niżbarga Nowego w pow. husiatyńskim na gminy Niżbarg Nowy i Niżbarg Szlachecki.

P. S t a r u c h Tymoteusz (ukr.) w przedmiocie sprzecznego z ustawami, wydanego przez starostę w Brzeżanach zakazu wiecu pod gołym niebem w Saramczukach w celu odbycia sejmika relacyjnego.

P. S o d o m o r a (ukr.) w przedmiocie sprzecznego z ustawami używania polskiego języka wykładowego w szkole ludowej w Burkanowie (pow. podhajcki).

b) do Wydziału krajowego, jako organu nadzorczego.

P. K i w e l u k (ukr.) w sprawie rozdziału zapomogi dla pogorzelców przez wydział rady powiatowej w Rudkach.

Wnioski postawili:

P. C i e ń s k i Tadeusz (bezpart.) w prawie zwalczania gruźlicy. (Wnioskodawca domaga się przyspieszenia wejścia w życie ustawy o epidemiach, ustanowienia specjalnych lekarzy, bezpłatnych badań bakteriologicznych, bezpłatnego leczenia gruźliczych ubogich, pouczania ludności o gruźlicy).

P. M a r y e w s k i (demokr.) z wezwaniem rządu do otwarcia w jak najkrótszym czasie w Wieliczce gimnazjum nowego typu.

P. Szwed (bezpart.) z żądaniem bezzwrotnej zapomogi dla mieszkalców pow. żywieckiego, nawiedzionych w 1908 r. klęskami.

P. Stefczyk (lud.) w sprawie zmiany przepisów Banku krajowego celem ułatwienia włościanom korzystania z długoterminowego kredytu hipotecznego w tym banku.

P. Krynicki (ukr.) w sprawie obwałowania brzegów Bystrzycy Solotwińskiej i jej dopływów.

Trwanie sesji sejmowej.

Celem odpowiedzi na interpelację, zażądał głosu namiestnik dr. Bobrzyński, wszystko więc ruszyło w tę stronę, a z większym jeszcze pośpiechem, gdy z pierwszych słów usłyszano o jaką rzecz chodzi. Zanim jednak posłowie doszli do trybuny namiestnikowskiej, ważna ta enuncjacja była zakończona.

Namiestnik dr. Bobrzyński mianowicie przemówił:

„Odpowiadając na interpelację posła Leo, oświadczam, że pogłoski o przedwczesnym zamknięciu sesji sejmowej nie mają podstawy. Trwanie tej sesji nie jest bowiem zależne od obrad delegacji wspólnej.

Wśród posłów wielkie zadowolenie.

Wybory.

P. Garapich z powodu wyboru do zbyt wielkiej liczby komisji, zrezygnował z mandatu do komisji „reform agrarnych”, a wybór w jego miejsce odbędzie się na najbliższym posiedzeniu.

Z kolei dokonano wyboru: 4 sekretarzy, 4 kwestorów, komisji budżetowej z 25 członków, gminnej, której liczbę członków przed głosowaniem na wniosek p. dra Głabińskiego podwyższono z 21 na 25, i reformy wyborczej z 25 członków.

Wynik wspomnianych wyborów jest następujący:

Kwestorowie: Ciuchciński, Głębocki, Korytowski Jul., Kurowiec.

Sekretarze: Badeni Stan. Henryk, Skwarko, Urbański, Wasung.

Komisja budżetowa: Badeni Kaz., Głabiński, Hupka, Jabłoński, Jędrzejowicz, Kędzior, Korol, Kozłowski, Krzeczunowicz, Leo, Lewicki, Loewenstein, Milewski, Niezabitowski, Oleśnicki, Piniński, Rutowski, Sala, Skalkowski, Skolyszewski, Starzyński, Stefczyk, Trzeciński, Urbański, Żardecki.

Komisja gminna: Bernadzikowski, Bojko, Brunicki Adolf, Cieński Leszek, Fruchtmann, Garapich, Górski, Halban, Jaworski, Kołpaczkiewicz, Krański Wincenty, Leo, Merunowicz, Moysa, Piniński, Ptak, Sapieha, Sare, Skarbek, Skolyszewski, Skwarko, Sodomora, Stadnicki, Starzyński, Wodziecki.

Komisja reformy wyborczej: Badeni Kazimierz, Battaglia, Cieński Tadeusz, Głabiński, Jam-polski, Jędrzejowicz, Korol, Laskowski, Leo, Lewicki, Loewenstein, Maryewski, Milewski, Moysa, Myjak, Oleśnicki, Paygert, Piniński, Sobolewski, Stadnicki, Stapiński, Starzyński, Urbański, Witos, Wodziecki.

„Ruskie” posiedzenie.

Jeszcze podczas trwania skrutynium Sejm przeszedł do dalszych obrad, mianowicie do uzasadnienia poselskich wniosków w pierwszym ich czytaniu. Wniosków tych była aż „fatalna trzynastka” ze strony posłów ruskich, przedzielona jednym jedynym wnioskiem polskim, postawionym na porządku dziennym, mianowicie hr. Skarbka. Ponieważ zaś już na początku do petycji przemawiali przeważnie i najdłużej też Rusini, więc na posiedzeniu język ruski dominował.

P. dr. Kosć Lewicki (ukr.) w lewiatanowo długiej mowie uzasadniał wniosek z projektem ustawy, zmieniającej postanowienia o języku wykładowym w Galicji.

Wedle tego projektu oba języki krajowe mają być równouprawnione. Szkoły istniejące zatrzymają obecny język wykładowy, nowe stosować się mają do większości ludności w powiecie, a potrzebę nowej szkoły średniej ma się znać, skoro najmniej 30 rodzin z powiatu zgłosi zamiar oddania dzieci do pierwszej klasy. Klasy równorzędne ruskie, lub odwrotnie polskie, miałyby się tworzyć wtedy, jeśli w danej klasie szkoły o przeciwnym języku wykładowym będzie co najmniej 25 uczniów narodowości drugiej.

W uzasadnieniu tego wniosku, mowca powoływał się między innymi na artykuły p. hr. Dzieduszyckiego w jednym z pism lwowskich, które jakoby były dowodem, że Polacy przyszli do przekonania, iż „ani siła, ani podstępem” nie zniszczą narodu ruskiego.

Dalej p. Lewicki twierdził, że niema w Austrii narodu tak upośledzonego jak Rusini, którzy stawiając swe żądania, nie chcą ani naruszać stanu posiadania Polaków, ani hamować ich dalszego rozwoju. W końcu mowca prosił o odesłanie wniosku do komisji szkolnej, co też uchwalono bez dyskusji. (Oklaski u ukraińców.)

P. Oleśnicki (ukr.) uzasadniał wniosek o założenie w Stryju gimnazjum im. cesarza Franciszka Józefa I. z ruskim językiem wykładowym, już w najbliższym roku szkolnym. (Oklaski u ukraińców). Wniosek jego także poszedł do komisji szkolnej.

Korzystne wrażenie realizmem, pewnością i dobrem wygłoszeniem zrobiła mowa nowego posła hr. Skarbka, wypowiedziana celem uzasadnienia wniosku o przyspieszenie regulacji Dniestru i Strwiąża i o sypanie wałów ochronnych.

Mowca podniósł, że regulacja rzek, dopóki nie zostanie ukończona, zamiast dobrodziejstwem, jest dla ludności klęską. Wylewy stały się częstsze i już kilkunastu słota wystarcza, aby n. p. Dniestr i Strwiąż wystąpiły z brzegów. Trzeba więc jak najbardziej skrócić okres trwania regulacji, bo szkody przez powódź

wyrządzone, w samej tylko wymienionej okolicy idą w miliony. Przestrzeń bowiem zalewu obejmuje 40 gmin, a w nich razem 52.000 morgów.

Jeżeliby obliczyć dochód z jednego morga tylko na 10 koron rocznie, to już mamy stratę przeszło pół miliona na rok. Prócz przysporzenia regulacji, trzeba w celu zapobieżenia zlewu, chwycić się także środków bardziej doraźnych, mianowicie sypania wałów ochronnych. Wprawdzie powiada się, że sypanie wałów przed ukończeniem regulacji, spowoduje zamulenie starych koryt, ale szkoda stąd, gdyby nawet była istotna, byłaby znacznie mniejsza niż obecna z powodu powodzi.

Mowca więc postawił wniosek o skrócenie czasu regulacji Strwiąża i Dniestru do lat 10 i wezwanie rządu, aby podwyższył odpowiednio roczne raty zasiłku państwowego, a nadto, aby przystąpiono w jak najkrótszym czasie do sypania wałów ochronnych. Pod względem formalnym, mowca prosił o odesłanie swego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego (oklaski na lewicy). Wniosek formalny hr. Skarbka uchwalono.

Nastąpiły jeszcze dwa uzasadnienia wniosków nagłych z klubu ukraińskiego o założenie nowych gimnazjów ruskich, mianowicie p. Kiweluka o ruskie gimnazjum w Samborze i p. Tymoteusza Starucha o takie samo gimnazjum w Brzeżanach.

Nie zajmujemy się bliżej temi przemowami, raz, że powtarzały się między sobą i powtarzały znane argumenty, powtóre, że tło ich ogólne stanowiły wniosek i przemowa dr. K. Lewickiego, streszczone powyżej. Zaznaczymy tylko, że te przemowy były utrzymane w tonie rzeczowym i wyjątkowo spokojnym, jak wogóle wszystkie dzisiejsze przemowy ruskie. Wnioski pp. Kiweluka i Starucha odesłano na prośbę wnioskodawców do komisji szkolnej.

Godzina I posiedzenie trwa dalej.

* * *

Z wybranych wczoraj komisji ukonstytuowały się natychmiast:

Komisja budżetowa, wybierając przewodniczącym p. hr. Kazimierza Badeniego (kons.), wiceprezesami pp. dr. Lea (dem.) i Żardeckiego (dem.), sekretarzami pp. Stefczyka (ludow.), Hupkę (kons.) i dr. Korola (starorus.).

Komisja gminna wybrała prezesem p. J. Bojkę (lud.), wiceprezesami pp. hr. Stadnickiego (kons.) i Merunowicza (dem.), sekretarzami pp.: hr. Skarbka (nar. dem.) i Halbana (dem.).

Przed końcem posiedzenia ukonstytuuje się komisja reformy wyborczej. Prezesem ma zostać p. dr. Głabiński, wiceprezesami pp. Stapiński i hr. Wodziecki.

We wczoraj podanej wiadomości o ukonstytuowaniu się komisji szkolnej zaszła pomyłka. Prezesem został p. Rayski (dem.) a nie Krański.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Obrady międzyparlamentarnej unii pokojowej.

Berlin. (TBK.) Grupa niemiecka międzyparlamentarnej unii pokojowej urządziła bankiet w ogrodzie zoologicznym. W bankiecie wzięli udział Niemcy i zagraniczni politycy, reprezentanci nauki i sztuki oraz reprezentanci rządu. Szereg toastów rozpoczął ks. Schönaich-Carolath. Fakt, iż możemy odbywać obrady i mówić o pokoju — rzekł książe — zawdzięczam w pierwszym rzędzie monarchom, którzy zdecydowali się utrzymać pokój, a których usiłowania w tej mierze popierają i podzielają wszystkie narody. Mowca zakończył swą mowę toastem na cześć cesarza Wilhelma i innych monarchów, miłośników pokoju. Następnie przemawiali reprezentanci innych narodów, biorących udział w obradach, a między nimi także hr. Apponyi, który słał Niemcy jako źródło pokoju.

Kobiety na uniwersytetach w Rosji.

Petersburg. (Ag. tel.) Rada ministrów upoważniła ministra oświaty Schwarza do wydania zarządzenia wzbraniającego na przyszłość przyjmowania kobiet na uniwersytet. Tym kobietom, które już rozpoczęły studia uniwersyteckie, a które nie mogą przejść do innych zakładów naukowych kobiecych, będzie wolno ukończyć uniwersytet. Liczba kobiet, uczęszczających na uniwersytety w Rosji, wynosi przeszło 2.130.

Demonstracje antyniemieckie w Lublanie.

Lubiana. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem odbyło się tu olbrzymie demonstracyjne zgromadzenie Słowenów, mające na celu przeprowadzenie bojkotu niemieckich kupców i towarów. Po zgromadzeniu tłum 6000 ludzi udał się w pochodzie przed niemieckie kasyno. Tłumowi zastąpił drogę silny kordon policyjny. Tłum wzburzony i rozżalony przełamał kordon i obrzucił kamieniami gmach kasyna niemieckiego. Wszystkie szyby kasyna wybite, zniszczone też w znacznej części umeblowanie wewnętrzne.

Od kasyna ruszył tłum przed mieszkania i sklepy niemieckie wybijając po drodze szyby i niszcząc niemieckie szyldy.

Około godz. 11 w nocy wyruszyło z koszar wojsko z bagnetami nadzianymi na karabiny.

Tłum coraz bardziej rozgoryczony zwrócił się przeciw wojsku, przyszło też kilkakrotnie do starć między wojskiem a publicznością. Na placu Maryackim sytuacja stała się do tego stopnia groźna, że kapitan komenderujący kompanią, zagroził salwą. Na innej

ulicy tłum obrzucił wojsko gradem kamieni, przyczem jeden feldfebel 27 p. p. został ciężko ranny.

Na jednej z głównych ulic komendant kompani kazał bagnetami opróżnić ulicę.

Nie odbyło się bez licznych aresztowań, 13 demonstrantów schwytano in flagranti i odstawiono natychmiast do więzienia sądu krajowego.

Wojsko z wyciągniętymi bagnetami patrolowało całą noc na ulicach miasta.

Sulejman-basza.

Konstantynopol. (TBK.) Porta ciągle jeszcze twierdzi, że niema wcale wiadomości o przygodzie baszy Sulejmana w Plevlje. Minister spraw zagranicznych oświadczył, że basza Sulejman sam ustąpił ze swego stanowiska i wybrał tylko mniej uciążliwą drogę przez Bośnię.

Wypadki w Persyi.

Tebris. (TBK.) Władze wezwały rewolucjonistów do wydania broni w ciągu 48 godzin, w przeciwnym razie zbombardują dzielnicę zamieszkałą przez rewolucjonistów. Ci postanowili stawiać opór i nie wypuszczać Europejczyków z miasta; nie pozwalają nawet na wysyłkę poczty.

Mianowania.

Wiedeń. (TBK.) „Wiener Ztg.” donosi: Minister sprawiedliwości mianował kandydata notaryalnego we Lwowie Piotra Magońskiego notaryuszem w Kopyczyńcach.

Pogróżki.

Poznań. (Tel. wł.) „Posener Tagbl.” otrzymał z Warszawy doniesienie z dobrze poinformowanego źródła, że rząd postanowił zamknąć wszystkie szkoły prywatne w Królestwie, jeżeli nie ustanie dotychczasowe postępowanie studentów szkół prywatnych wobec uczniów szkół rządowych.

Panama duńska.

Kopenhaga. (Tel. wł.) Śledztwo wykazało, że b. minister Alberti dopuszczał się wielkich oszustw nie tylko w charakterze dyrektora włościańskiej kasy oszczędności, lecz także jako kierownik duńskiego Towarzystwa wywozu masła. Księgi tego Towarzystwa przepełnione fałszerstwami.

„Berlingske Titende” zaprzeczyła w komunikacie urzędowym twierdzeniu, jakoby król pożyczył Albertowi wielkie sumy. To urzędowe zaprzeczenie wywołało w kraju wielkie zdziwienie.

Schronisko dla cara.

Petersburg. (Tel. wł.) Car Mikołaj nabył na własność wyspę Kawo, położoną nad wybrzeżem fińskim i rozkazał zbudować tam pałac, w którym zamierza spędzać wraz z rodziną miśnięc letnie. Wyspa ta odznacza się nadzwyczajnie pięknym położeniem i car zwiedzał ją już często. Jest ona tak odosobiona, że będzie dla niepowołanych zupełnie niedostępna i rodzina carska będzie na niej zupełnie bezpieczna.

Kongres socjalnej demokracji.

Norymberga. (TBK.) Na wczorajszym posiedzeniu zjazdu obradowano w dalszym ciągu nad sprawą budżetową. Polemika stała się coraz bardziej namiętną. Uchwalono zamknięcie dyskusji i przystąpiono do głosowania. Wniosek Frohma odrzucono 217 głosami przeciw 116. Wniosek przełożenia stronnictwa uchwalono 258 przeciw 119.

Po głosowaniu złożył Segitz następujące oświadczenie:

„Z polecenia 60 delegatów Bawarii, Badenu, Wirtembergii i Hessii mam złożyć następujące, podpisane przez każdego z delegatów z osobna oświadczenie: Przyznajemy niemieckiemu zjazdowi stronnictwa jako prawomocnemu zastępstwu całego stronnictwa, władzę najwyższą rozstrzygania we wszystkich zasadniczych i taktycznych sprawach, dotyczących całego państwa. Jesteśmy jednak także zdania, że we wszystkich kwestiach polityki krajowej organizacja krajowa jest odpowiedzialną instytucją, która na podstawie wspólnego programu ma postanawiać o biegu swej polityki krajowej samodzielnie według odrębnych stosunków, że każdym razem rozstrzygnięcie o głosowaniu nad budżetem musi być zastrzeżone zgodnym z obowiązkiem postanowieniem frakcji krajowej, odpowiedzialnej przed swoją organizacją krajową.”

Singer oświadczył, że zjazd przyjmuje to oświadczenie do wiadomości.

Z Finlandyi.

Petersburg. (Tel. pryw.) Przybył tu generał-gubernator fiński Böckmann. Przybycie jego stoi w związku z utworzeniem komisji specjalnej z Finów i przedstawicieli administracji rosyjskiej celem rozpatrzenia rozmaitych spraw, dotyczących administracji w Finlandyi.

Cholera.

Bukareszt. (TBK.) Władze zarządziły zamknięcie granicy rosyjsko-rumuńskiej z powodu obawy zawleczenia cholery. Tylko w pięciu miejscach można przejść przez granicę, a osoby tamtędy przybywające muszą poddać się zarządzeniom sanitarnym.

Z kraju.

□ Sambor.

Ruska „Torhowla”. „Narodne Słowo” i „Dito” umieściły niedawno wezwanie do swych czytelników.

ników, aby wszelkie towary kupowali u swoich. I tak też się dzieje. Wszyscy Rusini popierają swe towarzystwa i sklepy solidarnie i temu to należy zawdzięczyć, że ich „Ryznycie” i „Torhowle” znakomicie się rozwijają.

U nas wiele się mówi o potrzebie stworzenia handlu i przemysłu własnego, ale mimo wszystko ci, którzy często wygłaszają szumne mowyki patryotyczne — nie chcą zrozumieć tego, że z tą chwilą kiedy Rusini siel. e samych popierają i się organizują, nam nie wolno ich popierać i ich towarzystwa materialnie wspierać. Znam wiele naszych pań i panów, którzy jakkolwiek jest u nas w Samborze kilku nader sympatycznych kupców polskich, którzy mają przedni towar i chętnie popierają towarzystwa polskie i na nie się opodatkowują, kupują towary w „Torhowli”. Przypominamy ten obowiązek, do którego wypełnienia zmuszają nas Rusini, a zarazem dajemy przestrożę, że konieczność popierania swoich, zmusi nas do użycia wszystkich środków obrony własnych interesów, choćby nawet wymieniania nazwisk opornych.

□ Świrz (koło Bóbrki) „Wakacyjny uniwersytet”. Wakacje w tym roku były u nas niezwykle ożywione.

Urządzono tu szereg odczytów i wykładów ożywionych duchem patryotycznym, które wygłaszano każdej niedzieli popołudniu w sali szkolnej. Inicjatorem i duszą tych wykładów był p. Siudaczynski Agenor naucz. wydz. ze Lwowa i del. Koła T. S. L. im. Jeża, przebywający tu w czasie wakacji. Prelegentami byli prócz wymienionego miejscowy katecheta (ks. Obera) naucz. gimn. (p. Małski Adam) tudzież słuchacze uniwersyteckiej. Spędzający tu wakacje, pp. Kulakowski i Kisil.

Program wykładów był następujący: „Rozwój stosunków polskich na obszarze ziem dawnej Rzeczypospolitej polskiej w okr. porzobiorowym”. „O korzyściach z czytelników dla ludu”. „O tow. oświatowych w ogóle, a Tow. Szkoły Lud. w szczególności”. „O elektryczności”. „O ludności Gal.”. „Galicja pod względem ekonomicznym i przemysłowym”. „O alkoholizmie”. „Z demost. „O telegrafii” z demost. „Znaczenie wynalazków w rozwoju dziejowym ludzkości”. „O ziemi i jej ruchach” z demost. „O ludzie polskim i polskim języku”. „O czytelniku polskiej w Świrzu i warunkach jej rozwoju”.

Po odczytach wywiązywała się często ożywiona pogadanka, w której zabierali głos i włościanie, zwłaszcza gdy omawiano sprawy praktyczne.

Że takie odczyty są dla ludu potrzebne, świadczy fakt, że nad chętnie spieszył na te pogadanki. Sala szkolna (w braku specjalnego lokalu na czytelnik) zawsze była pełna. Dodać atoli z uznaniem trzeba, że dobry przykład dawała miejscowa inteligencja (zwłaszcza panie) która gremialnie spieszyła na odczyty i darzyła prelegentów oklaskami. Sami też włościanie wyrażali niejednokrotnie swą wdzięczność za urządzenie wykładów i prosili o dalszą w tym kierunku pracę.

Kronika sportowa.

— „Towarzystwo zabaw ruchowych” zawiadamia niniejszem, iż z dniem 27-go bm. rozpoczną się w parku Towarzystwa za rogatką stryjską lwowskie zawody w piłce nożnej. Towarzystwo wzywa niniejszem wszystkie lwowskie kluby, aby się do tych zawodów do piątku dnia 25 bm. godzin 5 popołudniu w Sekretaryacie Towarzystwa przy ul. Lindego l. 5, lub u gospodarza parku dr. Hornunga zgłosiły, poczem w dniu tym, o godz. 6 wieczór, odbędzie się w parku, względnie — na wypadek niepogody — w Sekretaryacie Towarzystwa losowanie drużyn. Kluby zgłaszające się zechcą podać ze swej strony sędziego.

Dnia 4 października odbędą się dalej w parku Towarzystwa zawody atletyczne, a w szczególności: biegi na 100, 400 i 3.000 m., rzut dyskiem, skok w wyż z rozbiegiem, skok o tyczce, trójskok i chód 5 km., do których dopuszczona będzie młodzież ponad 15 lat wieku. Wpisowe do każdego z punktów dla członków i uczestników 25 h., dla nieczłonków 50 hal. Nagrody w medalach, a to za bieg 3.000 m. i chód 5 km. po trzy, za biegi 100 i 400 m. po dwie, za inne zawody po jednej. Zgłoszenia mogą być bez podania powodu odrzucone. Wpisy przyjmuje Sekretaryat Towarzystwa (ul. Lindego l. 5), względnie gospodarz parku dr. Hornung najdalej do piątku 2 października. Do jury ze strony Towarzystwa wchodzić będą pp. dr. Hornung, Hemerling, Richtmann, Berthauer i Maks. Dudryk, a nadto zechcą zgłaszające się kluby podać ze swej strony jednego sędziego.

— W sporcie samochodowym odbywają się we Francji, na zakończenie sezonu, próby szybkości na mniejszych przestrzeniach, już to na płaszczyźnie, już to pod górę. W piątek odbyły się także próby w Salonie na 5 i na 1 m. Sensacyjną w dniu tym był wyścig o puchar Henryka Rotschilda, w którym Bablot, jadąc na samochodzie Brasier, zrobił raz przestrzeń 1 kilometra w 21¹/₆, a drugi raz w 21¹/₆ sek., tak iż przeciętna wynosiła 21¹/₆ sek. czyli 166 k. 666 m. na godzinę. Jazdą tą pobili Bablot zeszłoroczny rekord i zdobył po raz wtóry nagrodę Rotschilda, która obecnie przechodzi stale na jego własność.

W niedzielę odbyły się wyścigi pod górę w Nentoux po raz siódmy. Przestrzeń wynosiła 21,6 kilometrów z wzniesieniem przeciętnym 9,4 prc. I tu zdobył znów Bablot zwycięstwo na swoim Brasierze, jadąc tę przestrzeń 19 min. 8¹/₆ sek. i pobijając zeszłoroczny czas Cagna na samochodzie Fiat o 5 sekund.

— Z gal. Tow. wyścigów. W d. 4 października gal. Tow. Cyklistów urządza zabawę na pl. wystawowym,

z wielce urozmaiconym programem. Festyn ściągnie niezawodnie wszystkich mieszkańców Lwowa, tembardziej iż będzie to ostatni nietylko w tym roku lecz i w przyszłości, gdyż o ile wiadomo Magistrat w myśl uchwały Rady miejskiej w przyszłym roku zezwoli na festyny na pl. wystawowym udzielać nie będzie. Komitet zabawowy czyni pertraktacje z impresaryem znanego arenaty — spadochronisty o występ na festynie, a korso i reje kwiatowe urządzią członkowie G. T. C.

Także rozpoczęły się już wpisy do chóru, kółka mandolinistów i szermierzy, a próby rozpoczną się z końcem października. Z początkiem listopada zacznie funkcjonować kółko dramatyczne i udzielane będą lekcje tańca, a to wszystko w oczekiwaniu na sport zimowy jak to: łyżwiarstwo, taneczki, narty itp.

LITERATURA I SZTUKA.

Literatura.

* Nowa książka o miłości. Temat to już zdaje się wyczerpany nietylko w sztuce ale i w długim szeregu studyów i rozpraw. Trudno jest dziś powiedzieć o miłości coś nowego, ale zajmującą jest rzeczą miarkować po wychodzącej literaturze z tego zakresu, które ze starych myśli znajdują zwolenników na nowo, które zaś poglądy upadają.

Niedawno stosunkowo rozbudził się prąd emancypacyjny wśród kobiet, prąd, który miał oprócz swej strony ekonomicznej szczególną stronę psychologiczną. Bo w prądzie tym zaznaczały się nietylko żądania ubogich i brzydkich panien żeby je dopuszczono do pracy w biurze czy fabryce i do głosu przy wyborach na równi z mężczyzną. To było żądanie zrozumiałe i to też zostało w większej części i w wielu okolicach spełnione.

Były jednak i głosy inne. Szło wielu reprezentantów ruchu emancypacyjnego o to, żeby zatrzeć psychiczne różnice między oboma płciami, żeby kobietę wyzwolić między innymi i z tego tak miłego jarzma wewnętrznego, jakim się z reguły staje dla niej miłość i cały stosunek naturalnej zależności od ukochanego człowieka. Typ kobiety oddanej w zupełności i bez zastrzeżeń ukochanemu człowiekowi przestał być ideałem wielu emancypantek a nawet i młodzieńców sprzyjających tej idei.

Z protestem spotykały się pisma Heleny Key, w których jako cel życia dla kobiety stawiała zdrowe i rozumne dziecko i szczęście ukochanego mężczyzny. Chciała w kobiecie widzieć uczoną i artystkę w dziedzinie kochania i macierzyństwa.

Niedawno wyszła książka Klaudyusza Aneta pt. Notes sur l'amour, napisana w formie luźnych, niesystematycznych i niekiedy nawet sprzecznych uwag i impresji przypadkowych.

Paryski „Temps” zamieścił krótkie streszczenie jej przewodnich, które się z łatwością z niej wysnuć dają mimo nieporządkowanej formy.

Cl. Anet jest skrajnym przeciwnikiem feminizmu. Ponad ideały Ibsena, Tolstoja i Romantyków sięga do wieku ośmnastego i tamten typ kobiety ocenia dodatnio.

Przeraża go wprost kobieta intelektualistka. Uważa, że wysoki rozwój intelektualny, to rzecz mężczyzny a pierwszym obowiązkiem kobiety podobać się mężczyźnie. Za dużą głowę, to potworny defekt u kobiety. Mężczyźni sami dźwigać powinni za nią ciężar myślenia. O życiu kobiety decydować powinna miłość. To jest jej naturalne pole i motor działania.

Jeśli kobieta z kokieteryi udaje mężczyznę i wierzy, że go tem zwabić i wziąć potrafi, myli się; dobry mężczyzna nie chce nawiązywać z kobietą wymiany idei, tylko brać od niej to, czego sam niema — ceni w niej właściwości czysto kobiece. To też najcięższy mężczyzna pragnie z reguły najbardziej kobieciej niewiasty. Jest rzeczą zupełnie naturalną i zrozumiałą, że się sportowcowi podoba kobieta daleka od sportów, a człowiekowi poważnemu osoba lekkiego usposobienia.

Cl. Anet wierzy, że przewagi ze strony mężczyzny pragnie i kobieta sama. Węgierskie przysłowie mówi: „kobietę, przestał cię mąż kochać, bo cię już nie biją”. Przysłowie to ma zastosowanie i poza sferami ludowymi; C. Anet radby je stosował bez żadnych zastrzeżeń.

Jest zdecydowanym przeciwnikiem wolnego obcowania kobiety z różnymi mężczyznami przed wejściem w związek małżeński. Toby, powiada, zabić musiało miłość a rozbudzać zazdrość o życie przeszłe. Zazdrość, zdaniem jego, to nie przeżytek dzikich pierwotnych obyczajów, tylko piękny dorobek kultury, nieznany u ludów dzikich. Dopiero zazdrość zdołała wytworzyć wyłączne należenie kobiety do jednego tylko mężczyzny, ten nieodzowny warunek i składnik miłości.

P. Paweł Souday, który referował w „Tempsie” pracę Aneta z radością wita te jego myśli znane nam już po większej części z Weininger'a i z Ellen Key, zastrzega się tylko co do pojmowania przedmiotu pracy. Uważa, że C. Anet za wiele mówi o miłości, o romansowaniu a zamało o miłości namiętnej, prawdziwej.

Z tem wszystkiem zajmujący to jeszcze jeden objaw reakcji przeciw ochłopeniu kobiety, jeśliby tak nazwać można prąd zacieraający w kobiecie to co w niej kobiece.

Nowe książki nadesłane do Redakcji:

Rutowski Tadeusz dr. Projekt Ustawy budowlanej dla król. stoł. m. Lwowa. Lwów 1908. Nakładem gminy m., str. 66 in 4-to.

Przegląd Polski, wrzesień 1908. Kraków.

Odnaczone w roku bieżącym na Międzynarodowej wystawie w Karlsbadzie wielkim medalem złotym i dyplomem honorowym

Kąpiele

z kwasu węglowego

(CO₂)

zastępujące kąpiele w Nauheim, Kissingen

wyrabia

Lwowska fabryka chemiczna

„TLEN”

Kąpiele te, stosowane na ordynację i pod kontrolą działają znakomicie w astmie, cierpieniach nerwowych, zapaleniach oskrzeli (bronchitis), rozedmie płuc, wadach serca, nerwowej niemocy płciowej itp., niemniej doskonały środek do pobudzenia krążenia krwi. Skutek taki sam, jak po kuracji w zdrojowiskach zagranicznych, a koszt stokroć niższy.

Nabyć można w aptekach i żądać z marką fabryki

TLEN

Liczne zaświadczenia i podziękowania:

Klinika chorób wewnętrznych c. k. Uniw. we Lwowie. — Do Zarządu Fabryki „TLEN” we Lwowie.

Z przyjemnością poświadczam, że stosując kąpiele z CO₂ (kwasu węglowego) wyrobu fabryki „Tlen” we Lwowie w odpowiednich przypadkach, przyszliśmy do przekonania, że wyrób ten zasługuje pod każdym względem na zupełne uznanie, polecenie i zastosowanie w tych razach, na które kąpiele takie są wskazane.

PROF. DR. GLUZIŃSKI

dyrektor kliniki lek. Uniw. lwowskiego.

Lwów 15 maja 1907.

Do Szanownego Zarządu fabryki „Tlen” we Lwowie.

Z prawdziwą radością widząc rokrocznie wzmagające się zapotrzebowanie sztucznych kąpiei węglowokwasowych w zakładzie zdrojowym lwowicz, co wynika przedewszystkiem z rozszerzającej się wiary w ten wyborny środek na choroby serca w pierwszym rzędzie, a potem na cierpienia reumatyczne, artretyczne, jakoteż nerwowe. Ale dobre skutki zawdzięczamy doskonałemu wyrobowi Waszej fabryki, który bezwarunkowo przewyższa wszelkie wytwory zagraniczne. U nas szczególnie zaleca się dodawanie kąpiei gazowej u osób niedokrwistych i u słabych, wrażliwych dzieci zolizowanych.

Z poważaniem

Dr. A. GABRYSZEWSKI

Doc. chir. Uniw. lwowskiego

lekarz zakł. w lwowiczu.

lwowicz, 22 sierpnia 1908.

Oprócz kąpiei z kwasu węglowego, które w ciągu lat kilku bardzo się rozpowszechniły, wytwarzamy obecnie:

Kąpiele borowinowe, z kwasem węglowym.

Kąpiele borowinowe zwykłe Francensbadzkie.

Kąpiele jodowo-bromowe z kwasem węglowym.

Kąpiele balsam.-sosnowe z kwasem węglowym.

Kąpiele siarczane z kwasem węglowym.

Cenniki, prospekty gratis i franko. 5401

Oddłużenia

przez udzielanie pp. urzędnikom państwowym, autonomicznym, nauczycielom i oficerom od kapitana począwszy pożyczek w możliwie największej wysokości spłacalnych w 10—20 latach na 6¹/₄% łącznie z amortyzacją, przeprowadza Biuro dla oddłużenia, Oddział centr. Banku dla handlu i przemysłu we Lwowie, ul. SAKRAMENTEK l. 2 (róg Piekarskiej) II p. Bliższe szczegóły ustnie lub pisemnie przy załączeniu marki pocztowej. 9982

Otrzymałem

świeży transport

herbaty chińskiej

Znakomita w smaku i aromatyczna

Congo zł. 1'60
Souchong 2—
Souchong zbiór maj. 3—
Kaysow 4—

Wysiewki z herbat zł. 1'30.

Wysiewki z najlepszych herbat zł. 1'60 za pół kilograma

Handel herbaty i kawy

14

Edmunda Riedla

we Lwowie

ul. Teatralna 3, naprzeciw katedry.

Przewodnik Oświatowy. sierpień--wrzesień 1908. Kraków. Nakładem T. S. L.
Przegląd historyczny. Dwumiesięcznik naukowy. Lipiec--sierpień 1908. Warszawa.
Przegląd powszechny. wrzesień 1908. Kraków.
Nasza przyszłość. lipiec 1908. Kijów.
Słowacki Juliusz. Kordyan. Opracował Kazimierz Zimmermann. Brody 1908. F. West
Szczerbowski J. O ukrajowieniu lasów państwowych. Głos leśnika. Odbitka z „Sylwana“. Lwów 1908.
Kallas A. Zona czy kochanka. Komedya w 3 aktach. Kraków 1908. D. Friedlein.
Papée Fryderyk. O hetmanie Żółkiewskim, wydanie 3-cie. Lwów 1908. Macierz polska.
Bericht über den 33 Aufsichtsbezirk (Amtsitz: Krakau) Wien 1908 (Berichte der k. k. Gewerbe-Inspektoren, 1907).
Tołstoj Lew hr. Nie mogę milczeć. Przełożył Feliks Kon. Lwów 1909. H. Altenberg.
Kaindl Raimund Fr. dr. Geschichte von Czernowitz von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart. (Wydanie jubileuszowe ze 105 rysunkami i planami). Czerniowce 1908. Nakładem gminy. Str. 232 in 4-to na welinie.
Blauth Józef prof. Maszyny i motory elektryczne. Stanisławów 1908. R. Jasielski.
Michalski Jerzy prof. Projekt reformy podatków domowych. Kraków 1908. str. 97.
X. Y. Z. Ungarn und die Apostel des Panslavismus. Berlin (1908) Pau-Verlag G. m. b. H. str. 97.
Wedekind Frank. Szlakami erosu. Stanisławów. 1909. E. Weidenfeld.
Kallas A. Wesola pani. Sztuka w 3 aktach. Kraków 1909. D. Friedlein.

Dział ekonomiczny.

∞ **Kurs zawodowy gospodnio-szynkarski.** Po przerwaniu wakacyjnej rozpoczęła się dnia 15 b. m. nanowo nauka na kursie zawodowym, urządzonym przez stowarzyszenie przemysłowe gospodnio-szynkarskie we Lwowie. Ponieważ program wykładów ustalony przy współudziale instruktora minister. stowarzyszeń dra Schoenetta obejmuje także niektóre zupełnie nowe przedmioty (naukę o środkach spożywczych i rozpoznawania ich fałszowań, geografię z uwzględnieniem krajowej turystyki, kaligrafię, wiadomości z zakresu ustaw i przepisów przemysłowych, skarbowych, meldunkowych etc., oraz nowy dział obsługiwań gości), przeto na wykłady te, (które są bezpłatne) zapisać się mogą dodatkowo także ci właściciele restauracji i hoteli, względnie ich pomocnicy (kelnerzy), którzy nie uczęszczali na kurs w lecie odbyty. Nowo wprowadzone przedmioty, których znajomość jest dla każdego zawodowca niezbędnie potrzebną, obejmą około 80 godzin wykładu. Nauka odbywa się we wtorki, czwartki i soboty od godziny 4 do 6½ po południu w lokalu państwowej szkoły przemysłowej (ul. Teatralna). Zgłoszenia przyjmuje, najdalej do 21 września b. r. p. dyrektor szkoły przemysłowej radca Kłapkowski jako kierownik kursu, jakoteż kancelarya stowarzyszenia. Kurs jest subwencyonowany przez Wydział krajowy i gminę miasta Lwowa.

∞ **Wpisy na naukę na kraj.** Kursach przemysłu ceramicznego w Podgórzu rozpoczynają się z dniem 20 września. Zadaniem Kursów jest wykształcenie personelu nadzorczego dla fabryk ceramicznych (cegły, dachówek i t. p.) Czas trwania nauki 18 miesięcy, nauka jest bezpłatną. Bliższych informacji udziela ustnie lub pisemnie dyrekcyja w Podgórzu (ul. św. Floryana 1. 5).

∞ **Z kolei.** Dyrekcyja kolei państwowej podaje do wiadomości, że termin wnoszenia ofert na wykonanie i urządzenie zakładu dla wytwarzania ropy w Drohobyczu został przedłużony do dnia 30 października b. r. 12 godz. w południe. Otwarcie ofert nastąpi o 1-szej godzinie popołudniu dnia 31 października b. r.

Tarnopolski targ zbożowy.

Tarnopol 18 września.

Pszenica stara od k. — do k. —. Pszenica nowa od k. 19— do 20—. Żyto od 16— do 17—. Jęczmień od 12— do 15—. Owies od 11— do 12:50. Koniec biały od 60— do 100—. Koniec czerwony od 100— do 120—. Koniec szwedzki od 120— do 140—. Bobik od 12— do 13—. Wyka od 12— do 14—. Groch zwykły od 17— do 19—. Groch Victorya od 19— do 22—. Spirytus kontyngentowany got. (stary), k. 55—, na miesiące zimowe kor. 52.50. Spirytus niekontyngentowany got. k. 35.50, na miesiące zimowe k. 34.

Uspokojenie ogólne niżkowe: — Chęć kupna słaba. Pogoda pochmurno.

Bank rolniczy we Lwowie.

Lwów, dnia 19 września b. r.

Dziś notujemy za 50 kilogramów loco Lwów

Waluta koronowa.

Pszenica gotowa od 10— do 10:20, Pszenica na termin — do —, Żyto gotowe 8:30 do 8:50. Żyto na termin — do —, Owies obrotowy gotowy 6:40 do 6:60. Owies obrotowy na termin — do —, Jęczmień pastewny 6:80 do 7:20. Jęczmień browarniany 7:50 do 8—. Rzepak — do —, Lnianka — do —, Groch pastewny 0— do 0—, Groch do gotowania 8— do 10:50. Wyka 0— do 0—, Bobik 0— do 0—, Hreczka — do —, Kukurudza 0— do 0—, Kukurudza stara 0— do 0—, Chmiel za 56 kilo — do —, Konieczyna czerwona 60— do 70—. Konieczyna biała 40— do 50—. Konieczyna szwedzka 70— do 75—. Tymotka — do —, Spirytus paritas Tarnopol za 100 litr. gotowy od 53.75 do 54—. Spirytus paritas Tarnopol na terminy — do —, spirytus ekskontyngentowany 34— do 34.25. Tendencja niżkowa przeważa tak w pszenicy, jak i życie, jedynie co do jęczmienia i owsa niezmienniona.

Odpowiedzialny redaktor:

Józef Ziemiński.

APTEKA FORTUNATA GRALEWSKIEGO

w Krakowie ul. Szczepańska 1. 1.

Poleca następujące wyroby własne:

PETROGEN

„Jahra“ Wyśmienity środek do konserwowania włosów, usuwa łupież i swąd z głowy, wzmacnia cebulki włosów i zapobiega wypadaniu. Cena flakonu K. 2 i K. 4.

BALNODOR KREM

„Jahra“ Znakomity środek kosmetyczny do pielęgnowania cery i skóry.

„Jahra“ Nie zawiera żadnych tłuszczów, nadaje cerze i skórze nadzwyczajną gładkość i używa się przeciw opaleniu słonecznemu, wypryskom skórnym, piegom, zaczerwienieniu twarzy i rąk. Tuba 70 halerzy.

BALNODOR MYDŁO

„Jahra“ Wolne od szkodliwych składników, odznacza się delikatnym i wykwintnym zapachem, wpływa korzystnie na naskórek, wybiela i wydelikaca skórę, nadaje jej białość i aksamitną gładkość. „Jahra“ Balnodor mydło i krem używane razem uzupełniają się w swych skutkach i są idealnymi środkami do pielęgnowania cery i skóry. Sztuka 1 K.

KALI CHLORICUM PASTA DO ZĘBÓW

„Jahra“ Wybiela zęby, desinfekcyjnie jamę ustną. Tuba 80 halerzy. 9966

Wysyłki na prowincję skutecznie się odwrotnie.

PATENTY

wyjednywa we wszystkich państwach 64

inżynier S. DZBAŃSKI

przez c. k. Rząd mianowany i zaprzysiężony rzecznik patentowy. Wiedeń VII. Lindengasse 2 (telefon 5662).

Kwizda-Fluid Marka Wąż

Fluid dla turystów.
 Udowodnione aromatyczne naciąganie na wzmocnienie mięśni i ścięgna.
 Używany ze skutkiem przez turystów, strzelców, koczowniców i jeźdźców na wzmocnienie po odbyciu dłuższych wycieczek.
 Cena 1 flaszki k. 2—
 pół flaszki k. 1,20

Kwizda-Fluid
 Prawdziwy otrzymać można w aptekach. Ilustrowany katalog darmo i opłatnie wysyła
 Główny skład
Franc. Jeh. Kwizda
 c. i k. austr. węg. król. rum. i ks. bułgarsk. nadworny dostawca.
 Kreisapoteker
 Körnenburg obok Wiednia

Nadzwyczajna Loterya Państwowa.

W imieniu Jego Ces. i Królewskiej Mości.

Nadzwyczajna loterya jubileuszowa
 dla celów dobroczynnych c. k. obrony kraj. i żandarmeryi.
 TA LOTERYA PIENIĘŻNA, jedynie prawnie dozwolona w Austrii, daje 17.984 wygranych w gotówce, w łącznej kwocie kor. 513.760.

Główna wygrana **200.000** koron

Ciągnięcie nieodwołalnie dnia 22 października 1908.

Cena losu 4 korony.

Losy są do nabycia w Oddziale dla loteryj państwowych Wiednia, III, Vordere Zollamtsstrasse 7, w kolekturach loteryj, trafikach, przy urzędach podatkowych, pocztowych, telegraficznych i kolejowych, w kantorach wymiany itp. Szczegółowe plany dla kupujących darmo. Losy wysyłamy opłatnie.

7491

Z c. k. Dyrekcyi loteryjnej (Oddział dla losów państwowych).

Za gwarancję służy znak:

pierścieni strzelisty.

Lanolinowe mydło

z pierścieniem strzelistym.

Czyste, łagodne, obojętne, tłuszczowe mydło 1-wszej jakości. Cena 40 h. Fabryka lanoliny, Martinikenfelde obok Berlina, Charlottenburg, Salzuffer 16. Także przy: Lanolin-Toilette-Cream-Lanolin. — Uważać należy na znak: pierścieni strzelisty. 2048

Słynne na świat cały wody mineralne z źródeł 3895

VICHY

państwowa własność Francji. Zalecane przez najpierwsze powagi medyczne

Célestins: w chorobach nerek, przewodu moczowego, pęcherza, w goście i diabetes.
Grande-Grille: przy kolkę wątrobowej, przy kamieniach żółciowych i zatokach dolnych organów.
Hôpital: przy wszelkiego rodzaju dolegliwościach dyspeptycznych.

Do nabycia w każdym handlu wód mineralnych i aptece.

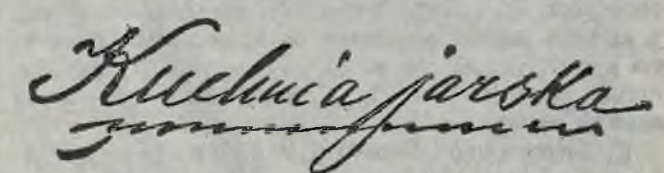

Katalog

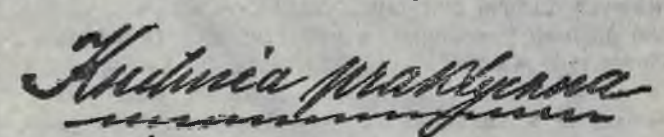
Wypożyczalni nut B. Połonieckiego.

Część I: Utwory fortepianowe k. 1. — Część II: Na skrzypce z akomp. 40 hal. — Część III: Utwory do śpiewu 60 hal. Abonament mies. we Lwowie i na prowincji k. 1.50.

Wypożyczalnia partytur. — Wypożyczalnia książek z zakresu muzyki (jedyna w kraju). — Wielki sortyment nut.

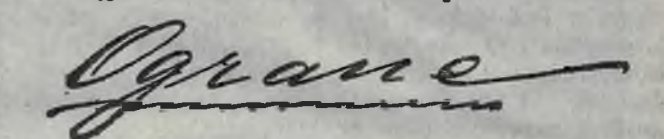

J. K. Czarnoty, gastronom lechnicy dra Tarnawskiego w Kosowie k. 250, w oprawie ozdobnej k. 350 z przesyłką o 50 hal. drożej.

R. Makarewiczowej. — Wydanie ilustrowane odznaczone złotym medalem. Cena w pięknej oprawie k. 6 z przesyłką na prowincję k. 6.50. Tak „Kuchnię jarską“ jako też i „Kuchnię praktyczną“ Makarewiczowej, sprzedajemy na spłaty po jednej koronie miesięcznie.

Księgarnia Polska B. Połonieckiego we Lwowie.

instrumenta z wypożyczalni fortepianów i rianin Bernarda Połonieckiego, ul. Kl. Tańskiej 1, na wyjątkowo dogodnych warunkach po niskich cenach przez sierpień i wrzesień. 8932

OKAZYJNA SPRZEDAŻ.

Z sądu.

Sędzia: W 2 tygodniach ukradłeś aż ośm zarzutów Oskarżony: Ale to była bardzo sroga zima.

Liebige ekstrakt miesny

poprawia zupy, sosy, jarzyny i t.p.

BOUILLON OXO

plynny, natychmiast gotowy do picia. 1½ do 2 łyżeczek na filiżankę gorącej wody.

Globus
ekstrakt do czyszczenia
czyszczy lepiej
niż każdy inny środek do czyszczenia metali.

TAPETY
POLECA
w wielkim wyborze na składzie
W. ADAMSKI HOTEL
LWOW ZORZA
Wzory z cenami wysłać się opłatnie

PRENUMERATE OGŁOSZENIA

(ANONSY)

10668

na wszystkie pisma krajowe i zagraniczne z dostawą posłańcem lub na prowincję pocztą, tudzież

do wszystkich dzienników krajowych i zagranicznych po cenach najniższych (żądać cennika i kosztorysów) przyjmuje

Biuro dzienników i ogłoszeń K. Buchstaba, Lwów, Karola Ludwika 21, Nr. tel. 127

TEATR MIEJSKI WE LWOWIE

pod dyrekcją Ludwika Hellera

W sobotę dnia 19 września 1908 r.

HALKA

opera narodowa w 4 aktach Stanisława Moniuszki.

Początek o godzinie 7:30 wieczór.

KAWIARNIA EUROPEJSKA Rendezvous całego świata przemysłowego i kupieckiego. O liczne odwiedziny uprasza Franciszek Moszkowicz, właściciel. 187

Kawiarnia Amerykańska

ul. 3-go Maja 11

urządzona wspaniale, codziennie KONCERT muzyki woj- skowej, poleca się Szan. P. T. Publiczności. 10397

Kawiarnia Centralna

zupełnie odnowiona, zaopatrzona w rzęsiste oświetlenie elektryczne według najnowszego systemu poleca się nadal doznawającym względem Szan. P. T. Publiczności. 9765

Sól żołądkowa
Pastyłki żołądkowe
aptekarza Schaumanna, Sto- ckerau, 137
Najlepsze na żołądek!

Kto

Kto

cierpi na żołądek, je- lita, na brak apetytu i skłonny jest do schudnięcia, niech używa od wielu lat uznaną **Sól żołądkową** aptekarza Schaumanna w Stockerau. na uregulowanie i utrzy- manie trawienia używa Schaumanna pastylki żołądkowe, doświad- czy na sobie niezrów- nany skutek.

Sól żołądkowa Pastyłki żołądkowe

wygodne w użyciu, przyjemne w smaku, działają równie skutecznie jak sól żołądkowa. Cena skrzyneczki z 3-ma tubkami po 10 pastylek 1-50 k. Wysyłka pocztowa przy odbiorze najmniej 2 pudełek za zaliczką przez **Aptekarza Schaumanna, Stockerau.**

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Ciągnięcie

już 1, 5 i 14 września br.

Główna wygrana **koron 255.000**

Dom bankowy **Kaswin i Rohatyn** w Stanisławowie sprzedaje:

- 1 los węg. czerw. won. krzyża
- 1 los dombau ba- silika
- 1 kupon 3 prc. losu ziem. kre- dyt. II E.
- 1 los serbski ty- toniowy.

Wszystkie te losy nabyć można w 36 ratach miesięcznych po kor. 8-75 z prawem wygrania już po zaplaceniu pierwszej raty. Sprzedajemy wszelkie losy na raty według kursów dzien- nych z doliczeniem 5 1/2 % o. 9208

Wielki wybór 7536 **m a t e r y j** poleca fachowa firma

LELEK

Dom eksportowy **Towarów wełnianych** **Bad-Bélohrad (Czechy)**

Wzory do przejrzania opłatnie.

Kto jest nie d o k r e w n y m niechaj pije tylko

„Perłę Adryatyku”

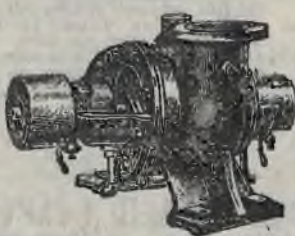
CZERWONE, DALMATYŃSKIE SŁODKIE WINO 10033

Do nabycia w lepszych handlach kolonialnych i delikatesów. — Wysyłki engros:

Handel win: **W. Bergel, Wiedeń IX-12.**

Berno-Königsfeldzka fabryka maszyn

Stacya kolejowa: Königsfeld pod Bernem

Centryfugowe pompy do pędzenia z większem i mniejszem ciśnieniem

dla każdej ilości i wysokości. Ciśnienie do 800 m. W. S. Naj- lepsza i najtańsza pompa dla wszystkich przemysłowych i rol- niczych celów. Specyalne wykonanie nakładania kotłów, si- kawki ogniowe i do naprowadzania płynu, zawierającego kwasu.

Kotły wszelkich systemów. — Parowe maszyny z wentylem lub do zasuwania.

Urządzenia ssące dla wszelkich rodzajów paliwa.

Motory benzynowe i petrolinowe.

3846

Naturalnie.

A. Słyszałem, że pan się żeni?

B. Naturalnie! A czy pan sądzi, że ja tylko dla przy- jemności się zaręczyłem!

Pierwszorzędną fabrykę waty i wataliny poszukuje na Galicyę 10034

zastępcy za prowizyą.

Fachowcy mają pierwszeństwo. Oferty pod: „Rentabel 71.356” do M. Duckes Nachf. Wiedeń I/1.

I wiedeński koncesyonowa- ny skład używanych wozów i chomontów, landauerów, półkrytych, jedno- i dwukonnych po- wozów, wszelkiego rodzaju wozów systemu Browne, Bugga itd., wytworzonych, od osób wysokie zajmu- jących stanowiska towarzyskie. Stała wielki zapas na składzie. Zakupuje całkowite urządzenia stajenne za go- tówkę lub bierze w komis. **Karol FISCHER, Wiedeń II.** raterstrasse 73, Hotel Nordbahn P. Telefon 70170.

PEROLIN

Prawnie chroniona nazwa marki. — Nabyte i zgłoszone patenty we wszystkich krajach kulturalnych. D. R. G. M.

Najlepszy i najtańszy dezynfektor powietrza.

Czyści w okamgnieniu nieczyste powietrze i niszczy wszelkie za- razki chorób.

W użyciu w największych domach i teatrach, Varietés, hotelach, kawiarniach, restauracjach, szko- łach, publ. urzędach, biurach i w tysiącu mieszkaniach prywatnych. — Polecenia w oryginalne od najwyższych osobistości stoją do dyspozycji. — Za każdy dezynfektor powietrza dajemy 5-letnią gwarancję i naprawiamy bezpłatnie.

CENY:

Dezynfektor powietrza nr. I 8.— kor.

„	„	„ Ia	12.—	„
„	„	„ II	20.—	„
„	„	„ III	35.—	„
„	„	„ IV	50.—	„

Perolin esencya do desinfekcyi powietrza: 100 gramów 9 kor., 1/4 ltr. 20 kor., 1/2 ltr. 40 kor., 1 ltr. 80 kor.

Do dezynfekcyi wystarczy 10 gramów na 1—2 ltr. wody.

Prospekty darmo i opłatnie.

10050

Baczność na nazwę PEROLIN. Ostrzega się przed naśladownictwem.

Telefon nr. 21205

The Perolin Fabrikation, P. Brick, Wiedeń XX Petraschg. 4-6.

Telefon nr. 21205

Aparaty i esencya „PEROLIN” są tylko prawdziwe zaopatrzone pełną firmą i na- zwą ochronną „PEROLIN”.

Wszędzie do nabycia — gdzie otrzymać nie można, należy się zwracać wprost do fabryki.

Orzeczenie

o opatentowanych i wyrabianych przez fabrykę bibułki na papierosy P. Piette we Freiheit, a przez fabrykę papieru Labin T. z o. p. w Wiedniu w handel wprowadzonych słodzonych i łagodzących nikotyne

Bibułkach papierosowych „ROSELLE”.

Prof. KAROL NEUBERG
Charlottenburg 2, Grolmanstr. 12.
Tel. Amt. Ch. 10706.

Berlin 29 sierpnia 1908.

Oddane mi do próby przez fabrykę papieru Labin T. z o. p. Wiedeń. Sechshausergürtel 11, bibułki papierosowe „Roselle” miały następujące właściwości:

Ani bibułka, ani sporządzony z niej wyciąg wodny nie zawierały krochmalu (Amylum).

Bibułka wolna była od materij drzewnych.

W ciepłej wodzie bibułka wysuszona do wagi samego materiału, dawała 4 procent materiału rozpuszczalnego. Główną ilość ich stanowił zredukowany słodki w smaku cukier.

W wilgotnym stanie bibułka reagowała na papierki lakmusowe w sposób lekko alkaliczny.

Po zapaleniu bibułka spalała się lekko i prędko, jak również równomiernie na ośniewając biały popiół. Ilość popiołu wynosi 5-15 proc. wysuszonej do wagi samego materiału bibułki. Popiół oddziaływał alkalicznie i składał się przeważnie z magnezy, prócz tego były: potas, sól, wapno i tlenek żelaza, jak również kwas krzemowy, chlor, kwas siarkowy i kwas fosforowy w niewielkich ilościach. Popiół rozpuszczał się łatwo w rozcieńczonym kwasie solnym i saletranem aż do pewnych śladów kwasu krzemowego.

Przy spalaniu wskutek zawartości cukru pozostaje miły, lekki zapach karmelowy, który nie psuje aromatu tytoniowego, ale łagodzi ostrość tytoniu.

Zawartość materiałów, reagujących w sposób alkaliczny, w połączeniu z obecnością cukru, nadaje bibułkom znaczną kleistość. — Substancji szkodliwych zdrowiu, lub materiałów trujących nie można było wykazać.

Dr. Karol Neuberg profesor uniwersytetu.

Dr. ZYGMUNT FRÄNKEL
docent uniwersytetu.
VIII/2, Alserstrasse 8, Tel. nr. 19936

Wiedeń, 31 lipca 1908.

GRZECZENIE.

Badanie bibułki papierosowej „ROSELLE” z fabryki papieru Labin T. z o. p. w Wiedniu, dało następujący wynik:

Papier nie daje żadnych reakcji ligninowych, jest więc wolny od materiału drzewnego, nie zabarwia się pod wpływem jodu.

Sucha bibułka zawiera 5-11 proc. ogniotrwałego popiołu, a (przy ekstrakcji) daje 3-3 proc. rozpuszczalnej w wodzie substancji, która reaguje w sposób alkaliczny i składa się głównie z cukru.

Bibułka ma znakomitą kleistość, przyjemnie słodki smak, pali się łatwo bez zweglania, i jest równomiernie palna. „Roselle” nie jest impregnowana żadnymi trującymi lub szkodliwymi dla zdrowia substancjami. Nie zawiera żadnych azotanów.

Przy spalaniu wywołuje wskutek impregnowania cukrem, przyjemny aromat, który łagodzi gryzący smak tytoniowego, tak, że można „Roselle” jako bibułkę papierosową jak najlepiej polecić.

Dr. ZYGMUNT FRÄNKEL
Docent chemii medycznej.

Fachowe orzeczenie.

Chemiczne badanie wytwarzanych przez fabrykę papieru Labin T. z o. p. w Wiedniu bibułek papierosowych „Roselle”, doprowadziło do następującego wyniku:

Ta bibułka nie reaguje w kierunku ligninu, jest więc wolna od drzewa. Jod nie zabarwia bibułki.

Pozostała po zupełnym spalaniu suchej bibułki zawartość popiołu wynosi 5-11 proc., z czego 3-5 proc. rozpuszczalnej w wodzie; bibułka działa alkalicznie i też rozpuszczalny ekstrakt składa się w przeważnej części z cukru.

Bibułka posiada nadzwyczajną kleistość, ma przyjemny słodki smak, a pali się łatwo i równomiernie bez zweglania.

Bibułka „Roselle” jest wolna od trujących, lub wogóle zdrowiu szkodliwych składników. Nie zawiera też żadnych azotanów.

Przy spalaniu bibułka wydaje wskutek impregnowania cukrem, przyjemny aromat, który łagodzi gryzący smak tytoniu, przeto bibu-

kę „Roselle” można polecić jako wybitnie jakościowo dobrą bibułkę papierosową.

Budapeszt, 29 sierpnia 1908.

Publiczny Zakład badania chemicznego
Dr. TELBISZ JANOS

zaprzys. chemik król. weg. ministerstwa handlu.
Budapeszt VI, Dessewffy-utca 45.

Dr. TELBISZ JANOS mp.

LABORATORIES
15 Boro, close to London Bridge.

London, S. E. Spt. 2 nd. 1908.

MESSES WOLLACOTT & FRIEDERICH, London E. C.

Dear Sirs,

Having made an examination of the cigarette paper „Roselle” made at the paper mills of Labin G. m. b. H. in Vienna, we beg to certify to the following results:

The fibres of which it is composed are clean and purified from all bodies that might be harmful to cigarette smokers. There is a complete absence of all reactions characteristic of lignified fibres, and the paper does not show any coloration with iodine.

The paper is practically free from albuminous matter, which would tend to give when burning a disagreeable flavour, and is also free from nitrates.

The paper burns completely to a pure white ash of alkaline nature; the ash being equal to 5-11 per.

The paper yields a sugary extract, equal to 3-5 per. of a slightly alkaline nature, possessing a sweetish taste, but otherwise without flavour.

The paper is of good even texture and other physical qualities. The paper on account of the special way in which it has been prepared, namely by impregnation with sugary bodies, reduces the ill effects due to cigarette smoking, gives an agreeable and natural flavour and aroma and does not leave a disagreeable after-taste, so often noticed with inferior papers.

We do not hesitate to recommend „Roselle” to cigarette smokers.

CLAYTON BRADTO & STEVENS.

Ta bibułka papierosowa jest we wszystkich lepszych trafikach austr.-weg. monarchii do nabycia.

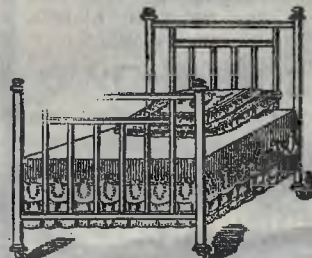
FABRYKA ASFALTU I PAPY DACHOWEJ
inż. SZELIGI ŁYSZKIEWICZA
LWÓW, UL. ŚW. MARGINA L. 29.

Skromny.

Gospodarz: Pan porucznik miał dziś pokój, w którym przed stu laty spał Mickiewicz.

Porucznik: No! Ani mu się to śniło pewnie...

Nasze niezniszczalne zawsze błyszczące jak złoto
hygieniczne reformowe **Łóżka mosiężne** które słusznie uchodzą za

najpiękniejsze, stały się potrzebą wszystkich. Uznając to, zniżyliśmy nasze ceny do poziomu nieznanego dotąd. Dajemy ozdobne, wytworne łóżko mosiężne z prawdziwej, czworokątnej mosiądzu 2 mtr. długości, 1 mtr. szer. z najlepszym materacem drucianym z podwójnych sprężyn za 112 koron opłatnie do każdej stacyi kolejowej 10666

Pierwsza austr. weg. specjalna fabryka mebli mosiężnych

Wiedeń I. Operngasse 3.

Odnacz.: W Londynie, Paryżu, Wiedniu, Lyonie, Suezie i t. d.

Każda pani znajdzie u mnie dobrze płatny zarobek uboczny przez wykonanie robót ręcznych. — Robotę oddaję do każdej miejscowości. — Prospekty z gotowymi wzorami wysyłam za nadesłaniem 30 halery (w markach) EMMA BECK, Wiedeń, XX Brigittenauerlande 30. 7511

5 klg. bośniackich śliwek cesarskich kor. 4.—.

5 klg. najlepszego powidła ze śliwek kor. 5.—.

5 klg. prima orzechów k. 3.

wysła za zaliczką opłatnie do każdej stacyi Dom eksportowy

Kosta P. Jovanović

Dol. Tuzla Bośnia. 10074

Przestroga.

Patentowane i prawnie zastrzeżone maszyny Dr. Gaspargero, osiągnęły światową sławę z powodu nadzwyczajnego materiału z którego są sporządzone, jakoteż z powodu doskonałości produktów, które za ich pomocą się wyrabia.

Od pewnego czasu wyrabiają maszyn fabryki liche naśladowstwa tych doskonałych patentów. Maszyn Dr. Gaspargero, nie dorównujących im nawet w przybliżeniu ani co do wytrzymałości materiału, ani co do doskonałości wyrobu.

Równocześnie te koła, które rozpoczęły wyrabianie naśladowstwa maszyn Dr. Gaspargero, dążą do pokrycia swego oszustwa i rozwinęły zarazem agitację przeciw oryginalnym maszynom Dr. Gaspargero.

Owoż wystarczy zaznaczyć, że gdyby owe koła uważały maszyn Dr. Gaspargero, które nie od dziś zresztą cieszą się ustaloną jak najlepszą renomą, za niedobre, to nie usiłowałyby je naśladować i na targ wprowadzać. Chęć naśladowania jest najlepszym dowodem doskonałości naszych maszyn, — naśladować maszyn niepraktyczne, nikomu na myśl nie przyjdzie.

Niżej podpisana firma użyje wszelkich prawnych środków w całej pełni, aby chronić swoje patenty przed naśladownictwem, a odbiorców przed lichymi wyrobami i zwraca uwagę, że także ci mogą być sądowo do odpowiedzialności pociągani, którzy takie naśladowstwa nabywają.

W interesie odbiorców leży więc, aby kupowali tylko oryginalne maszyny Dr. Gaspargero, produkty zaś, wyrobione na wspomnianych naśladowcztwach, są w stanie jedynie sdykskredytować tak nadzwyczajne materiały budowlane, jakimi są wyroby cementowe.

Dr. Gaspary & Ska, Markranstädt.

Przemysł cementowy, Lwów, Karola Ludwika 5

10095

A. Weiser & Syn Naddworna fabryka powozów
Wiedeń, IX., Porzellan. N° 19.

Jeneralne zastępstwo i skład

—samochodów—

Lorraine-Ditrich

—Lunéville—

Jsotta Fraschini

—Medyolan—

Rok założenia
1839.

Niniejszem mamy zaszczyt donieść, że od 28 września do 15 października b. r. nasze samochody i powozy wystawione będą na wystawie Lwowskiej w osobnym pawilonie.

P. T. Reflektanci, którzy ewentualnie nasze samochody i powozy poznać i próbować chcą, raczą swój adres podać w hotelu George'a i samochody nasze są już od 20 sierpnia do próby gotowe. 10080

175 tuzinów bez szwu prześcieradeł
obróbionych

2 m. długie i 150 cm. szerokie, z najlepszego płótna nicianego, sprzedają z powodu zmniejszenia produkcji po K. 2-40 za sztukę. — Te same prześcieradła lecz 2 m. 25 cm. długie po K. 2-80 za sztukę. Najmniejsza wysyłka 6 sztuk za zaliczką.

Szacność! Za towar nieodpowiedni zwracam pieniądze natychmiast, — przeto nie ma ryzyka.

S. STEIN, Tkalnia płótna, Nachod, Czechy.

Fach pocztowy 34.

10067

Kupujmy tylko wyroby krajowe!
Wyroby lłniane Tkalni mechanicznej „Krosno”
W KROŚNIE

jako to:

Płótna domowe pół-bielone, z ręcznej przędzy, krośniaki, płótna apretowane na bieliznę różnej cienkości, bielone i apretowane na prześcieradła w jednej szerokości, szare cienkie i grube krawieckie, dreluchy szare, mundurowe i liberyjne, dreliszki na ubrania, ręczniki metrowe i pasowane, ściěrki, chusteczki, fartuszk i portyery lłniane, obrusy metrowe itp.

Do nabycia we wszystkich większych handlach.

Tkalnia podejmuje się wszelkich dostaw w zakresie tkactwa wchodzących. 10665

Rok załoz. 1882

ZAKŁAD RYTOWNICZY

Józef Neumann

Lwów, Sykstuska 13

wykonywa stampile
kauczkowe, pieczęcie,
numeratory ze stalowe-
mi kółkami. Farby do
stampil oraz wszelkie
gawury. Monogramy na
srebrze stołowem w modnych
rysunkach po 20 hal. sztuka. 8001

„Rocznik
Przemysłu
Galicyi”

poszukuje zdolnych
współpracowników dla
działu inzeratowego

w miejscu i na prowincji. Zgłoszenia pisemne lub osobiste. Lwów, ul. Kopernika 26, — między godz. 10—12. 10651

Fr. 300.000

w złocie

wygrać można już

1 października 1908

przez kupno bezwarunk.

wygrywającego i zawsze

łatwego do zbycia

Losu Tureckiego

400-frankowego

6 ciałnień rocznie 6

Główna wygrana na prze-

mian Frk. 600.000 i 300.000

Najniższa wygr. 240 Frk.

Cena za gotówkę kor. 190

lub tylko w 38 ratach mies.

po kor. 6.

Natychmiastowe wyłąc-

zenie prawa wygranej już

po złożeniu pierwszej raty.

Gazeta losowa! darmo.

DOM BANKOWY

OTTO SPITZ

Wiedeń, I. 10054

Schottenring tylko 26.

róg Gonzagagasse.

PANIE

kazdego wieku, które

chciałyby zachować

młodość, wolną od wszel-

kich nieczystości cery, używają

tylko jedyny pewnie i cudo-

ownie działający krem twa-

rzowy „DONAUWEIBCHEN”

(prawn. chron.) — usuwa prz-

szcze, plagi, plamy wątrobiane,

wagry itp. Wszelkie zmarszczki

znikają pod gwarancją przez co-

dzienne używanie tego kremu.

Cena słoika kor. 4.

Puder „Donauweibchen”

po użyciu kremu działa niecz-

ystnie. Zupełnie niewidzialny

odświeża skórę twarzy i nadaje

jej różowy wygląd. Biały, różo-

wy lub kremowy pudełko k. 3.

Paniom o niedostatecznie roz-

winiętych blusie lub które wsku-

tek choroby go utraciły — po-

lecam moje niebawie dotych-

czas Mleko na blus „Donau-

weibchen” — skutek sensacyj-

ny. Jedna próba przekona każ-

dą panią, że wspomniany środek

przewyższa wszystkie dotychczas

w Europie sprzedawane.

„Donauweibchen” mydło

cudowne używa się codziennie

do pielęgnowania cery i ciała, —

mydło to ma przyjemny zapach.

sztuka kor. 1.

Wysyłam odwrotnie. dy-

skretnie za zaliczką lub po-

przedniem nadesłaniem należyto-

ści. — Emma LUSTIG, Wie-

deń VI, Mariahilferstrasse

119, I St. T. 15. Wejście róg

Stumpergasse 64. 9989

POMPY i WAGI

wyrabia jako specjalność i posiada największy skład 3828

W. GARVENS, WIEDEN

Centrala i Biura główne wyrobów Garvensa: II., Handelskai 130.

Katalogi darmo i oplatnie. Skład wzorowy: Wiedeń I. Schwarzenbergstr. 6. Katalogi darmo i oplatnie.

„Hygienicus”

(prawie chroniony)

Sensacyjny wynalazek zapomocą którego nadaje się **wygląd nowy.**

Niezbędne do *bielizny stołowej, pościelowej i toaletowej*, miękkich (niekrochmalnych) *koszul, bluzek, wypraw ślubnych*, białych jakoteż kolorowych ubrań płóciennych i wełnianych, witrażów, firanek, portyer itp.

„Hygienicus”

czyni tkaninę trwałą i miękką — podobnie jak aksamit — materii nadaje pięknego wyglądu płótna holenderskiego. Zawsze o równej skuteczności dla wszystkich tkanin czy płótna, wełny, bawełny lub jedwabiu.

Działa desinfekcyjnie.

Do nabycia we wszystkich drogeriach i tym podobnych sklepach. 7527

Marka ochronna.

L. Chiozza & Co, Cervignano [Pobrzeże].

MODA

na sezon jesienny i zimowy jest bardzo urozmaicona. Polecamy przeto nowości w materjach wełnianych na suknie i bluzki, w aksamitach, barchanie, flaneli, jakoteż towary płócienne i białe, od najtańszych do najlepszych po cenach możliwie najniższych.

Wielką kolekcję próbek i wspaniałe ilustrowany katalog wysyłamy na żądanie zupełnie bezpłatnie.

Grand Magasin „Au Prix Fixe”, Wiedeń

I., Habsburgergasse 1/5. 10023

Przy zamówieniu należy podać objętość szafy, w pasie, w piersiach i długość, retawę.

Modna bluzka z jednokolorowego materiału czysto wełnianego, zdobna szkodkami, krawatką i klamerką w kolor. kremowy, czarnym, wiśniowym, granatowym, brązowym, gobelinowym, i zielonym. Cena specjalna k 10-90.

HYDROCHROMIN

Najtrwalsza i najwygodniejsza w użyciu

Farby do malowania fasad i ubikacji wewnętrznych.

Prospekty darmo i oplatnie wysyła

Mühlendorfska fabryka kredy T. A. Wiedeń IX-1.

Zastępca: TR. HORN, Lwów, ul. Krasickich 20.

JAN IHNATOWICZ

Sklepy własne:

Lwów, Kraków, Przemyśl i Stanisławów

poleca. 69

Prawdziwe Mleko ogórkowe 1 K.

Odnaczone srebrnym medalem c. k. Ministerstwa handlu.

Prawdziwy krem ogórkowy 1 kor.

Prawdziwy Puder ogórkowy 1 kor.

Prawdziwe Mydło ogórkowe 1 kor.

do wydelikacenia i upiększenia twarzy. — Znakomite prawdziwe, naturalne. — Oprócz sklepów własnych wszędzie do nabycia. — Żądać wyraźnie tylko wyrobu

Jana Ihnatowicza.

Własnego wyrobu

Również tanio polecamy we własnych pracowniach wykonane kompletne sypialnie od 300 k. począwszy — kredensa od 120 k., salony, biblioteki, biorka zwykłe i amerykańskie, łóżka mosiężne, żelazne i dziecinne. — Oromany, sofy, fotele i meble gięte. — Dywany, materye meblowe, portyery, story, kapy, narzuty, pledy i koce. Ogromny wybór kołder począwszy od 4 kor. Materace włosienne od 25 kor. Sienniki sprężynowe itp. Spłaty najdogodniejsze bez podwyższenia cen. — Własne pracownice: tapicerska, stolarska i pościelowa polecają

SCHUSTER i TOCZYŃSKI, Lwów, 3-ci Maja 5 9692

Dom komisowo-handlowy

inżynierów budowy maszyn 167

Maryana Brulińskiego i Zygmunta Wasilewskiego

we Lwowie przy ul. Gródeckiej I. 48

Przyjmuje zamówienia na urządzenie wszelkich zakładów przemysłowych, jak: gorzelni, młynów, tartaków, browarów i t. p.

Dostarcza wszelkiego rodzaju maszyny, narzędzia i artykuły techniczne z fabryk krajowych i zagranicznych.

Udziela bezpłatnie fachowej porady w sprawach urządzeń zakładów przemysłowych, jakoteż w sprawach zakupu maszyn, motorów i artykułów technicznych.

Konto bankowe: Akcyjny Bank Związkowy — Lwów.

Proszę żądać!

bezpłatnie i franko mój bogato ilustrowany główny katalog z przeszło 3.000 ilustracjami zegarków, towarów złotych i srebrnych i instrumentów muzycznych itd.

Pierwsza fabryka zegarków

HANN'S A KONRAD'S

c. k. dost. nadw. 7515

w Brnie nr. 1493 (Czechy). Prawdziwy szwajcarski remontoarowy zegarek nikielowy system Roskopf k. 5; 3 sztuki k. 14. Prawdziwy zegarek remontoarowy srebrny k. 8.40, z podwójną kopertą k. 12.50. Niema ryzyka. Zamiana dozw. lub zwrot pieniędzy.

CROWN PERFUMERY

TRADE MARK

EXTRA CONCENTRATED

Apple Blossom

(MALUS CORONARIA)

LONDON PARIS

Kefir

dostawia do mieszkań

Mleczarnia

1951

Przeworska

Lwów ul. Polna I. 25.

Telefon 835-

BRON!

Lancet, rewolwery od k. 26—
Flakerty od k. 8-50.
Fistolety od k. 1-50.
Revolwery od k. 5—
Naprawy tanie. Ilustrowane cenniki franco. 5647

F. Dusek, Opoczno 45

Kolej państwowa, Czechy.

PARYSKI MAGAZYN OBUWIA

10540

ul. Łyczakowska 22.

poleca

eleganckie, trwałe OBUWIE

własnego wyrobu

w najnowszych fasonach po umiarkowanych cenach, z prowincji wystarczy zużyty bucik na miarę

Z poważaniem

Józef Kaczmarek.

Materye sukienne

na

ubrania męskie i damskie

kupuje się tylko wtedy tanio i dobrze, jeśli się sprowadza z miejscowości fabrycznej lub wprost z fabryki. Proszę przeto zaniechać drogiego kupna w sklepach i żądać w swoim własnym interesie najnowszych próbek materij jesiennych i zimowych. 7512

Pierwszy Ślązki Eksport wyrobów sukiennych „Sudetia” Jägerndorf 45, Tuchfabrikplatz.

Herbatę Rosyjską

Z dawien dawna znaną ze swej dobroci i zapachu prawdziwa

zbiornu majowego poleca handel

W. ADAMOWICZA

w BROADACH (na pograniczu rosyjsk.)

Familijna bardzo dobra zł. 1.40

Melange de Moskau w or. op. 2.50

Imperial cesarska w or. op. 3.50

Okruchy z najl. herb. kwiat. 1.20

Z BROADÓW! Bulion wołyński higien. kg. zł. 3.20

Kawa Ceylon wysmienta, franco 5 kg. 9.—

KAWA CEYLON palona gor. pow. 1/4 kilo 80 i zł. 1.10.

Monarch Visible

Proszę żądać prospektów i bezpłatnego okazania.

Wprost zadziwiające są olbrzymie korzyści, jakie maszyna ta przedstawia. — General. zastępstwo na Austrię:

C. k. księgarnia uniwersytecka Jerzy Szeliński, WIEDEN, I., Tuchlauben 21.

Zastępcy i odsprzedawcy na Lwów i okolice poszukiwani pod bardzo korzystnymi warunkami. 10046

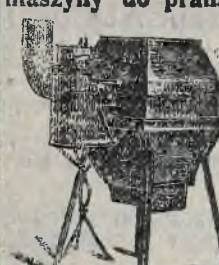
Światowej sławy **Fernet-Branca** *Fratelli Branca, Milano*

jedynych właścicieli tajemnicy sporządzania
jest najskuteczniejszą piołunówką świata
 Zastępca: M. Czerwiński, Kraków. — Do nabycia we Lwowie: Jan Bodnar, Albert Szkwar, A. Pretorius.
 Niezbędne w każdej rodzinie.

Krem, mydło i puder **BYROLIN**

niezrówn. i niezbędne na szorstką skórę, łupież, lekkie skałecz. skóry, oparzenie, rany, ropienie i wszelkie, wskutek nateżeń sportowych, upału, prochu, potu itp. powstałe dolegliwości skórne. Uznane przez pierwsze powagi lekarskie. W aptekach, drogueryach, perfumeryach i wprost u fabrykantów Dr. GRAF & Comp., Wiedeń IV/1, Kopernikusgasse 10. 5636

Najlepsze maszyny do prania dostarczam również na próbę bez najmniejszego ryzyka dla kupującego i bez żadnego zobowiązania do zakupu, gdyby okazała się jako nieodpowiednia.

Handel i Przemysł Krajowy

Największy wybór maszyn korbowych w cenie od kor. 40.

prot. marką ochron. DOM HANDLOWY — WARSZTATY FABRYCZNE 354 **JAN SCHUMANN, Lwów,** Pańska 23/24. — Filia: Akademicka 3/24.

Pierwsze Akcyjne Tow. fabryki koniaku w Vi'agos

wysyła swe fabrykaty już od 50 litrów w beczkach lub w fiaskach oryginalnych.

Do nabycia w lepszych handlach i drogueryach

Generalny zastępca na Galicyę i Bukowinę: N. METAL, Lwów, Dąbrowskiego 2. 9793

Szlachetne węgierskie Winogrona kuracyjne

polecane przez lekarzy, z załączonym opisem użycia w eleganckich koszykach pocztowych opłatnie K. 3'50.

Najlepsze winogrona kuracyjne czerwone i białe Chasselas, opłatnie K. 3'—, wysyła codziennie świeże za zaliczką 7434

właściciel winnic NEMETH KLEIN, Lugos Nr. 1.

Poszukuje się do natychmiastowej dostawy węgla i świerkowego tartego materiału, dług. 4-50 m.

55	48	45	40	35	30
ca	20	150	100	40	70

100 metrów od 13-18 cm. szer. przeważnie 14 cm. szerokich — z szerokich w stoju ciętych sztuk.

Oferty pod „S. M. 4685“ Rudolf Mosse, Stuttgart. 10048

NAWOZY SZTUCZNE

— z natychmiastową dostawą — poleca

Pierwsze Galic. Tow. Akcyjne dla Przemysłu Chemicznego LWÓW, ul. Akademicka 8. 10548

Pierwszorzędne Towarzystwo Ubezpieczeń na życie celem założenia Generalnej reprezentacji na Galicyę i Bukowinę poszukuje okazałego

reprezentanta i kierującego sekretarza.

Oferty z podaniem dotychczasowego zajęcia i poleceń pod szyfrą „Reprezentanz 5998“ do eksped. anonsów J. Danneberg, Wiedeń II, Praterstr. 33. 10094

Wnieśli markę ochronną. **PIASEK JEST ZŁOTEM** Uwaga przeciwników niwul!

Najsilniejsze i najtrwalsze glazurowane dachówki cementowe

— z zabezpieczeniem przed burzą! —
Maszyny dr. Gasperego i Ski jedyne do ich wyrobu!
 „Przemysł cementowy“ we LWOWIE, ul. Karola Ludwika 5.
 Maszyny i formy do wszelkich wyrobów cementowych. Informacje i prospekty 210. 464

Światowej sławy **buciki amerykańskie Walk-Over** polecają **Motylewski i Krzyszkowski**

412 Lwów, Hotel George'a.

Wino

Z powodu wielkiego urodzaju winogron wysyłam w moich beczkach od 50 l. wyż, najlepsze, silne, stare wino czerwone po 40 hal. za litr. Wino purpurowe, łagodne, aromatyczne po 44 hal. 3-letnie, czyste, jak kryształ wino białe po 52 hal. stacya kolei Fiume. Próbkę darmo. Większe 5 kg. próbki do wyboru kosztują kor. 3'— opłatnie do do każdej stacyi poczt. Odsprzedaży, restauratorzy otrzymują oferty specjalne.

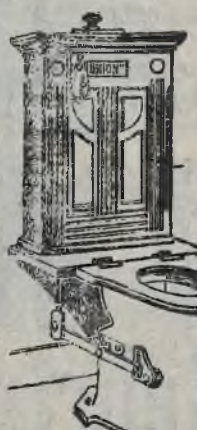
Edmund Pauk, Eksport wina, Fiume. 10032

Najnowsze wolno stojące **kluczy 389**

„UNION“ „ALLIANZ“ Pat. 32177—101744.

użyć można także bez wodociągu; do nabycia u wszystkich instalatorów w całej monarchii

Proszę żądać prospektów! **D. Glogau, Wiedeń** tylko I., Fichtegasse 5.

Nowo założony 10302 **Zakład artyst.-fotograficzny „MALWINA“** we Lwowie, ul. Kopernika 22 (naprz. pałacu hr. Potockiego) poleca się względem P. T. Publiczności.

Karol Schleifer Wiedeń, I, Stephansplatz 2/B 7413 wchód także pod bramą. **Specjalny dom „Zum Gummikönig“.**

Nowości w paryskich specjalnościach gumowych za tuzin kor. 2, 4, 5, 6, 8, 10. Kolekcja wzorów sortowana. 25 sztuk kor. 10. — Wysyłka dyskretna. Cennik darmo.

Ażeby wyjść za mąż trzeba być przystojną. Panie szpecą **włosy na twarzy** to też należy usunąć je preparatem **Dr. Roberta Fischera „Epilatoire“** który niszczy włosy na twarzy raz na zawsze pewnie i bez bólu. 7519

1 mniejszy flakon 10 kor., 1 większy flakon 20 kor. Wiedeń I, Salvatorgasse 11, (Passauerplatz 2). — Porady w dziedzinie kosmetyki bezpłatnie.

Uboczny zarobek!

Panowie każdego stanu, którzy posiadają odrobinę sprytu kupieckiego a przytem liczne znajomości, mogą bez szczególnych zachodów otrzymać przy dobrze zaprowadzonym Towarzystwie ubezpieczeń przyjemny zarobek uboczny. — W poszczególnych wypadkach wyręczy agent generalny — oszczędzając wysiłków jednostek niefachowych na zyczenie można uzyskać praktyczne wyszkolenie a z biegiem czasu przy dobrych rezultatach otrzymać stałą posadę. Łaskawe oferty pod „W. E. 1134“ do Rudolfa Mossego, Wiedeń I. Dyskretya zapewniona.

FRANCISZEK NIEWCZYK Lwów, Chorażczyna 7 Pierwsza krajowa **Fabryka instrumentów** orkiestralnych, smyczkowych i dętych. Polea swój jedyny w kraju, na większą skalę założony, fabryczny skład instrumentów znakomitej drobnoci dla orkiestr wojskowych i amatorskich własnego wyrobu. Ilustrowane cenniki franko. 9376

Dobry hotelarz. Gość: Pan tu ma aż cztery barometry i każdy pokazuje inaczej. Właściciel hotelu: To tak urządziłem ażeby odpowiedzieć wszystkim wymaganiom gości.

Niewinnie

cierpi nie jeden chory, i znosi cierpliwie wszelkie cierpienia. ponieważ używał już wszelkich lekarstw, kuracji, kąpiei, masażów i rozmaitych innych metod leczenia bez najmniejszego skutku. Wobec tego przypuszcza, że dla niego niema już ratunku i że jest skazany zność swe cierpienia przez całe życie. Ze się chory w tym wypadku grubo myli, o tem poucza nasza 64 stronic obejmująca

Książka gratisowa

Polecamy przeto każdemu choremu w szczególności tym, którzy cierpią na neurastenję, nerwowość, reumatyzm, bóle głowy i w plecach, dolegliwości żołądkowe i jelitowe, choroby sercowe, porażenia etc. i na osłabienia wszelkiego rodzaju, aby się bezwzględnie zwrócili do nas, i kto nadesłanie niżej umieszczony kupon, otrzyma niezwłocznie wspomnianą broszurę darmo i opłatnie.

Elektro-terapeutyczna Ordynacya Wiedeń I, Schwangasse nr. 1, I piętro, Oddział 32.

Kupon na książkę. (Gratis Buch). 19. IX. 1908.

P. T. Elektro-terapeutyczna Ordynacya Wiedeń I, Schwangasse 1, I p., oddz. 32.

Proszę uprzejmie o nadesłanie dzieła: „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ darmo i opłatnie w zamkniętej kopercie.

Imię: 10077
 Adres:

GRAMOFONY
oryg. amer. z marką „piszącym aniołkiem”
najlepszy fabrykat w świecie — sprzedaje
po cenach fabrycznych tylko

JÓZEF WEKSLEK
Lwów, Sykstuska 2 — Filia
Kraków ul. Grodzka 71.
Jeneralny zastępca i główny skład
Gramofonów i płyt z aniołkiem oraz
centralna ekspedycja na całą Galicję
sprzedaży hurtownej i detalicznej.
Cenniki i spis płyt opłatnie. — Zamiana
na płyt. — Kupcom specjalne oferty.

Pierwszorządne i znane
Piece dla szkół
zakładów
i mieszkań prywatnych
Helion piece oszczędnościowe,
Oryginalne piece Meidingera,
Piece o trwałej ciepłocie,
Żaluzje wentylacyjne
z pełną gwarancją i w solidnym wykonaniu
dostarcza 8412
Pierwsza Horowicka specjalna fabryka dla
wyrobu pieców.
Odlewnia żelaza i fabryka emalii
Otto Hofmann w Horovic
(CZECHY).
Cenniki i oferty na żądanie darmo i opłatnie.

Byt
zapewniony ma każdy u nas i łatwo
zarabia
koron 18 do 25 tygodniowo
bez względu na płeć, wiek lub odda-
lenie.
Bliższych informacji udziela: „BYT” „Przedsię-
biortwo fabryczne wyrobów trykotowych” we
Lwowie, ul. Krasickich 14 4034

MASZyny do pończoszkowych
ręczne i motorowe
w najlepszym wykonaniu
do wszelkiego rodzaju ro-
bót pończoszkowych, jak-
o: pończochy, skarpetki,
rękawiczki, staniczki,
halki i t. p. renowowanej
fabryki maszyn 3945
EDWARD DUBIED & Co., Couvet (Szwajcarya).
„Grand prix” Paryż 1900, „Grand prix” Mediolan 1906.
Generalne zastępstwo: J. GIEDION, Wiedeń, IX Kollingasse 3.
Odsprzedaży i agencji za dobrą wprawy poszukiwani.
Zapewniony dochód uboczny w każdym domu!

Od roku 1868 w użyciu
BERGERA LEKARSKIE MYDŁO SMOŁOWE
polecone przez wybitnych lekarzy, stosowaniem bywa w prze-
ważnej części państw europejskich z świetnym skutkiem
— przeciw —
wszelkiego rodzaju wyrzutom skórny
w szczególności przeciwko liszajom chronicznym i łuszczy-
cym się oraz przeciw wyrzutom natury pasożytniczej, jak
również przeciw czerwoności nosa, odmrożeniom, potnieniu
nóg, łupieżowi głowy i brody. Bergera mydło smołowe
zawiera 40 procent smoły drzewnej i różni się gruntownie
od wszelkich innych mydeł smołowych, znajdujących się
w handlu.
Przy uporczywych cierpieniach skórnych używają także
nader skutecznego 3957

Bergera mydła smołowo-siarkowego.
Jako łagodniejsze Mydło smołowe do usunięcia wszelkich
nieczystości cery, przeciwko wyrzutom na twarzy i głowie
u dzieci, również jako nieprześcignione kosmetyczne mydło
do mycia i kąpieli do codziennego użytku służy
Bergera mydło glicerynowo-smołowe,
zawierające 35 procent gliceryny i perfumowane.
Jako wybitny środek do pielęgnowania skóry bywa dalej
z znakomitą skutecznością używane

Bergera mydło boraksowe
a to przeciw wagrom, zaskórnikom, opaleniu, piegom i innym
skazom cery.
Cena 1 sztuki każdego gatunku 70 hal. wraz
z przepisem. Proszę żądać przy kupnie z całym
naciskiem Bergera mydła smołowych i borakso-
wych i odszukać na ka-
żdej etykiecie odwzorowaną tu z boku marki ochronnej oraz
podpisu firmy G. HELL & Comp. Nagrodzone dyplomem
honorowym w Wiedniu 1883 i złotym medalem na wysta-
wie światowej w Paryżu 1900.
Wszystkie inne lewarskie i higieniczne mydła marki Bergera
wymienione są w dołączonym do każdego mydła przepisie.
Główny skład: G. Hell & Comp., Wiedeń I., Biberstrasse 8.

Do nabycia we wszystkich aptekach i handlach odnośnych. Do nabycia
we Lwowie w aptekach: Jakóba Belsera, Karola Dülla, Piotra Mikola-
scha, Jakóba Piepes-Poratyńskiego, Zygmunta Ruckera, C. Sklepińskiego,
C. Piłewskiego, Edwarda Brücknera, J. Pinelesa, Szymona Haya,
dr. T. Zarzyckiego. W drogeriach: Piotra Mikolascha i Sp. H.
Grünspana, F. Trautweinera, w Waskowcach nad Czeremoszem u
apteki, Emilia Willera, jakoteż we wszystkich aptekach galicyjskich

Założony 1862. (Telefon 584.)
RUDOLF GEBURTH
c. k. nadworny maszynista.
WIEDEŃ VII., KAISERSTRASSE 71 narożnik Burggasse.
Największy bogato zaopatrzony skład wszelkich gatunków:
Piece do opalania od najwięcej pojedynczego do
najelegantszego wykonania,
zwłaszcza piękne w różnych kolorach, emaliowane w ogniu
piece z umontowaniem niklowym.
Piece ogniotrwałe do palenia węgla.
Piece do napełniania i regulowania od 15 k. po-
cząwszy. — Piece oszczędność. do gotowania i do
maszyn wszelkiej wielkości. — Najlepsze piece
gazowe i kominki czarne i emaliowane. — Piece
żelazne kafilowe do opalania dwóch i trzech pokoi
Patentowane nasadki
do pieców glinianych.
Aparaty do suszenia.
Nieustające piętrowe 7487
piece do pieczenia.

Czy ma Pan piasek?
Proszę wyrabiać towary cementowe.
Fabryka maszyn
wyrób pras i tłoczni
w Pfaffstätten koło Wiednia
wyrabia
maszyny wszelkich systemów
do dachówek cement, wytłaczane pod-
kłady blaszane, modele, formy rurko-
we, prasy hydrauliczne i z dźwignia-
mi kolankowymi do cegieł murarskich
i płyt. 7440
Cenniki i informacje bezpłatnie.

Środek do farbowania włosów „Effektor”
v. E. Linka prawnie chroniony (nieinwazyjny)
premiowany złotym medalem, krzyżem hono-
rowym i dyplomem: Wiedeń, Paryż i Londyn,
dla zdrowia i skóry pod gwarancją nieszkodli-
wy. Farbuje trwałe siwe i rude włosy na głó-
wie, brodzie i brwiach na czarno, ciemno i ja-
sno kasztanowo, jasno i ciemno blond. Nie
puszcza w kąpiel lub myciu.
Wysyłka za zaliczką: Wielkie pudełko K. 490
Smotowa woda na włosy, jedyny środek skuteczny
przeciw wypadaniu włosów i tworzeniu się łupieżu.
Fłaszka kor. 2.
E. Linka,
tryzjer, kosmetyk i specjalista w barwieniu włosów, Wle-
deń, I, Spiegelgasse 19 (vis a vis Dorotheum). — Skład we
Lwowie: H. Rubla przedtem Z. Ruckera apteka pod srebr-
nym orłem, Jan Link, Droguerya i Perfumerya, Kraków,
Stawkowska 1. 8

Główną wygraną
300.000 fr.
dnia 1 października dają
Losy Tureckie
6 ciągnięć rocznie 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32, 1/64.
6 głównych wygranych rocznie a m: 3 po fr. 600.000,
3 po 300.000 fr. i wiele wysokich wygranych pobocznych.
Najmniejsza wygrana 240 fr. — 225 kor.
Losy tureckie są ze względu na te nadzwyczaj kor-
zystne szanse gry — losami bardzo
godnymi polecenia, których kurs może się też bardzo
podwyższyć; — a polecam je dlatego do zakupu. Za
gotówkę wedle kursu dziennego, dalej oferuję
1 los turecki na spłaty miesięczne po k. 7 lub k. 8
5 losów tur. „ „ „ „ 35 „ „ 40
25 „ „ „ „ „ 150 „ „ 180
Cenę oznacza się jaknajtańiej na podstawie każdorazo-
wego kursu.
Jedynie, niepodzielne prawo gry na podstawie praw-
nie wystawionego dokumentu sprzedaży natychmiast
po złożeniu 1 spłaty wprost u mnie. Przesyłka pierwszej
spłaty najlepiej przekazać pocztowym. Na dalsze raty
przesyłani czekaj pocztowo. 12
EDWARD URBAN
Dom bankowy
Bern. Gresser Platz 23—25 (we własn. domu).
Rzetelnych stałych odsprzedańców ustanawiam wszędzie.
Niska cena. Dobra prowizja.

Największy wybór, najlepszych
Maszyn do szycia i haftu
polecą 113
zaszczytnie znana firma
Józefa IWANICKIEGO
Lwów
Hotel Żorża.
Kurs haftu bezpłatnie.
Cenniki franco i gratis.
Agentami się nie posługuję.
Maszyny do wyrobów poń-
czoszkowych i trykotowych.

BACULA
ogniotrwałe niepekające
stropy i sciany
ÖSTERREICHISCHE BACULA-WERKE
JUDENBURG — STEIERMARK

Marki jubileuszowe
używane kupuję w większych ilościach i płać do 350 kor.
za 100 szt. Bliższe szczegóły za nadesłaniem marki na
odpowiedź pod: Lwów, schowek poczt. 31/s.
Kto ofrankuje list do mnie zamiast 10 hal. jedną 12-hale-
rówką otrzyma w zamian pocztówkę ilustr. 10 h. wartującą.
9996

Całkowicie i pewnie niszczy pluskwy,
pchły, karakony, muchy i mrówki
jakoteż wszystkie inne natrętne owady
i mole J. A. Andela
Zamorski proszek na owady
J. Andela zamorski proszek na owady przewyższa w skut-
ku wszystkie dotąd znane podobne środki; używa go
się zapomocą rozpylacza zwykłego. Cena 60 halerzy.
Składy: We LWOWIE: Alojzy Hübler drogeria Rynek 38
P. Mikolasch apt., Zygmunt Rucker apt. Alfred Beacock
ulica Hetmańska liczb. 4, Ed. Brückner apt. ul. Sapiehy,
Karol Bayer ul. Krakowska, St. Markiewicz Rynek 42, Jó-
zef Ch. Finkler, handel tow. korz. Na Błonie 8. Makarowski
drog. apt. Sykstuska 2., Hoffman, Rynek 34, Sudhof &
Grabowski drog. Akademicka 8. O. T. Winklera Syn,
Rynek 23. Telefon 240. — GLINIANY: Othmar Thader.
GRÓDEK: J. Heseheles apt. i A. Lippus. 5695
Fabryka i wysyłka w drogerii J. Andela,
pod „Czarnym psem” w Pradze, ul. Husa 13.

W altanie.
On: Coby pani uczyniła, panno Nelo, gdybym pani
teraz skradł całusa?
Ona: Ja właśnie w tej chwili także o tem myślę.

D. LEONARDT & Co.
Wiedeń I., Planken-
gasse 7.
Hurtownie:
Na składach w większych
handlach.
Pióra z kulistymi końcami

Jedynie prawdziwym jest tylko 3907
THIERRY'EGO BALSAM
z zieloną mar- ZAKONNICZY Najmniejsza wysyłka 12/2 lub 6/1 albo
ką ochronną 1 patent. flaszka familijna do podróży
koron 5 — opakowanie darmo.
THIERRY'EGO maść centyfoliowa
Najmniejsza wysyłka 2 stoiki k. 3.00, — opakowanie darmo.
Uznane wszędzie jako najlepsze środki domowe przeciwko
dolegliwościom żołądkowym, zgazie, kurczom, zaflegmieniu, zu-
paleniu, kontuzji i t. p.
Zamówienia lub przesyłki pieniężne należy adresować:
A. THIERRY, Apteka pod Aniołem stróżem, Pregrada
obok Rohitsch. Skład we wszystkich aptekach,
jakoteż u dra Jana Pipes-Poratyńskiego, Szym. Haya i Z.
Ruckera we Lwowie.

Próba kawy.
Proszę wziąć próbkę najtańsze wol-
nej od kofeiny KAWY HAG za kor.
1 1/4 kg. i taką ilość innej kawy w tej
samej cenie. Proszę o tem nie wspo-
minać swemu mężowi i niech on po-
wie, która kawa mu lepiej smakuje.
Od tego czasu proszę zawsze tę ku-
pować. Każdorazowa próba — wy-
padnie na korzyść kawy wolnej od
kofeiny. Kawę wolną od kofeiny HAG
(marka ochronna pierścien ratunk.)
otrzymać można w zamkniętych 1/4 kg.
pakietach we wszystkich lepszych han-
dlach towarów korzennych. Kawę tę
wyrabia Towarzystwo akcyjne handlu
kawą pod kontrolą chemiczn. Labo-
ratorium Fresenius-Wiesbaden i jest
jedyną kawą, którą osoby nerwowe
cierpiące na serce, nerki, niedokre-
wność itp. bez wpływu na senność
śmiało spożywać mogą.
Proszę zapytać lekarza! ☐ ☐ ☐
☐ Najlepiej samemu spróbować!
Proszę żądać w każdym sklepie kawę
wolną od kofeiny.
Generalny zastępca dla Austrii:
Trojan & Koppauer, Wiedeń IX-2, Flucht 2.
Zastępca dla Galicji i Bukowiny:
Jan Klimkiewicz, Lwów, Akademicka 24.
7426 1

Sarga

"mydła-glicerynowe"

NOWOŚCI

Mydło fin „Don Juan” (w 10 perfum) za sztukę k. —30
 „ „ „Lilas Blanc” —40
 „ „ „Violette de Nice” —50
 „ „ „Royal extrafin „Rosa de Schiraz” 2:50

2038 Do nabycia we wszystkich lepszych handlach.

Ja Anna Csillag

z moim olbrzymim, 185 centymetrów długim warkoczem rusałki, posiadam takowy dzięki 14-miesięcznemu używaniu mojej pomady własnego wynalazku. Pomada moja uznana jest za jedyny środek pielęgnowania włosów, przyspieszania ich porostu, wzmacniania cebulek. Wywołuje u panów pełną, silną brodę i nadaje po krótkim używaniu włosom na głowie i brodzie połysk naturalny i chroni je od przedwczesnego siwienia do późnej starości. Żaden środek dla porostu włosów nie jest tak skutecznym jak moja pomada, która też słusznie cieszy się światową sławą.

Panowie i Panie przekonają się, że już po jednorazowym użyciu Csillag pomady wypadanie włosów ustaje i okazuje się ponowny porost. Skuteczności jej świadectwem są tyczące z całego świata wpływających pism uznania.

Cena puszek 2, 4, 6 i 10 kor.

Codzienna wysyłka pocztą po nadesłaniu lub za pobraniem należności. Wysyła wprost fabryka na cały świat dokąd należy adresować wszelkie zlecenia.

Anna Csillag Wiedeń I., Graben 118. Jedyny skład wysyłkowy we Lwowie apteka pod sr. orłem H. Rubla przedtem Z. Ruckera. 9938

Maks Menkes
 optyk i mechanik
 Lwów Jagiellońska 3

poleca najtaniej cwikiery, okulary, lornetki ręczne, binokle teatralne, polowe, termometry, dzwonki elektr. itp. 695

„OLLA”.
 Najlepsze patentowane higieniczne specyjalności gumowe
 2-letnia gwarancja. Wszędzie do nabycia. Ceniki darmo

wysyła „Olla” fabryka gumy, Wiedeń III, Fr. J. Quel 19.

Zawsze 7439
 szpeci i jest uciążliwą **otyłość**

Englisch Breakfast Tea
 ślaga nadzwyczaj jest zdrową i o przyjemnym smaku. — Jedyne prawdziwa tylko w opakowaniu z łyczka Einhornapotheke w Wels Górna Austria.

1 pakiet k. 3, Pakiet podwójny k. 5:50, pak. prób. k. 1:50. Porto osobne.

Rozsądne panie i panowie —
 racza podać swój adres, celem przesłania im mojej pouczającej broszurki o małej rodzinie i cenik artykułów higienicznych. Wysyłka dyskretna za nadesłaniem 40 halerczy w znaczkach pocztowych. H. AUER, Wiedeń I., Wipplingerstrasse 3—4. 3927

Najpopularniejsze tytonie
 są: tak zwana „**Siedmnastka**” (Feiner Herzegowina Rauchtabak) paczka 34 halerczy i tak zwana „**Trzynastka**” (Mittelfeiner türkischer Rauchtabak) paczka 26 halerczy.

Te dwie odmiany tytoniu w równych częściach zmieszane, dają doskonałą mieszankę. Bardzo smaczną jest w paleniu i nadaje się znakomicie do

Tutek cygaretowych „NORIS”
 oznaczonych literą **N.** lub oznaczonych literą **K.**

Również nadzwyczaj smaczną jest w paleniu ta mieszanka w bibułkach cygaretowych

„POBUDKA”
 wyrobu fabryki

„NORIS”
Mra. W. Bełdowskiego w Krakowie.

Cena: „Pobudka” w książeczkach 4 halercze, w opakowaniu patentowym 6 halerczy.

Zwolenników kręcony papierosów, zwracam uwagę na bibułki „Pobudka” 157

Prześcieńcie palić przeźroczyste bibułki.

Pneumatyczne osadki do sztucznych zębów

zwłaszcza do całych sztucznych podniebień są moje patent. osadki niezbędne, bo chronią od bolesnego nacisku na podniebienie, a przy głośnej wyraźnej mowie, jedzeniu, swobodnym śmiechu, śpiewie lub odkaszlaniu, sztuczne podniebienie ani drgnie. 30 sztuk listownie 3 korony. Gdzie w pierwszorzędnych składach perfum moje osadki nie są do nabycia, wysyłam wprost.

9357 Leokadya Künzel, Ustrzyki Dolne

Sirolina

Przez swój wyborny smak także przez dzieci chętnie spożywana.

W chorobach płuc, katarach, krztuścu, zółkach i influenzy

zapisuje ją codziennie wielu profesorów i lekarzy.

Sirolin wzmacnia apetyt i przyczynia się przez to do powiększenia wagi ciała.

Z powodu narzucania lichych naśladownictw — prosimy żądać zawsze:

oryginalnego opakowania „Roche”.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.
 Bazyleja (Szwajcarya) i Wiedeń III/1 Neulinggasse 11.

Ilustrowana broszura Nr. 1 dla „Chorych wskutek zaziębienia” darmo i opłatnie. 315

„Roche”

Do nabycia na zlecenie lekarza w aptekach po k. 4— za flaszkę.

SPORT.

Z WYCIECZKI WAKACYJNEJ.

Kraków, 15 września.

Deszcz ustał na chwilę, — wylaniające się z pod postrzępionych chmur słońce zsyłało swoje złote promienie na mogiłę Naczeinika i blade-pomarańczowe refleksy rzucano na Zamek królewski, kiedy w niedzielę, zwabiony ogromnych rozmiarów afiszem, zapowiadającym zawody w piłce nożnej o mistrzostwo Krakowa między tym tutejszemu sportowi footballowemu nadającymi drużynami „Cracovią” i „Wisłą”, stanąłem na Błoniach.

Na pierwszy rzut oka niezmiernie miły uderzył mnie tu widok. Nieco dalej od gościńca, na przepyszynej szmaragdowej zieleni dobrze znanej Wam, u stóp kopca Kościuszki równiny, inigaly, jak w kalejdoskopie, różnobarwne kostiumy paru drużyn rzemieślniczych, które w dobroczynnej dla zdrowia a myśl rozweselającej rozrywce szukają — taki tu już w przeciwieństwie do naszego Lwowa panuje obyczaj — wytchnienia po całotygodniowej, ciężkiej bardzo nieraz pracy.

Blżej — w otoczeniu kilku setek a może tysiąca widzów, dostrzegam białe-czerwone koszulki „Cracovii”. Sami są nasi dawni znajomi: strzelają do bramki, trenują... „Wisła” nie stanęła, — match, z powodu niepogody, mimo zapowiedzi, że zawody odbędą się „bez względu na pogodę”, odroczono do następnej niedzieli.

W tym tłumie widzów, którzy bez względu na przenikliwe zimno i słotę otoczyli zwarem kołem garstkę trenujących się tylko footballistów i w tych paru rzemieślniczych drużynach, oddających się uszlachetniającemu i uspołeczniającemu sportowi, dopatruję się, nie bez słuszności, zapewne przyznacie, dwóch znamienitych objawów, świadczących o wyższości Krakowa w porównaniu ze Lwowem.

Podczas gdy nasze matche footballowe i zawody atletyczne, istotnie nieraz interesujące i dobrze reklamowane nie ściągnęły dotąd prawie nigdy więcej ponad

tysiąc osób, a bardzo często organizatorowie ich muszą się kontentować paruset, ba, nawet kilkudziesięciu widzami, jedynie ze sfer uczącej się młodzieży, tutaj, każde publiczne popisy sportowe, ograniczające się nawet li tylko do drużyn miejscowych, gromadzą stale na Błoniach po parę tysięcy ciekawych, a zwykłym zaś ćwiczeniom nierzadko przypatrują się setki!

Podczas gdy we Lwowie mimo szczerzych usiłowań Tow. Zabaw Ruchowych i kilku prawdziwie życzliwych młodzieży rękodzielniczej jednostek, nie udało się dobrze zorganizować choćby jedną rzemieślniczą drużynę, tutaj, na mokrym terenie, w dzień ponury, deszczowy widzimy ich parę!

Gdzie szukać tej wyższości Krakowa przyczyny? Przedewszystkiem oczywiście w ziarnie, rzuconem przed laty przez niespożytych zasług ś. p. Jordana, w ziarnie, które padając na bujny grunt wrodzonych upodobań młodego pokolenia, musiało wydać tak bardzo pożądane plony. Dalej, publiczność tutejsza, pod wpływem bliższego jej Zachodu, znacznie prężniej od lwowskiej zrozumiała doniosłe znaczenie sportów w wychowaniu młodzieży, bez względu na to, czy ona nosi mundur studenta, czy bluzę rzemieślnika; prędzej przejęła się postępowymi ideami, na głębszych studiach i bacznych obserwacjach opartego kierunku, i stąd jej sympatyje dla sportu, stąd jej naśladowania godny kontakt z młodemi sportsmenami, którzy w kontakcie tym odczuwając tem większą dla ambicji swoich podniecie, o tyle chętniej spieszą na boiska, ażeby tam pod ożywczem tchnieniem świeżego powietrza i słońca, wyladować swoją rozbujającą energię, miast wchłaniać w siebie duszną, niezdrową atmosferę ulicy.

Sport lwowski, jest znów jako taki, lepszy, poprawniejszy niż krakowski; postarali się o to, stwarzając go, świadomi rzeczy pionierzy, których tutaj brakowało nieodżałowanej pamięci Jordanowi, — w najbliższem otoczeniu swoim, wielki filantrop nie zawsze miewał prawdziwie dobrych doradców; publiczność jednak tutejsza stanowczo wnika głębiej w treść gier i zabaw ruchowych, łatwiej jakoś rozumiała ich dobroczynne następstwa i otaczając je też swoją sympatją i nieustanną opieką, daje tem samem niezawodną ręką mię

ich trwałego rozrostu. Takiej publiczności my jeszcze we Lwowie, niestety, nie mamy.

Z Błoi, jak zwykle w moich wakacyjnych wycieczkach, w przejeździe przez Kraków, podążyłem do parku Jordana. Powitałem starego Mikołaja w głównym pawilonie, pogadałem z nim chwilę o tak niedawnych jeszcze czasach za życia najzaciejszego, jakim Polska szcycić się może, opiekuna młodzieży i puściłem się na wędrowkę po cieniistych alejach, krętych ścieżkach, zacisznych wirydarzach, zielonych świątyniach chwał naszego narodu, i wśród tej wędrowki daremnie doszukiwałem się zmian zaszytych na... lepsze.

Tak, na lepsze, bo mimo, że z całym uwielbieniem, z najgłębszą czcią byłem zawsze dla Jordana, nie mogłem się nigdy pozbyć żalu do tego najrozumnniejszego i najlepszego z ludzi. Miałem żal do niego, że stwarzając swoje wielkie dzieło, ten ogród przepyszny, którego przeznaczeniem głównem, a nawet jedynem było dać młodzieży możność racjonalnego rozwoju fizycznego, dał nam w nim wszystko, a więc spacer, cienie, ustronia, porozmieszczał w nim nawet popiersia sławnych ludzi ku ich czci a naszej nauce, za mało jednak przeznaczył w nim wolnych, niezacienionych drzewami, rozległych, zamurawionych przestrzeni, gdzieby młodzież, harując swobodnie, pełną piersią wchłaniając powietrze, wzrokiem i myślą sięgała możliwie jaknajdalej...

Nic się nie zmieniło. Prócz dwóch nowych, wadliwie, mówiąc nawiąsem, zbudowanych kortów tenisowych, nic tam nie przybyło, a co najgorzej, nic się nie zmniejszyło. Te same, tak małe, że szukać ich trzeba, te same, ciasne, drzewami słumione, niezarumione trawą, tylko bite, a więc szkodliwy dla młodych organizmów proch wydzielające boiska. Błędy w założeniu parku sam ś. p. Jordan później uznawał i niejednokrotnie, wobec bliższych sobie, z temi samymi co on myśłami o fizycznym i moralnem zdrowiu młodzieży przejętych osób, ubolewaniem swym nad błędami tymi wyrażał. Trudno mu jednak było zdecydować się — i nie dziw — na popelnianie na drzewach, jak się wyrażał, wandalizmu, trudno było powycinać je, zwłaszcza, że

Niezmierne Skarby

między tychże udało mi się przypadkowo nabyć wiele nader rzadkich egzotycznych staroperskich dywanów, prawdziwych okazów do muzeów, których nie można było dotychczas dostać za żadną cenę.

Oprócz tych osobliwości, nabyłem przez szczęśliwe konjunktury bardzo korzystnie wiele dywanów do użytku codziennego, jako to: do gabinetów męskich, jadalni, sypialni itd., tak, że mogę prawdziwe perskie dywany pochodzące z rozmaitych okolic, oddawać po niebywale niskich cenach.

wyprowadziły na światło dzienne zamieszki polityczne w Persyi. Bajecznie kosztowne dywany wydobyto z najskrytszych, dla oka Europejczyka niedostępnych, poświęconych miejsc, by je uchronić przed rabunkiem i zniszczeniem. Z po-

S. Schein dom dywanów
dom mebli

c. i k. dostawca nadworny i kamerainy

Wiedeń I. Bauernmarkt 12,
fabryki w Zdirec w Czechach i we Wiedniu.

Filia we Lwowie, Hetmańska 8.

10582

Karol Drösler

c. k. uprz. Fabryka maszyn rolniczych w Nowym Iczynie i Preszburgu
poleca swoje znakomite

Maszyny do zbierania kartofli „HARDER“

Austr. patent Nr. 135.

Mimo konkurencji dotychczas uznana za najlepszą. Przez najwybitniejszych agronomów i fachowców uznana za lepszą od wszystkich dotychczas. systemów!

Niema naprawek!

Najlepsza gwarancja!

Maszyna ta pracuje nienagannie bez względu na rodzaj gleby i stesunki klimatyczne.

Dnia 17 września 1906 otrzymały kopaczki patent „Harder“ podczas prób porównawczych maszyn do zbioru kartofli w Rawie Ruskiej dwie pierwsze nagrody.

Sprawozdaniem z prób porównawczych maszyn do zbioru kartofli, przeprowadzonych w dniu 28 września 1907 w Uryniu pod Czortkowem („Rolnik“ Nr. 5 z 31 stycznia 1908), uznane zostały kopaczki „Patent Harder“ jako najkorzystniejsze do użycia.

Wyłączne zastępstwo dla Galicyi i Bukowiny

Józef Flamm, Lwów

10301

ul. Grodecka 1. 39.

Maszyny i przybory do tychże zawsze na składzie.

D. K. P. Nr. 97.357.

Bez konkurencji!
Najwyższa lekkość!

Nie rozrzuca kartofli, ale spokojnie je wykopuje, wszelkie uszkodzenia z tego powodu wykluczone.

W ziemi nie pozostawia!

nietylko on sam, ale całe starsze pokolenie dzisiejszego Krakowa przywiązało się do nich, ukochało je, boć te drzewa urastały w ich oczach, boć każde z nich, to wierny świadek położonego niegdyś przez wielkiego filantropa kamienia węgielnego pod reformę naszego wychowania fizycznego. I niczego tu goręcej dr. Jordan w ostatnich latach swego życia nie pragnął, jak zaradzenia złemu przez rozszerzenie zbyt ciasnych granic swego parku; wiemy, jak gorliwie koło tego zabiegał, przedwczesna śmierć jednak nie pozwoliła mu zabiegów swoich pomyślnym uwieńczyć rezultatem.

Ale oto w spadku po Jordanie stworzoną przez niego instytucję, a wraz z nią i złote myśli jego objęło po nim miasto, i wątpić nie można, że okaże się godnym tego wspaniałomyślnego daru sukcesorem, że nic z niego nie uroni, przeciwnie, uczyni go jeszcze dla społeczeństwa cenniejszym, jeszcze w skutkach dobroczynniejszym.

A że tak będzie, że nie mamy potrzeby przejmować się trwogą o losy tego drogiego nam źródła zdrowia naszej młodzieży, widzimy już dowód w tem, że zwierzchność Krakowa, a zwiastuje ją jego prezydent, zamierza — jak mię tu informowano — w możliwie najkrótszym czasie powiększyć park o kilkudziesięciomorgową przestrzeń, w przedłużeniu tegoż, ku miastu; myśl tę za zupełnie dojrzałą uważać podobno już można, a jej urzeczywistnienie zależy już tylko od tego, czy odpowiednią, a znaczną, z powodu niezbędnej, a kosztownej na upatrzoną na ten cel terenie niwelacji, kwotę będzie można wstawić do przyszłorocznego budżetu.

— Drugim dowodem dbałości miasta o rozwój odziedziczonej po Jordanie instytucji — mówił mi, odpowiadając w dalszym ciągu na zadawane mu pytania mój znajomy, o sprawach parku dobrze poinformowany — to powierzenie jej kierownictwa w bardzo do-

brę ręce. Obecny kierownik parku, p. Wyrobek, człowiek młody, energiczny, żarliwy zwolennik nowoczesnego wychowania fizycznego przez gry i zabawy ruchowe pod

prawdziwy przyjaciel młodzieży, w pierwszych zarach kilku miesiącach pełnienia swoich obowiązków na tak ważnej placówce, dał niewątpliwe dowody, że wywiązać się z powierzonego mu zadania, ku ogólnemu zadowoleniu chce i potrafi. Był tylko nie szczędzony mu poparcia.

Zadanie, które wziął na barki swoje nowy kierownik parku jest bezsprzecznie wdzięczne, ale też i wielce odpowiedzialne i bynajmniej nie łatwe.

Proszę sobie wyobrazić, jaki zmysł organizacyjny musi mieć ten wódz, że go tak nazwiemy, jaki musi mieć dar szybkiej decyzji, ile zmysłu oryentacyjnego, ile wyrozumiałości z jednej strony, a energii i stanowczości z drugiej, wobec nierzadkich wybryków niesforniejszej, niekarnej części młodzieży, ażeby wypełnić program gier i zabaw, którym każdego popołudnia oddawało się w okresie szkolnym po tysiąc, a niekiedy i dwa tysiące wychowanków szkół ludowych, wydziałowych, gimnazyów, a więc chłopców różnego wieku, różnego charakteru, usposobienia, stopnia inteligencji, wychowania.

Całą tą armią, mając pomocnika w osobie p. Michalskiego i stukilkunastu przodowników, rekrutujących się z uczniów seminarium i wyższych klas szkół średnich, dzielił p. Wyrobek na kilkadziesiąt zastępów, których mniejsza część bawiła się w parku, większą zaś wyprawiano na błonia.

— Czy w zabawach i ćwiczeniach w parku wprowadzono jakie zmiany w porównaniu z dawnymi?

— O, tak — informował mi mój znajomy — i to radykalne. Prócz krążnika, skazanego podobno w przyszłości także na zagładę, wyrugowano ćwiczenia na przyrządach, a wprowadzono natomiast do programu lekką atletykę.

— W jakim sporcie dostrzega się teraz najwięcej upodobania młodzieży, gromadzącej się w parku?

— W footballu i to tak dalece, że piłka nożna stała się najulubieńszą zabawą nie tylko młodzi starszej, ale także kilkuletnich berbeciów. Czy uwierzysz — mówił mój znajomy — że kierownik zabaw musiał w ub.

Poszukujemy narzeczonych

które pragną mieć piękną wyprawę. Także towary, potrzebne do zarządu domu kupić można najlepiej w kalmi płótna Braci KREJCAR, Dobruszka, 9099, Czechy. Proszę się przekonać i zrobić małą próbę, 6 sztuk prześcieradeł 1-ma, wielkość 150/120 cm. kor. 15-40 opłatnie. Wzory barchanu, zefiru i innych towarów płóciennych i wełnianych opłatnie. 7437

Powszechnie znana firma Założona w roku 870
Janowska Miodosytnia RICHTERA
w Janowie obok Lwowa 10403

podaje poniżej wyciąg z cennika gatunków miodu pitnego
Miód Panieński t. zw. czwartak w smaku łagodny nadaje się szczególnie dla osób młodych, pań i dzieci. Używany po jedzeniu reguluje żołądek i pomaga w trawieniu. Cena za 1 całą szampanówkę koron 1-20.

Miód deserowy t. zw. trzeciak. Napój bardzo smaczny i zdrowy reguluje żołądek, wzmacnia nerwy, z niezawodnym skutkiem leczy hemoroidy. Cena za 1 całą szampanówkę koron 1-80.

Miód stary „a la Malaga“ t. zw. dwójniak. Napój nader smaczny i zdrowy zbliżony do prawdziwej „Malagi“. Poleca się go osobom niedokrewnym, rekonwalescentom, dzieciom anemicznym, w chorobach kobiecych i we wszelkich wypadkach gdzie dla wzmocnienia organizmu używa się malagi. Cena za 1 całą szampanówkę kor. 2-40, za pół szampanówki kor. 1-40.

Miód pradziad „a la Malaga“ t. zw. półtorak. Przez przechowanie zyskuje znacznie na wartości. — U starszych osób dodaje siły, wzmacnia organizm, podnieca apetyt, odświeża krew, przy zastarzałych chorobach żołądka wywołuje nadzwyczajne skutki, jest najlepszym środkiem na bezsenność. Cena za 1 całą szampanówkę kor. 3-00, za pół szampanówki kor. 1-80.

W beczkach na litry liczy się 10% taniej.

Prawdziwy tylko z etykietą „Janowska Miodosytnia Richtera“. Posiadam liczne dowody uznania, listy dziękczynne, orzeczenia uczonych i lekarzy.

Polecam się łaskawym względem i kreślę z należytą poważnością **Janowska Miodosytnia Richtera**.

sezonie zwalczać kilka strajków poważnej części młodzieży, która o żadnym innym sporcie, prócz footballu i słyszeć nie chciała! Charakterystyczny objaw, nie obcy i wam podobno we Lwowie a od takiej jednostronności ćwiczeń, pomimo nieocenionych zalet piłki nożnej, strzedz przeciw młodzież naszą musimy.

— Po footballu co się cieszyło największym wzięciem u młodzieży?

— Lekka atletyka, do której powołano na fachowych poniekąd instruktorów, poza przodownikami, paru członków tut. Klubów sportowych. Fachowych instruktorów mają też zwolennicy footballu. Jest to także nowość, nowość, przyznasz, bardzo pożądana.

— Jak długo trwały w parku zabawy?

— Od wiosny do września; po wakacjach mimo przekonywujących przedstawień kierownika, musiano je tak samo, jak dawniej, za czasów Jordana, z powodu braku funduszy zaniechać. Młodzież rzemieślnicza tylko może w niedziele i święta w tym okresie najpiękniejszej u nas zazwyczaj pogody korzystać z boisk i przyrządów w parku. Jest to więc po dawnemu ciemna strona tej, zaciej instytucji. P. Wyrobek jednak nie traci nadziei, że nie tylko w jesieni, ale także w zimie, nie będzie młodzież koncentrująca się w parku, w niedalekiej przyszłości pozbawiona sportowej rozrywki.

— Jaką kwotę wstawiono w rubryce „park Jordana“ w tegorocznym miejskim budżecie?

— Bardzo skromną, podobno niespełna sześć tysięcy koron, budżet ten jednak, o ile mi wiadomo, przekroczone w rzeczywistości w dwójnasób. Świadczy to, znów bądź co bądź, o dobrych chęciach zwierzchności naszej gminy w popieraniu Jordanowskiej spuścizny.

Tyle na dziś z wiadomości krakowskich, więcej a zwłaszcza dużo interesujących szczegółów o Związku turystycznym doniosę Wam z następnego etapu mojej wakacyjnej wycieczki.

Kl.

Drobne ogłoszenia umieszczamy po otrzymaniu należytości (po 6 nocy) za każdy wiersz, najmniej 60 hal. Ogłoszenia wypisane na naszych kartkach ogłoszeniowych umieszczamy bezwzględnie po otrzymaniu.

Drobne ogłoszenia

Kartki ogłoszeniowe nabywać można w agencjach i biurach dzienników. Zgłoszenia wydaje nasza Administracja za okazaniem kwitu na ogłoszenie. — Listów rekomendowanych ze zgłoszeniami nie przyjmuje się.

Wychowanie i nauka

Dyrekcja
I-go niemieckiego
Liceum 10483
żeńskiego

z prawem publiczności
i składania egzaminów dojrzałości, zawiadamia że rok szkolny rozpoczyna się z dniem 15 września.
Wpisy w godzinach 12—2 i 4—7.
Egzamina wstępne odbędą się do 20 września od godz. 3 do 7 popołudniu.
Uczennice zeszlornocne, jeszcze nie wpisane, mają się zgłosić do dnia 15 września w kancelaryi Dyrekcyi od g. 3—6.

Pensjonat

urządzony według wszelkich wymagań higieny pozostaje pod stałym dozorem lekarza, w roku bieżącym powiększony został.
Do pensjonatu przyjęte zostaną tylko dobrze wychowane i zdrowe uczennice.
Konwersacja francuska, angielska i niemiecka.
Pomoc w nauce wszystkich przedmiotów szkolnych, muzyka, opieka macierzyńska. Zgłoszenia przyjmuje
FANNY v. DITTNER
wicedyrektorka
Lwów, Pańska 14.

Rutynowana nauczycielka poszukuje miejsca do dzieci z klas niższych. Wiadomość Mykietynowa, Lwów, Lyczakowska 1. 18. 10311

Wzorowy Pensjonat
w najzdrowszej okolicy Lwowa
pod kierownictwem sił fachowych przyjmuje uczniów szkół średnich. Trościwa pomoc w nauce, sunienna opieka, zdrowy wikt, opieka lekarska, ogród, łaźienki. Zgłoszenia osobiste codziennie od 2—6 do 15 sierpnia, ul. Leona Sapiehy 61, od 15 sierpnia ul. 29. Listopada 29, Na listy odpowiedź natychmiastowa. 10309

The Berlitz School

Ul. Trzeciego Maja 2
SZKOŁA języków nowożytnych zostanie na nowo otwarta z dniem 21 września br. 10304

Dypiomowana nauczycielka (autorka podręcznika franc.) udziela języka francuskiego z konwersacją po przystępnej cenie. Wiadomość w biurze w parterze, Sienkiewicza 5. 10498

Uczennica śp. prof. Wszelaczyńskiego, akompaniująca, rutynowana nauczycielka, udziela lekcji pod najkorzystniejszymi warunkami. Zgłoszenia „Korona”, Administracja Słowa. 10485

Internat

przy ul. Wincentego Pola 1.6, I. p. (boczna ul. Zielonej), pod nazwą „Zorza” im. Stanisława Wyspiańskiego, przyjmuje uczniów ze wszystkich szkół lwowskich. — Internat urządzony według najnowszych wymagań higieny i pedagogii, pozostający pod nadzorem władz szkolnych.
Osobne pokoje sypialne, sala do nauki, sala jadalna, łaźienki. Własne boisko do gier i zabaw. Osobny oddział dla eksternistów, celem przygotowania tychże w godz. popołudniowych do codziennych lekcji szkolnych. — Opieka domowa i pomoc w nauce zapewnione. Lekcje udzielane przez wytrawnych i ukwalifikowanych pedagogów. — Prospekty darmo i oplatnie. — Ceny przystępne. — Zgłoszenia przyjmuje i wszelkich wyjaśnień udziela Józef Ziemiński, Lwów, ulica Wincentego Pola 1.6, I. p. Godziny urzędowe od 3 do 5 popołudniu.

Przez c. k. Rząd kon.

Biuro informacyjne
dla spraw wojskowych
em. podpułkownika
Karola N. NAHLIKA
Lwów, Zielona 1. 6.

Ważne dla Pań!

Tylko za 25 k.
wyuczyć się można w 12 lekcjach kroju francuskiego pod gwarancją
w Szkole kroju
EUGENI WECKEROWY
Lwów, Kopernika 8, II p.

Po umiarkowanych cenach sprzedaje się formy na staniki, zakłady, pelerynki, szlafroki i t. d. — Przyjmuje się do skrojenia całe suknie, a na żądanie do sfstrygowania i wypróbowania pod gwarancją najlepszej dokładności. Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotną pocztą, za podaniem dokładnej miary.
Na konfekcje i kroje angielskie osobny kurs. 4
Wpisy od 5 września.

Uczeń VIII kl. gimn. rutynowany instruktor, poszukuje lekcji. Laskawe zgłoszenia do Admin. pod „Instruktor”. 10482
Daryżanka nauczycielka szuka posady na wst. Lekcje francuskiego i niemieckiego. Związek Nauczycielek, Klonowicza 7. 10486

Akompaniuję do śpiewu i skrzypiec, uczę gry na fortepianie najnowszą metodą. Marya Białokorska. Mała 2. 10592

ZAKŁAD froebliowski
Laury Blochówny
ul. Kościuszki 3.
Najlepsza metoda praktycznego nauczania języka francuskiego, (bez tłumaczenia). Przygotowawcze 4 kl. kursa szkolne dla chłopców i dziewcząt. Korepetycje popołudniowe. 9826

Uczennica prof. Kurza udziela lekcji gry na fortepianie. A. Z. Administracja Słowa. 9952

Stowarzyszenie nauczycielek prywatnych Brajerowska 14, poleca nauczycielki, bony Polki, cudzoziemki, froebianki. Pokoje gościnne panom do dyspozycji. 9925

Wykształcona, starsza Wiedenska (rodem Polka) udziela lekcje konwersacji niemieckiej. Przyjmuje tłumaczenia. Jabłonowskich 18, drzwi 1. 9900

Jakajacy się! Jedyna pomoc przyrząd „Pente”, Prospekt 30 hal. Zgłoszenia: „Pente” Lwów, fach pocztowy 9. 9577

Szkoła języków nowożytnych
The Berlitz School
ul. 3 Maja 1. 2.

udziela lekcji języków: francuskiego, angielskiego i niemieckiego. Każdy nauczyciel dyplomowany uczy tylko w swoim ojczystym języku metodą najlepszą i najszybszą bez tłumaczenia.

Dyrektor Alfred Bignat, lektor na c. k. uniwersytecie i c. k. politechnice, otwartą zostaje na nowo 21 września. 10303

Otwieram KURSY REALNE nowego typu za opłatą miesięczną 12 koron, przygotowuję do poszczególnych klas i do matury seminaryjnej, — licealnej i egzaminów kwalifikacyjnych. — Udzielam lekcji w zakresie wyzszoego wykształcenia i języków. Róża Kreps Sykstuska 37. Zgłoszenia od 3—5 popołudniu. 10015

Institutrice parisienne donne des leçons. Addresser: „l'etranger” Adm. Słowa. 10543

Pelująca uczennica 7 r. konserwatorium, poszukuje lekcji muzyki. „Vivo” Administracja Słowa. 10541

Institutrice française (Parisienne) cherche leçons. S'adresser a l'Administration du Journal sous „Paris”. 10365

Edward Lach - Szyrma, profesor języka francuskiego powrócił i mieszka Lenartowicza 12. 10509

Rutynowany nauczyciel otworzył kurs nauki konwersacji francuskiej, Romanowicza 16, parter. 10676

Niemki froebianki również Francuski do Rumunii, poszukuje biuro Bodyńskiej, Lwów, Rynek pasaż Andriollego. 10678

Excellente institutrice française cherche leçons s'adresser a M-me Musiał Lyczaków 5. 10487

Parisienne, médailles de la Sorbonne sachant aussi anglais, allemand, musique, cherche leçons en ville ou chez elle. Adr.: „J. L. 25” a l'Administration de Słowo Polskie. 10647

Institutrice Française donne leçons prix modéré. Związek Nauczycielek, Klonowicza 1. 7. 10634

Wpisy dodatkowo do pierwszej, drugiej i trzeciej klasy gimnazjalnej, tudzież do pierwszej klasy realnego gimnazjum odbywają się codziennie w prywatnym gimnazjum męskim — Pańska 9. 10664

Na mandolinie wyucza grać znakomicie za 6 tygodni 4 tygodnie. Lola Eitelberg, Sykstuska 1. 29. 10672

Maturzystka celująca, udziela lekcji. Supińskiego 12, II p. na prawo. 10639

Pelujące uczennice, kończące gimnazjum, konserwatorium, udzielają tanio przedmiotów, fortepianu metodą Kurza. Zgłoszenia: „Uczennice”, Administracja Słowa. 10641

Kursy do matury gimnazjalnej dla abiturjentek licealnych Olga Filippi, Zimorowicza 3. 10621

Binro nauczycielskie Niemczynowska, Lwów, plac Akademicki 3. poleca i poszukuje wszelkie siły nauczycielskie, bony Polki, Niemki, Francuski, oficjalistów wszelkiej kategorii, służbę dworską i miejską. 10617

Nauczycielka

z rosyjskim dyplomem obok brevet superieur, matematyka, biegiły francuski, doskonały rosyjski, muzyka. Biuro Jahołkowskiej, Warszawa Chmielna 1. 36. 10096

Nauki i konwersacji niemieckiej i francuskiej. Pani Schopper, Kościuszki 18. 10531

Lekcje fortepianu (Leschetitzky) udziela Pani Schopper Kościuszki 18. 10530

Institutrice française cherche leçons dans l'après midi. — S'adresser a l'Administration du Journal sous „devoir”. 10682

Udziałem nauki i konwersacji niemieckiego. Pensyon Exquisite, Sykstuska 23, Schreierówna. 10658

Filozof poszukuje lekcji lub popołudniowego zajęcia. „Art” poste restante główna poczta Lwów. 10687

Technik, rutynowany instruktor, przygotowuje do matury realnej i egzaminów wstępnych. Adres: „Technik”, Biuro Plochna. Lwów. 10688

Na stancję wezmę dwóch studentów z całem wzorowem utrzymaniem. Ogród, łaźienka, elektryka. Willa Palatyn, Chmielowskiego 12. 9974

Posady poszukiwane

Magister farmacji przyjmie posadę lub północną zajęcia we Lwowie od 1 listopada. Zgłoszenia „Magister” Administracja Słowa. 7723

Młodzieniec intel., pracowity, szuka posady biurowej. Posiada siedmioletnią praktykę, język polski, niemiecki, włoski i ruski. „Dobrze polecony” w Administracji Słowa. 10559

Aspirant farmacji z północną praktyką, dobrze polecony, poszukuje posady. Zgł. Haszczyk, aptekarz Narajów. 10507

Kandydat notaryalny, egzaminowany, poszukuje posady. — Zgł. Kandydat do Admin. Słowa. 10568

Pisarz ekonomiczny ze szkołą rolniczą, wysłużony przy wojsku — poszukuje posady od 1 października. Laskawe zgłoszenia „Pisarz” poste rest. Zawadka koto Kałusza. 10565

Niemka szuka miejsca jako bona. Laskawe zgłoszenia uprasza Lindinger, ul. Cenerowska 5a. 10471

Corzelnik ze szkołą dublańską, obznajomiony ze systemem Paukscha, z kilkuletnią praktyką, z chlubnymi świadectwami, 20-letni, lat 33, poszukuje posady zaraz lub od 1 października. W. M. poste rest. Lwów, za okazaniem kwitu inseratowego. 10601

Pomocnik handlowy zdolny, bufetowiec, poszukuje posady w handlu delikatów lub korzeninym. Laskawe zgłoszenia Poznański Grodecka 85. 10644

Zdolny rysownik techniczny i mapista, był współpracownikiem p. prof. uniwersytetu. Romera, poszukuje popołudniowego zajęcia. Laskawe zgłoszenia: Korallenicka 8, I p. drzwi 5. 10648

Ważne dla właścicieli realności. Osoba, dająca wszelką rekomendację, obejmie w załad kamienicę za skromnem wynagrodzeniem lub wydzierżawi taką. Wypłaci z góry czynsz półroczny, nawet roczny, a na żądanie złoży także kaucję. Laskawe zgłoszenia do Administracji Słowa Polskiego pod „Dzierżawa realności”. 10499

Osoba starsza, poszukuje miejsca do kuchni i do zarządu domu na wieś lub pod miastem, do niewielu osób. Zgłoszenia pod adresem „M. B.” Przemyski, ulica Grodzka 21. 10683

Ogrodnik żonaty, lat 42, obznajomiony we wszystkich galeziach ogrodniczych — poszukuje i może jechać do Rosji. — J. P. poste rest. Brody. 10520

Dobra okazja dla PT. Właścicieli ziemskich. Rządca ukwalifikowany, z 20-letnią praktyką, oszczędny, ręczy za podniesienie każdego gospodarstwa, — poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod „Prima” Lwów, biuro Sokolowskiego. 10609

Magister z pięcioletnim na wypowiedzianej posadzie we Lwowie poszukuje zarządu lub posady na prowincji. L. R. Administracja Słowa. 10379

Panna obznajomiona z pakowaniem aptecznym, poszukuje zajęcia. Administracja Słowa pod „S.” 10518

Dostarczę bezpłatnie wywozów agronomów, leśników, pisarzy, stelmachów, gospodyni, ogrodników, gorzelników, guwernerów. Agencja, Lwów, ul. Ormiańska 30. 10653

Dobre polecony Buchalter, 26 lat, katolik, samodzielny, polsko-niemiecki korespondent, biegiły w pisanu na maszynie poszukuje od 1 października b. r. odpowiedniej posady. Przyjmuje także posadę kasyera, kasyera lub poręcznika. Adres: „Henryk” Z. 100” Tarnów, poste restante. 10626

Rutynowany koncypient z odbytą dwiema półroczną praktyką adwokacką poszukuje posady. Adres: Nauczyciel Rozniewatów poste restante. 10619

Posady załatwiane

Dr. Teofil Więcław, adwokat w Nowym Sączu, przyjmie zaraz rutynowanego koncypienta. 9648

Starszego pomocnika przyjmie natychmiast Skład Linoleum Lwów, Karola Ludwika 3. 10544

Korespondenta młodego Polaka, najchętniej handlowca z praktyką i pismem na niaszy Renington, poszukuje wielką fabryka. Zgłoszenia z podaniem warunków, odpisów świadectw i curriculum vitae pod „Maszynowic” Lwów, poste restante. 10506

Adwokat Verstandig w Radwie Ruskiej poszukuje koncypienta od 1 października. Zgłoszenia między 2—4 popoł. u dra Behra Sykstuska 23, pensya. 10572

Dr. Weidman w Rohatynie poszukuje natychmiast rutynowanego koncypienta pod korzystnymi warunkami. 10558

Kandydat adwokacki, obrońca w sprawach karnych — przyjmie współpracownika u adwokata za placą stałą lub udziałem. Zgłoszenia z podaniem warunków pod „Okazy” Biuro dzienników Brücka, Lwów, Sykstuska 27. 10559

Poszukuje się młodych, inteligentnych ludzi do sprzedaży intratnego artykułu. Zarobek 15—20 koron dziennie. Zgłosić się Weinstein, Kotlarska 5. 10534

Notaryat w Nizankowich poszukuje rutynowanego solicytatora i pisarza. Zgłoszenia nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 10593

Adwokat dr. Orliński w Radomyżu wielkim — poszukuje koncypienta z dniem 1 listopada br. 10580

Rutynowanego podróżującego, władającego polskim i niemieckim językiem — poszukuje fabryka maszyn i narzędzi rolniczych. Zgłoszenia S. C. biuro gazet Olszewskiego. 1038

Uboczny dochód

osiągnąć można przez objęcie agencji Towarzystwa ubezpieczeń pod bardzo korzystnymi warunkami.

Osoby inteligentne (urzędnicy, nauczyciele, sekretarze gmin, kupcy itd.) chcące się zająć pozyskaniem ubezpieczeń życiowych, posagowych i od wypadków, ewent. przy współudziale urzędnika Towarzystwa, zechcą nadysłać swe zgłoszenia z podaniem życiorysu pod adresem: Biuro asekuracyjne, Lwów, ul. Brajerowska, 8, II piętro. 10292

Buchalter samodzielny, dobry korespondent polski potrzebny. Zgłoszenia tylko listowne: Lasocki i Kozłowski dom handlowy Lwów, Kopernika 28. 10675

Centrałne biuro nauczycielskie Bodyńskiej Lwów, Rynek, pasaż Andriollego, poleca również doborową służbę. 10667

Panika umiejąca prowadzić korespondencję i buchalterję znajduje korzystną posadę na prowincji. Informacje Głogowski i Sp. pl. Maryacki 1. 10. 10646

Dr. M. Marmorosch adwokat w Kołomyi, poszukuje rutynowanego koncypienta pod korzystnymi warunkami. Posada jest natychmiast do objęcia. 10649

Potrzebuję podróżującego kaptolika zaraz. M. L. Dobrowolski, fabryka opatrunków chirurgicznych w Podgórzu. 10650

Potrzebny urzędnik. Zajęcie całodziennie. Wymagana dobra znajomość korespondencji niemieckiej i polskiej. Oferty pod „Korespondent” w administracji „Słowa Pol.”. 10637

Korespondent-stenograf poszukiwany. Wymagane: pisanie na maszynie i stenografia polska pożądana: stenografia niemiecka. Zgłoszenia z odpisami świadectw nadsyłać należy pod S. S. poczta Wolanka. 10652

Lekaj i kucharka (małżeństwo) — znajdują natychmiast posadę we dworze. Pierwszeństwo mają ci, którzy już jako tacy służyli. — Zgłoszenia pod „G. L.” do Admin. „Słowa Polskiego”. 10627

Potrzebny zaraz pomocnik techniczny geometry cywilnego, zdolny i praktyczny, młody, dobry rysownik, z ładnem piśmem. Madyeski, Tarnów, Buzek. 10690

Jedna z większych rafinerii natychmiast poszukuje zdolnego urzędnika do biura ekspedycyjnego. Oferty z podaniem odpisów świadectw i odbytych praktyk — przyjmują Administracja Słowa pod „K. L. L.” 10347

Kupni i sprzedaż

Skład płócien Korczyńskich bielejny gotowej, Lwów, Halicka 16 — poleca świeży zapas wszelkiej szerokości płótna i wełby czysto lina, oraz kompletnie gotowe wyprawy ślubne — wraz z pościelą, poczynszy od kor. 400. 10178

Pebulki holenderskie doborowe, hyacintów, tulipanów, narcyzów itp. Kłosze szklane do pezenia hyacintów. Bukiety, wieniec. Panny i inne rośliny wazonikowe poleca Zakład ogrodniczy „WIKTORIA” Tarłów, Ceny przystępne. Cenniki na żądanie. 10401

9700 koszul damskich zakupiłem na licytacji konkursowej; koszule te są przeważnie z najcenniejszego sztyfenu, zdobne haftem szwajcarskim i azurowym. Z powodu braku miejsca sprzedaje sztukę po k. 1.35 h. za zalozką Dalej 3500 tuzinów ręczników płóciennych w możliwie najlepszym gatunku, 55 cm. szerokie, 110 cm. długie tuzin po kor. 0.30.

Emanuel Rotholz
Wiedeń VII, Neustiftgasse 77.
Zlecenia winny być w Wiedniu najdalej we środę. 10051

FUTRA męskie i damskie poleca 10693
Magazyn i Pracownia Futur
JAN KRZYWY
Lwów, Akademicka 3.
Wykonanie staranne!

Oraznierz, — odznaczona pierwszą nagrodą wystawy — kwiaty egzotyczne, częściami do sprzedania. — **WIELKIE OCZY** dwór. 10438

DRZEWA owocowe wysoko-pienne, jabłonie, czereśnie, wiśnie po 80 hal. Grusze, śliwki po 90 hal. — oferuję na nadchodzącą jesień Krajowy Zakład sadowniczy w Zaleszczykach. Cenniki na żądanie wysyłamy odwrotną pocztą franko. 9704

Dwór Woysław p. Mielec, sprzedaje dwa konie, — jeden jasny, drugi brudny kasztan, w piątym roku. 16½ miary, zupełnie zdrowe. nadzwyczajnie silne, zdadne do pociągu. Zgłoszenia: Dwór Woysław, poczta Mielec. 10412

Wanny cynkowe, żelazne emaliowane, piece kąpielowe. kłozety, „Aljanz” naczynia kuchenne — poleca Feliks Kozłowski, Lwów, Jagiellońska 18-20. 10492

Do wypraw ślubnych. Kompletnie urządzenie stylowe, sypania, jadalni, buduary, salony, oraz MEBLE tapicerowane, żelazne i giete, poleca na dogodnych warunkach spłaty

HERMAN STEIL
we Lwowie, ul. Teatralna 1. 16 10343

Do sprzedania kanapa fantazyjna, oraz inne meble w dobrym stanie. Wiadomość u dozorczy ul. Badenich 7, do godz. 11 rano. 10519

Maszyny Singera rowery i gramofony — sprzedaje na raty bardzo tanio Skarbowski 3 parter. 9895

Automobile motocykle nowe, używane na składzie. Witold Tranda Przemysł. 9924

Portepiany, pianina i harmonium poleca w największym wyborze pod przystępnymi warunkami. Jan Śliwiński, Lwów, Kopernika 16. 10407

Dwór Chocin, p. Kałusz ma na sprzedaż Kury LANGSCHANY — trójka zeszlornocznych po 20 koron, — trójka wiosennych po 15 koron, — a trójka z późniejszego legu po 12 koron loko Kałusz. 10554

Kupuje rowery, gramofony i maszyny do szycia — także sprzedaje tanio. Skarbowska 3, parter. 9776

Najpiękniejsze obrazy nabyć można najtaniej tylko w salonie obrazów, Batorego 24. 1727

Pianino, lub fortepiao krótki kupie. Żulińskiego 6, parter, Emil Kalinowski. 10631

Fortepian dobry, ul. Chrzano-wskiej 10, II piętro (głównie schody), na sprzedaż. 10662

Piano na paszę i słomę w be-lach prasowane najlepszej jakości oferują w 200 ctr. ładunkach Ewald Tappert & Co Szczecin, Niemcy. 10053

Antycypu dla gazometrów do-
starcza szybko N. Katzner w
Podwoleńskich. 9530

Motocykl dwucylindrowy Pu-
cha z bocznym siedzeniem,
4 HP., prawie nowy, znakomicie
funkcyjonyj sprzedam. Babu-
chowski, Rudki. 10350

Słomy kupię kilka tysięcy kilo-
najdalej 7 mil od Lwowa. —
„Gotówka” biuro Ploha. Lwów.
10521

Uprasza się o ofertę na 7 do-
10 wagonów ziemniaków sto-
łowych, loko Borysław. Towa-
rzystwo akcyjne „Borysław”.
10595

Zastawione brylanty, złoto,
srebro, wykupuje i dopłaca
Wiszniewicz, zegarmistrz, Lwów,
Batorego 6. 10448

Szyny, wózki kolejkowe, obro-
tnice itp. do robót ziemnych
etc. dostarcza natychmiast M.
Gelles, Lwów, Jagiellońska 3.
10667

Panowie i panie
Żadajcie Reteurator jedwabną o-
chronę urzędowo pozwolona
własnego wynalazku. Wiele po-
dziękowań. 1 sztuka 3 korony,
Anna Freiwaldowa

dypłom, położna.
Praga, Purkinaplatz Nr. 17.
10622

Najlepsze higieniczne wy-
roby gumowe i rybne poleca
do celów sanitarnych — najtań-
sza drognerya Menkesa Lwów,
ul. Kazimierzowska 19, róg ul.
Rzeźnickiej. 170

Dla studentów
Łózko materacowe składane z po-
duszka, koldra lub kocykiem za
30 koron tylko w ma-
gazyne i pracowni 9010
Kazim. Skibińskiego
Lwów, Kopernika 7.

Tylko w nowo otworzonym
magazynie kompletnej kon-
fakcji dla pańienek, chłopców,
i dzieci — można swoje dzieci
ubierać elegancko i bajecznie ta-
nio. Ul. Chorażczyzny 6, róg
Akademickiej, Kreuzerowa. 9162

Najwyższe ceny za używane
meble, fortepiany pianina, o-
brazy, starożytności, wozy, ko-
nie i inne przedmioty płaci Eisner
w „Doroteum” we Lwowie,
przy ulicy Szajnochy. 9431

Zamienię fajetona za wózek
o jednym siedzeniu na reso-
rach, lub amerykańkę zgrabną.
Wiadomość kartką poleconą Kul-
czycki, Pomorzany. 10645

Wspaniały atlas (Stiellera)
zupełnie nowy za 35 koron
sprzedam. Atlas Podliski małe.
10620

Partuski szkolne, pończo-
chy damskie i dziecięce,
haiki, rekawiczki. Wszelkie
przybory do szycia i haftu,
poleca najtaniej Ferdynand
Güttler, ul. Halicka 20. 9755

Cierpiącym na
Reumatyzm
i Gicht, udzielam chętnie li-
stownie i bezpłatnie w jaki spo-
sób tych męczących i bezustan-
nych bólów w zupełności się po-
zbyłem.
Karol Bader,
Monachium, Kurfürstenstr. 40a.
7528

Artykuły spożywcze

Cukry deserowe
w ozdobnych kartonach od
K 2:40 za pół kilo o sma-
kach naturalnych owocowych
poleca fabryka czekolady
C. Schayer
ul. Jagiellońska 1. 5. b

Erlauskie Brzoskwinie kor-
szyk 5 kg. kor. 3. — Orze-
chy kor. 3:50. — Winogrona de-
serowe kor. 2:50. — Pigwy kor.
2:50. — Gruski kor. 3. — Jabł-
ka deserowe kor. 2:50. — Pomi-
dory kor. 1:60 — wysła Głósz
Béla, Erlau (Węgry). Korespon-
dencja niemiecka. 10681

Mazurskie masło kuchenne
i deserowe poleca J. Kaszow-
ski, Handel towarów korzennych
Mochackiego 6. 10599

Najlepsze JABŁKA jesienne
i zimowe po nader przy-
stępnych cenach rozsyła w każ-
dej ilości Zarząd ogrodu Sucho-
dół, p. Musiatyn. 10584

Gruski kajzerki kor. 3:20, —
jabłka deserowe kor. 2:80, —
Pomidory kor. 2:80. — Dereń
kor. 3:20. — Śliwki węgierskie ko-
ron 3:— wszystko w najprzed-
niejszym gatunku wysła w 5 kg.
koszykach franko za zaliczką L.
PRINZ, Zaleszczyki. 10689

Brzoskwinie K. 2:50, słodkie
górskie K. 2:70, muszkateł-
skie K. 3:50 wysła w koszykach
5 kg. franko B. Timon, Eger,
Węgry. 10280

Winogrona deserowe prima,
słodkie jak miód Chasselas-
Muskatelki, najpiękniejsze brzo-
skwinie, Duranzen 5 kg. k. 2:50
dostarcza M. Szilagyi, właściciel
winnic Kiskörös Węgry. 10133

Winogrona kuracyjne słod-
kie, o wielkich jagodach,
najlepszy szlachetny gatunek,
codzień świeżo rwane, 5 kg. pa-
kiet kor. 2:45. L. Altnau, Ver-
secz 6. Węgry południowe. 10419

Owoce wyborowe! Gruski
kajzerki kor. 3:40 Śliwki wę-
gierskie i jabłka kor. 3. Pomidory
k. 2:80. Brzoskwinie k. 3:50 w
koszykach 5 kg. wysła za za-
liczką franko J. HALPERN, Za-
leszczyki. 10504

WINOGRONA stołowe po
kor. 3:60, — POMIDORY
po 3 kor. pięciokilogramowy ko-
szyk franko sprzedaje Krajowy
Zakład Sądowniczy w Zaleszczy-
kach. 10591

BYDZE kiszzone, wysmilenie
w baryłkach pocztowych ra-
zem z opłatą po kor. 4 wysła
Handel St. Romanowicza w Ko-
łomyi. 10578

BYDZE
marynowane w occie kor. 6, ki-
szzone kor. 4:50, Brzysnice (gogo-
dze) kor. 4, kompot brzoskwinowy
kor. 6, Sok malinowy 1a kor. 7,
wszystko za colio 4½ — 5 kg.
franko do każdej poczt. —
Grzybki suszone prawdziwe kar-
packie kor. 4:50 — 5:50. Jabłka
stołowe 5 kg. k. 1:60, 100 kg.
k. 20. — Jabłka do gotowania
5 kg. k. 1:40, 100 kg. k. 16. —
loco tu wysła za pobraniem
KELLNERA dom wywozowy pro-
duktów krajowych w Koszowie
obok Kołomyi. 10036

HERBATY z cesarską rosyjską
rządową banderolą dostarcza
N. Katzner w Podwoleńskich. 9531

Winogrona lecznicze i dese-
rowe, szlachetne, o obłry-
mich, słodkich jagodach i na-
lepsze brzoskwinie, 5 kilogram. za
k. 2:50, dostarcza J. Müller, wła-
ściciel winnic, Kiskunhalas Węgry.
9604

Winogrona deserowe. Do-
skonale winogrona desero-
we dostarczam opłatnie w 5 kg.
koszykach pocztowych po K. 3,
za zaliczką. — Janószky Gyula,
Nyiregyhaza. 10149

Pierwsza galicyjska
Fabryka konserw
w Lubyczy królewskiej

poleca konserwy z jarzyn i owo-
ców, oraz soki, marmolady i wi-
na owocowe w najlepszych ga-
tunkach, po niskich cenach.
Polecamy również z naszego
ogrodu handlowego: drzewka
owocowe, krzewy i kwiaty w ka-
żdym gatunku. 10331
Ponieważ niesumienne konkuren-
cja sprzedaje obce konserwy
z napisami n. p. „szparagi kró-
lewskie” za nasze, przeto prosi-
my żądać tylko konserwy z na-
pisem: „Lubycza królewska”.
10331

Masło deserowe i kuchenne
w sklepach Związku spółek
mleczarskich we Lwowie. Rynek
1. 10 i Kazimierzowska 1. 47.
10586

Ogórki, korniszony, delikatne
1 skrzynka 8½ litrowe słoiki
małe koron 16:25 — 1 skrzyn-
ka 8½ litr. słoiki średnie koron
13:25, także w beczułkach loko
stacya Znaim za zaliczką. Ant. K.
Linek w Znaim, firma czeska.
Cennik darmo. 9996

Winogrona lecznicze węg-
ierskie, szlachetne słodkie,
5 kg. skrzynka pocztowa opła-
tnie koron 3. Lengyel's Anlage,
Szołnok, Węgry. 10079

Winogrona deserowe Vison-
talskie, winogrona górskie,
brzoskwinie obłrymnie, Pigwy —
5 kg. kor. 3. Juliusz Löwy, wła-
ściciel winnic, Gyöngyös, Węgry.
10358

Deserowe WINOGRONA
kuracyjne słodkie (Chasselas-
dr) 5 kg. kor. 2:50 — wysłał
Dr. HORWATH w Szentendre.
Węgry. 9962

Najlepsze
Merańskie wino-
grona lecznicze

w 5 kg. skrzynkach wysła za
zaliczką od kor. 3:90 ocone i
franko do każdej stacyi pocztow-
wej. Wysyłki nskuteczniom do
połowy października.

Józef Schreyögg
Meran (Tyrol południowy).
10071

Jabłka kosz 5 kgr. po 2 koro-
ny wysła Józef Sawicki, po-
czta Białkami. 10629

Interesy handlowe

Towarzystwo eskontowe i
zaliczkowe we Lwowie.
ul. Sykstuska 3 — udziela po-
życzki, eskontuje weksle i prze-
prowadza wszelkie transakcje
pieniężne pod korzystnymi wa-
runkami. 10551

Urządzenia drogueryjne do
sprzedania. Zgłoszenia pod
„Hygea” biuro dzienników Soko-
łowskiego. 10553

Odnajmę Hotele z Restauracyą
we większym mieście lub re-
stauracyę przy kasynie — ewen-
tualnie złożę kaucye. Zgłoszenia
pod Kucharz do 1 października
Lwów poste restante. 10588

Kancelaryę adwokacką na pro-
wincyi, przynoszącą znaczny
dochód, obejmie za wynagro-
dzeniem adwokat. Zgłosz. do Ad-
ministracyi Słowa pod „D. D.”
10561

Pierwszorządny, znakomi-
cie prosperujący Handel
przy pl. Maryackim, przy-
noszący około 18.000 k. do-
chodu rocznie, z powodu
stosunków rodzinnych, pod
bardzo korzystnymi warun-
kami do sprzedania. Cena
kupna spłacalna częściowo
w ciągu 9 lat. Wiad. w kan-
celaryi adw. dra Krocha ul.
Sykstuska 3, między 3-4.
10549

Kupuję różne pretensye sprze-
dam kamienie śródmieścia
przynoszącą 10 prc. Morowicz
restante Lwów. 10640

Nieruchomości

Willi w pięknym, zdrowym
położeniu, obok końcowej
stacyi tramwaju (ul. 29 Listopa-
da) przy ul. Orzeszkowej 4, do
sprzedania. 10361

Parcela pod budowę lub na
skład, objętości 4000 sążni za
kadecką szkołą — do sprzedania.
Wiadomość Śniadeckich 9, i p.
10251

Kamienica dwupiętrowa (klo-
zety, łazienki, spiżarki, przed-
pokój), 11 lat wolna od podat-
ków, blisko parku Stryjskiego
przynosząca przeszło 9 proc.
netto do sprzedania. Pośredni-
ctwo wykłonne. M. S. Admini-
stracya Słowa Polskiego. 10319

W mieście obok Stryja, ładna
realność muirowana nowa, z
ogrodem, przez zmianę stosun-
ków korzystnie zaraz do sprze-
dania. Oferty: Kupno, poste re-
stante Kołaczyce. 10430

Realność, składająca się z do-
mu piętrowego, domu parteo-
rowego i 800 kwadr. metrów
ogrodu, jedna sekcya tramwaju
od śródmieścia, z powodu wy-
jazdu za 25.000 koron do sprze-
dania. Gotówka na razie 7000 k.
Adres Gustaw Buczkowski poste
rest. Lwów. 10575

25 parcel pod bndowę —
zwróconych do południa,
przy nowej ulicy Hetmana Tar-
nowskiego, łączące ul. Zieloną
z Jabłonowskich — do sprze-
dania. Kanalizacya, wodociąg za-
prowadzone. Przystanek tram-
waju u zbiegu z ul. Zieloną. Wi-
adomość: Józef Demeter, Rynek
17. 10265

Na sprzedaż realność przy ul.
Supińskiego we Lwowie, obe-
mująca 900 sążni kwadratowych
gruntu budowlanego. Wyjaśnię
udziela kancelaryja adw. dra Kro-
sińskiego ul. Kościuszki 1. 3 we
Lwowie. 10496

Kamienica większa
dwupiętrowa, blisko śródmieścia,
solidnie i postępowo zbudowana,
okazyjnie na 10 procent netto
11 lat wolnych do sprzedania. —
Wiadomość u mecenasu Dra Ma-
era, plac Maryaki 1. 8. 10598

Na sprzedaż gruntu budo-
wlanego pierwszej jakości przy
drodze 20, względnie 16 metrów
szerokiej, w najzdrowszej części
miasta położone, skanalizowane,
stylowymi gmachami częścią za-
budowane. Wyjaśnię udzielają
między godziną 3 a 5 popołud-
niu Dr. Jan Dylewski ul. Her-
burtów 1. i kancelaryja adw.
dra Krosińskiego ul. Kościuszki
3, we Lwowie. 10495

Polwarzek obejmujący 70
morgów roli, 30 morgów
20-letniego lasu grabowego, 29
morgów pastwiska, w 2 parce-
lach, obszar dworski, w dobrej
glebie. Wśród wsi, 10 minut do
Czortkowa, 2 morgowy ogród,
dom mieszkalny, budynki gospo-
darskie z powodu zniszczenia
współwłasności zaraz do sprze-
dania. Wiadomość: M. Seiden,
Czortków. 9860

Realności piętrowa w śródmie-
ściu pod bardzo dogodnymi
warunkami sprzeda zaraz Towa-
rzystwo wzajemnego kredytu uli-
ca Teatrna 1. 10632

Majątek sprzedam
wyżej 600 morg. w jednym
kompleksie, w tem 71 łak,
lasu młodego 73 morg.,
dom, budynki murowane,
piękny ogród, poczta, ka-
plica; od Lwowa szosą 7
mil; stacya kolei Przemy-
ślany. Zgłoszenia pod lit.:
X. Y. Z. poczta Lipowce,
Przemysły. 10660

Dom nowy z ogrodem i par-
celą dwurfrontową przy ul.
Wojciecha 12 tanio sprzedam.
10638

Kamienica 2-piętrowa przy ul.
Leona Sapiehy korzystnie do
sprzedania. Potrzebna gotówka
40.000 kor. Wiadomość w ka-
nelaryi adw. dr. Kasparka, ul.
Bielowskiego 5. 10642

Mieszkania i sklepy

Podlewskiego 6, Sześć wzgle-
dnie 5 pokoi frontowych, ku-
chnia, przedpokój, balkon, łazien-
ki elektryka. 10453

Rodzina bezdzietna, mająca
wygodne i obszerne mieszka-
nie w zdrowej dzielnicy, przyjmie
na mieszkanie i utrzymanie za
odpowiednie wynagrodzeniem,
panienkę lub chłopczyka w wie-
ku 8—12 lat. Zgłoszenia przy-
jmuje się przedpołudniem ulica
Nowy Świat 2, i p. na prawo. 10522

Lenartowicza 5 — Pokoje ka-
walerskie, 2 pokoje kuchnia,
5, 6 pokoi, przedpokój, kuchnia,
z komfortem. 10445

15 pokoi lub mniej na po-
mieszkanie lub biura. Ko-
pernika 21 (róg Osso lińskich). 10378

Ziemiałkowskiego 6, pokój
frontowy z osobnym wej-
ściem od 1 października dla u-
rzednika. 10670

Jednoroczny ochotnik 80 puł
ku poszukuje pokoju umeblo-
wanego z całem utrzymaniem
usług, opałem i światłem. Zgi.
z podaniem warunków poste re-
stante „Ochotnik” p. Czerchowa
koło Sambora. 10688

4 i 3 pokoje z komfortem
(łazienka, światło elektrycz-
ne) w śródmieściu od 1 paździer-
nika przy ul. Miłkowskiego 2 do
wynajęcia. 10674

Pokój kawalerski z osobnym
wejściem i łazienką do naję-
cia. Plac Smolki 4, parter, w po-
dwórzu, schody 5, drzwi 26.
10636

5 pokoi słonecznych, kuchnia,
łazienka światło elektryczne,
śliczny widok. Leona Sapiehy 7.
10663

Pomieszkania jak i lokatorów
dostarcza Biuro „Gazety po-
mieszkań” Akademicka 21. 9616

Zdrojowisko BURKUT
p. Zabie, stacya Worochta. —
Lasy świerkowe, uroczyste poło-
żenie, woda żelazista, — leczy a-
nemię, neurastenę, choroby ko-
biecie i choroby naczyń krwio-
nośnych. Pokoje umeblowane 30
kor. miesięcznie. Wikt zwykły od
3 do 4 kor. dziennie. 9882

3 pokoje, kuchnia, przedpo-
kój, łazienka, przy ulicy Cet-
nerowskiej 7 od 1 października
do wynajęcia. 10614

5 pokoi z przynależnościami
od 1 października do wy-
najęcia ul. Andrzeja Gołaba 6.
10363

2 słoneczne, frontowe pokoje
umeblowane z przedpokojem
na II piętrze, od 1 października
za 60 k. miesięcznie. ul. Ziemiał-
kowskiego 1 (róg Mickiewicza).
10416

4 pokoje na I p. z przedpo-
kojem, łazienką, od 1 paź-
dziernika. Ulica Gosiewskiego 4.
10436

3 pokoje obszerne słone-
czne, balkon na I piętrze —
zaraz lub od 1 października do
wynajęcia ul. św. Józefa 6, (Ly-
czaków). 10434

2 pokoje, przedpokój, z bal-
konem, elektryczne oświetle-
nie, na biuro, zaraz do wynajęcia.
Jagiellońska 2. 10557

W realności 1. 17 przy ulicy
Sykstuskiej na II piętrze są
3 pokoje z kuchnią na biuro za-
raz do wynajęcia. 10563

SALON
o dwu oknach, z przedpokojem,
z umeblowaniem lub bez, —
ewentualnie z posługą i śnia-
daniem — najodpowiedniejszy
dla Wp. Postów na czas kaden-
cji sejmowej — jest w każdej
chwili do wynajęcia ul. Mickie-
wicz 5, parter. 10570

4 i 5 pokoi etc. zaraz do
do wynajęcia Waglewi-
cza 2. 10388

Wspaniałe mieszkanie — 5
pokoi, stajnia. Dwernickiego
12. 10587

Sklep do wynajęcia Kopernika
16. 10406

Z powodu wyjazdu — Miesz-
kanie umeblowane (4 pokoi
przedpokój weranda) z kuchnią
na zimę do wynajęcia. Długa
25. parter. 10475

ZAKOPANE Willa Sme-
reków, ulica
Jagiellońska, Pensjonat Zofii
Bnchowskiej otwarty cały rok,
pokoje ciepłe i słoneczne, ceny
umiarkowane. 9549

Zulińskiego 6 od 1 paździer-
nika do wynajęcia na II. p.
6 pokoi, kuchnia, 2 przedpokoje
łazienki wraz wszelkimi przyna-
leżnościami. 9934

Dwa pokoje obszerne, sło-
neczne, z przedpokojem, ku-
chnią, spiżarką, łazienką i przy-
należnościami, ul. Murarska 2b
(przed ul. 29 Listopada) do wy-
najęcia od 1 października. 10542

3 pokoje nyz, kuchnia —
2 pokoje nyz, kuchnia i 1ub
15 października do wynajęcia,
Żółkiewska 56. 10545

3 pokoje, kuchnia, łazienka,
przedpokój do wynajęcia
w najzdrowszej miejscowości
Lwowa przy ul. Wojciecha 1. 8.
od 1 października. 10656

5 frontowych pokoi, przed-
pokój, kuchnia łazienki świa-
tło elektryczne na I piętrze do wy-
najęcia. Szopena 10. 10654

Paulinów 1, (boczna Lycz-
kowska) — kilka pomieszań
słonecznych, frontowych po dwa
pokoje i kuchnia. 10695

Kochanowskiego 42. — 2 do
8 pokoi z przynależnościami
i piętro.

Lyczakowska 39. — 2 poko-
je, kuchnia, spiżarnia (niz) 62
kor. III p. 3 pokoje przedpo-
kój kuchnia 94 k.

Sw. Jacka 4 — 2 pokoje, ku-
chnia, niz, przedpokój 62
i 68 k. Kawalerski pokój.

Lenartowicza 7 — pokoje ka-
walerskie.

Lyczakow 84a — 2 pokoje
kuchnia, pokój i kuchnia.

Sw. Zofii 11d. — frontowy
pokój z przedpokojem 38 k.
10437

Doniesienia różne

Stefan Hawryluk, egzamino-
wany masażysta, — powrócił
z Karlsbadu. Ul. Krakowska 8.
10615

Powróciłem do Lwowa —
i przyjmuję jak dotąd wszel-
kie roboty, w zakres krawieczy-
zny damskiej wchodzące i wy-
konuję takowe podług najnow-
szych wzorów. Z dniem 1 paź-
dziernika rozpoczynam kurs kro-
ju. Aleksandra Kłosiewicz,
Chorażczyzna 13. Panny uzdol-
nione potrzebne. 10273

Urządzenie zatwierdzone
ADRESY wszystkich za-
wodów i krajów z gwarancją
porta w międzynarodowym
biurze adresów: Józef Rosen-
zweig i Syn, Wiedeń 1, Son-
nenfelsgas. 21, Tel. 16881. Bu-
dapeszt, V., Nador-utca 20.
Prospekty franko. 25

Już otwarta FILIA
ZAKŁADU
FOTOGRAFICZNEGO
E. Trzemeskiego
przy ul. Lyczakowskiej 9.
Telef. 1122
10610

Młody, zdolny prawnik nie
może zdobyć doktoratu dla
braku materialnej podstawy. Czło-
wiek czynu, który pożyczki kilka
tysięcy koron na ten cel, otrzyma
zwrot realnego długu (zabezpie-
czonego policą, procentem) po
otworzeniu kancelaryi adwoka-
ckiej przez interesowanego. Nie-
wykluczona nawet ewentualna
kombinacya małżeńska. Pośredni-
ctwo uczciwe dozwolone. „Porozu-
mienie: Skrytka pocztowa Nr.
3, Lwów, główna poczta. 10643

Ostrożenie. Podaję do wiado-
mości Dyrekcyom kas pozy-
czkowych i bankowych, że wszel-
kie weksle podpisane przeze mnie
są nieważne, które nie będą le-
galizowane notaryalnie. — Chana
Abraham z Wurzłów. 10594

Osoby
zasługujące na kredyt
mogą nabyć na małe raty
najznakomitsze dzieła pisarzy
polskich i obcych. Katalogi
bezpłatnie. — Zastępstwo
księgarz nakładowych pol-
skich, Lwów, Fach pocztow-
wy 11. 9730

Ostrożność

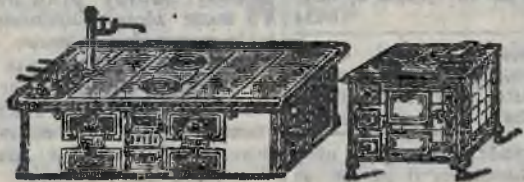
Tania, oszczędna, kuchnia Maggi'ego!

Przyprawy
z marką przedstawiającą krzyż w gwie-
zdzie, gdyż jest ona często podrabiana i sprze-
niu. Należy więc żądać przy zakupie netylko
„Przyprawy do zup“, lecz wyraźnie jedynie prawdziwą Przyprawę Maggi'ego. Dokładnie uważać
proszę na imię „Maggi“ i markę ochronną „Krzyż w gwieździe“.

Maggi'ego

Flaszka na próbę kosztuje 12 groszy

Fabryka pieców kuchennych H. KOLOSEUS, Welis,
(Górna Austria).

polecają swoje niezrównane kuchnie z żelaza, emalii, porcelany
i majoliki, z regulacją ciepłoty, nadające się do każdego ko-
muna, patentowane warzelnie i kuchnie gazowe, oraz kombi-
nowane kuchnie do węgla i gazu, kuchnie hotelowe i restaura-
cyjne. — Katalogi bezpłatnie. 2

Kuchnie Koloseusa dla Galicji i Bukowiny
dostarcza i wszelkich in-
formacji udziela Dom handlowy i techniczny i biuro
dla urządzeń sanitarnych, warsztaty fabryczne.
Jan SCHUMANN, Lwów, Centrala
Pańska 23/44, filia Akademicka I. 3/44.

Bank zaliczkowy w Rzeszowie

ul. Trzeciego Maja 5, I p.

placi od nowych wkładek oszczędno.

od 1 stycznia 1908 złożonych

60/00

od sta już od dnia
złożenia gotówki li-
czony i opłaca sam
podatek rentowy.

4450 Dyrekcja.

PATENTY

we wszystkich państwach wyjednywa i spienięża

M. GELBHAUS

inżynier i zaprzysiężony zastępca patentowy w Wiedniu
VII., Siebensterngasse 7, naprzeciw c. k. urzędu patent.
Adres telegr.: „Protektion“, Wiedeń, telefon miejski 3707.
7478

Najkorzystniejsze kupno!

Beznaganne Resztki Ila

na białinę pościelową, zefir, szyrting, muszlin,
santyna biała atł., dyma itp. 3--10 metrów długie,
w pakietach po 50 metrów za Kor. 22-60 wysyła
za zaliczką wprost z fabryki

Pierwszy Dom wysyłkowy w Czechach

Oswald Lellek

Bad Beihrad, Góry obrzymie.

Towar nieodpowiedni wymieniam chętnie.

Ważne! Każda gospodyni powinna żądać darmo
i opłatnie próbek płótna! 7535

LOTERYA T. S. L.

DOZWOLONA RESKRYPCJĄ C. K. MINISTERSTWA SKARBU S. DN. 16 KWIEŚNIA
1908 R. ZA L. 37454

NA CELE OŚWIATY LUDOWEJ

JAKO TO: BUDOWĘ SZKÓŁ LUDOWYCH NA KRESACH, WALKĘ Z ANALFA-
BETYZMEM, ZAKŁADANIE BURS, DOMÓW LUDOWYCH, OCHRON. CZYTELI
I BIBLIOTEK, ROZPOWSZECZNIANIE WYDAWNICTW POPULARNYCH I T. P.

1000 WYGRANYCH!

1000 WYGRANYCH!

GLÓWNA WYGRANA

SZTABA ZŁOTA WARTOŚCI 10.000 KOR.

OPRÓCZ TEGO 999 WYGRANYCH, SKŁADAJĄCYCH SIĘ Z DZIEŁ SZTUKI, KSIĘ-
GOZBIORÓW, KLEJNOTÓW, WYROBÓW PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO I T. P.
OGÓLNEJ WARTOŚCI 30.000 K.

LOS Y NABYWAĆ MOŻNA W TRAFIKACH, KOLEKTURACH LOTERYJNYCH,
LOKALACH KÓŁ T. S. L. I W ZARZĄDZIE GLÓWNYM T. S. L. W KRAKOWIE.
ULICA FLORYAŃSKA L. 15

CIĄNIENIE 30-GO GRUDNIA 1908 ROKU.

KUPUJCIE LOSY T. S. L.

Pensjonat „Zacisze“

ul. Badenich 5, poleca
pokoje eleganckie, jasne
z codziennym utrzy-
maniem. — Panny lepszych domów, uczęszczające na uni-
wersytet, bądź bawiące dla przyjemności w mieście, znajdą
pewną rodzicielską opiekę. — Pensjonat wydaje również
smaczne obiady. 9823

ul. Badenich 5, poleca
pokoje eleganckie, jasne
z codziennym utrzy-
maniem. — Panny lepszych domów, uczęszczające na uni-
wersytet, bądź bawiące dla przyjemności w mieście, znajdą
pewną rodzicielską opiekę. — Pensjonat wydaje również
smaczne obiady. 9823

ANDRIN, patent dokto-
ra FRISCHA
specjalisty w chorobach we-
nerycznych. — Niezawodna
ochrona mężczyzn przed
każdą chorobą weneryczną
(płciową) — Apteka pod
jeleniem. Rynek 28. 7038

Kazimierz Ossowski

przysięgły obrońca

patentowy 1920

biura patentowe.

Petersburg.

Wozniesienskiej Prospekt 20

Berlin,

Potsdamerstr. Nr. 3.

Tanie czeskie
piersze na po-
duzki! 5 kilo:
nowe darte k.
12, białe darte
kor. 18 i 24,
śnieżnej białości, miękkie
jak puch, darte, kor. 30 i 36.
Wysyłka opłatnie za pobra-
niem. Zamiana i zwrot za po-
kryciem kosztów porta do-
zwolone. 9191

Benedykt Sachsel, Łobes 55
poczta Pilzno, Czechy.

Każdy nagniotek

i brodawkę usuwa się pewnie
i bezboleśnie w najkrótszym
czasie tylko przez pedzlowa-
nie znunym ogólnie specyjal-
nym środkiem

Ramerta Antikorin.

Karton 80 h., pocztą o 20 h.
więcej. Sprrowadzić można
przez aptekę: „Zum römi-
schen Kaiser Fr. Josef Ra-
mert, Brunn, Ferdinands-
gasse 14 9

PANOM

Capsulae c. Oleo-
Santal 0,25 marka,
Kapsułki zamba

Gorąco zalecan. przez lekarzy prze-
ciw cierpieniom pęcherza i dróg
moczowych itd. nie szkodzą żo-
ładkowi, szybki skutek. 19

Jedyny wytwórca

Prawd. tylko w czerwoni.
Pakietach po k. 4. — Do-
mabyć: E. Brady, Wie-
deń I, Fleischmarkts.
we Lwowie: apteka Pipesa Po-
dyńskiego plac Bernardyński I. 1.

WAŻNE dla P.P. MYŚLIWYCH!
PRACOWNIA RUSZNIKARSKA
i sprzedawca broni
Bolesław JANKOWSKI
Lwów, Czarnieckiego I. 2.
Wykonuje wszelkie naprawy
tanio pod gwarancją. Fenniki
na żądanie gratis i franco.

DACHY NIE WYMAGAJĄCE REPARACJI - POKRYCIE MUROW OD STRONY WIATRU

Eternit

LUPEN ASBESTOWY

ZAKŁADY ETERNITOWE LUDWIK HATSCHKE LINZ VOCKLABRUCK WIENEN BUDAPEST NYERGES UJFALU